

**UCHWAŁA NR XLVIII/368/2014
RADY MIEJSKIEJ W STRYKOWIE**

z dnia 26 marca 2014 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Stryków na lata 2014-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013 r., poz. 594 z późn. zm.¹⁾), Rada Miejska w Strykowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Stryków na lata 2014-2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta-Gminy Stryków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Strykowie

Paweł Kasica

¹⁾Zm. poz. 645 i 1318.

Załącznik do Uchwały Nr XLVIII/368/2014
Rady Miejskiej w Strykowie
z dnia 26 marca 2014 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY STRYKÓW NA LATA 2014-2020

STRYKÓW, 2013

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
1. STRATEGIA I JEJ PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA.....	4
1.1 ROLA STRATEGII ROZWOJU.....	4
1.2 OTOCZENIE INSTYTUCJONALNE STRATEGII.....	5
2. ANALIZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY STRYKÓW.....	12
2.1 DEFINICJA OBSZARU I LUDNOŚCI OBJĘTEJ STRATEGIĄ.....	12
2.2 ANALIZA POTRZEB I POTENCJAŁU OBSZARU W ZAKRESIE ROZWOJU.....	16
2.2.1 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.....	16
2.2.2 ROLNICTWO.....	19
2.2.3 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	20
2.2.4 KOMUNIKACJA.....	28
2.2.5 DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA, RYNEK PRACY.....	31
2.2.6 EDUKACJA, KULTURA I PROMOCJA GMINY.....	36
2.2.7 OPIEKA ZDROWOTNA, BEZPIECZEŃSTWO, POMOC SPOŁECZNA.....	44
2.3 OPIS PROCESU ZAANGAŻOWANIA SPOŁECZNOŚCI W OPRACOWANIE STRATEGII.....	49
3. ANALIZA SWOT.....	52
4. WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY STRYKÓW.....	54
5. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE.....	56
6. PLAN DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH.....	63
7. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA STRATEGII.....	77
8. SYSTEM ZARZĄDZANIA, WDRAŻANIA I EWALUACJI STRATEGII.....	81
9. PLAN FINANSOWY.....	86
10. DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE.....	88
11. SPIS TABEL I RYSUNKÓW.....	89

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce Strategię Rozwoju Gminy Stryków na lata 2014-2020. Odpowiada ona okresowi programowania polityki regionalnej. Jest to jeden z najważniejszych dokumentów, wyznaczający długoterminowe cele i kierunki rozwoju gminy. Za przygotowanie strategii odpowiedzialny jest podmiot, który będzie ją realizował, to jest samorząd Gminy Stryków – Urząd Miasta – Gminy Stryków.

Prezentowana strategia została opracowana w oparciu o diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy, analizy, aktualne materiały informacyjne i statystyczne, udostępnione między innymi przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Miasta-Gminy Stryków, a także obowiązujące dokumenty gminne na temat środowiska przyrodniczego, gospodarki i sfery społecznej. Wykorzystano również obowiązujące plany i programy województwa łódzkiego i dokumenty rządowe, w szczególności dokumenty związane z programowaniem w latach 2014-2020. Nieodzownym w przygotowaniu dokumentu oraz zdiagnozowaniu silnych i słabych stron gminy, okazały się konsultacje społeczne z mieszkańcami przeprowadzone we wrześniu 2013 r., w tym z kluczowymi przedstawicielami działającymi na obszarze gminy środowisk społecznych, oświatowo-kulturowych i gospodarczych. Szerokie grono osób zaangażowanych w prace przygotowawcze oraz metodologia powstawania strategii, pozwoliła na doprecyzowanie spójnej, profesjonalnej wizji rozwoju Gminy Stryków w horyzoncie czasowym 2014-2020.

Dokument ma charakter otwarty, pozwalający na dokonywanie zmian w zależności od zaistniałych potrzeb gminy przez cały okres obowiązywania strategii.

1. Strategia i jej podstawowe założenia

1.1 Rola strategii rozwoju

Strategia jest jakościową koncepcją przyszłości, zbiorem celów i zadań oraz głównych przedsięwzięć organizacyjnych w powiązaniu z zasobami, układem decyzji i ukierunkowaniem wysiłków na jej realizację. Jest ona zatem koncepcją poprzedzającą działanie, opracowywaną przed działaniem, do którego się odnosi. Opracowywanie strategii następuje w oparciu o proces planowania przyszłego rozwoju.

Strategia rozwoju to narzędzie, które pozwala na:

- * efektywne zarządzanie gminą,
- * planowanie działań w czasie,
- * buduje wyrazisty wizerunek gminy.

Strategia rozwoju stworzona przy aktywnym uczestnictwie mieszkańców umożliwi władzom gminy:

- * ewaluację efektów przeprowadzonych w minionych latach działań,
- * określenie mocnych i słabych stron, szacowanie szans i zagrożeń dla poszczególnych działań,
- * rozpoznanie potencjalnych inwestorów i inicjowanie współpracy z różnymi instytucjami, partnerami,
- * włączanie szerokiego grona interesariuszy w proces planowania działań,
- * większe zaangażowanie społeczne w całym procesie formułowania i realizacji strategii,
- * organizację w zakresie wykorzystania wszelkich dostępnych środków finansowych.

Strategia rozwoju jest niezbędnym dokumentem w procesie aplikowania o środki z Unii Europejskiej. Do 2020 r. Polska, w tym Gmina Stryków, będzie aktywnie uczestniczyła w absorpcji i wykorzystaniu funduszy unijnych w skali zbliżonej do tej, jaka miała miejsce w okresie programowania 2007-2013. Do tego czasu jest także wysoce prawdopodobne, że Unia Europejska uchroni się przed panującym kryzysem gospodarczym, który mógłby mieć swoje negatywne konsekwencje: społeczne, polityczne i instytucjonalne np. rozpad strefy Euro, zamieszki czy ograniczenie roli instytucji europejskich. Co więcej, obecny model, w którym kraje bogatsze np. Niemcy, Francja czy Wielka Brytania dzielą się swoimi zasobami z krajami biedniejszymi, będzie powoli wygasł. Ostatecznie będzie się to przekładać na mniejszy napływ środków i ograniczony dostęp do pieniędzy publicznych.

Dlatego ważne jest, aby sięgając po środki unijne, zachować szczególną dbałość o jak najlepsze ich wykorzystanie. Projekty powinny prowadzić do przyspieszenia rozwoju gospodarczego, tak, by uzyskane w ten sposób korzyści gospodarcze pozwoliły na utrzymanie i modernizację majątku utworzonego dzięki dofinansowaniu uzyskanemu z UE. W przeciwnym razie, powstały majątek albo nie zostanie w pełni wykorzystany albo będzie niszczał, bowiem brak będzie możliwości jego utrzymania.

Przed Gminą Stryków stoi zatem trudne wyzwanie. Strategiczne cele rozwoju gminy zmierzają do poprawy warunków życia lokalnej społeczności przy efektywniejszym wykorzystaniu istniejących zasobów ludzkich, przyrodniczych, materialnych czy infrastrukturalnych. Realizacja celów wymagać będzie określonych działań organizacyjnych i zabiegów władz gminy, zmierzających do efektywniejszego wykorzystania środków własnych, pozyskiwania środków z zewnętrznych źródeł, w tym z budżetu państwa czy funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Ważne jest przy tym to, żeby przedsięwzięcia realizowane między innymi przy wsparciu unijnym, nie tylko przyczyniały się do podniesienia poziomu i jakości życia mieszkańców, ale przede wszystkim wpływały na zdynamizowanie gospodarki gminnej.

1.2 Otoczenie instytucjonalne strategii

Strategia pozostaje w zgodności z zapisami dokumentów na szczeblu Unii Europejskiej, rządowym i regionalnym, w szczególności z takimi dokumentami jak:

Nazwa dokumentu	Założenia i cele dokumentu powiązane ze Strategią Rozwoju Gminy Stryków na lata 2014-2020
<p>Europa 2020. Strategia na rzecz wzrostu i zatrudnienia¹</p>	<p>Jest to najważniejszy strategiczny dokument w skali całej Unii Europejskiej. Stanowi długofalowy program społeczno-gospodarczy Unii Europejskiej, który zastąpił obowiązującą od 2000 r. Strategię Lizbońską. Priorytety nowej strategii unijnej to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój inteligentny - rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach. 2. rozwój zrównoważony - promowanie gospodarki zrównoważonej, efektywnie wykorzystującej zasoby, a zarazem konkurencyjnej, zdolnej do trwałego rozwoju. 3. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wzmacnianie gospodarki charakteryzującej się wysokim zatrudnieniem oraz spójnością ekonomiczną, społeczną i terytorialną. <p>Istotnym elementem dokumentu są skwantyfikowane cele do osiągnięcia w skali UE oraz poszczególnych państw członkowskich. Cele te dotyczą stopy zatrudnienia, wielkości nakładów, problematyki zanieczyszczeń CO2, edukacji oraz zwalczania ubóstwa. Nie wynika z nich jednak, że ich osiągnięcie jest obligatoryjne dla każdego z regionów UE. Takie oczekiwanie byłoby z natury rzeczy nieuprawnione z powodu znacznych różnic w poziomie rozwoju poszczególnych regionów Unii oraz sytuacji kryzysowej odbijającej się na możliwościach interwencji poszczególnych państw i regionów.</p> <p>W ramach dokumentu zidentyfikowano 7 inicjatyw przewodnich:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Europejska agenda cyfrowa * Unia innowacji * Młodzież w drodze * Europa efektywnie korzystająca z zasobów * Polityka przemysłowa w erze globalizacji * Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia * Europejski program walki z ubóstwem. <p>Próbą przeniesienia celów Europa 2020 na poziom operacyjny jest ogłoszony na przełomie 2011/2012 pakiet projektów rozporządzeń na lata 2014-2020, zakładający objęcie nimi w sposób skoordynowany Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich oraz planowanego Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, razem określanych jako Wspólne Ramy Strategiczne (Common Strategic Framework)².</p>

¹ Europa 2020. Strategia na rzecz wzrostu i zatrudnienia: http://ec.europa.eu/europe2020/index_pl.htm

² Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr

Cele strategiczne WRS:

- * Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia - rozwój regionów rozwiniętych, przejściowych i zacofanych – cel wspierany ze wszystkich funduszy.
- * Europejska Współpraca Terytorialna (EWT) – cel wspierany z EFRR.

Cele tematyczne:

1. Wspieranie badań, rozwoju technologicznego i innowacji.
2. Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości informacyjno-komunikacyjnych.
3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR).
4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem.
6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystywania zasobów.
7. Promocja zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych.
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników.
9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.
10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie.
11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej.

Przedstawione cele wiele mówią o kierunku zmian, jakich można się spodziewać w Polityce Spójności. W okresie 2014-2020 proponuje się położyć większy niż dotąd nacisk na miękkie czynniki rozwoju: zwiększenie miejsc pracy i poprawę warunków życia.

Gmina Stryków jest powiązana z niniejszym dokumentem. Aby zrealizować cele w nim określone, zamierza zrealizować szereg działań ściśle ze sobą powiązanych. Jednym z wiodących jest zapewnienie wyższego standardu nauki poprzez wprowadzenie i rozwijanie zawodowych kierunków kształcenia: logistyka, mechanika, co będzie przekładać się na większe szanse na rynku pracy. Co więcej, zwiększenie stopy zatrudnienia pozwoli na zmniejszenie ubóstwa w gminie.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Trzecia fala nowoczesności. Polska 2030” (DSRK, przyjęta przez Radę Ministrów w lutym 2013 r.)

Dokument stanowi ramę dla nowego porządku strategicznego. Uzupełnieniem ww. strategii jest Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju oraz 9 strategii horyzontalnych (do 2020 r.).

Dokument bezpośrednio odnosi się do procesów regionalnych i formułuje ogólne interpretacje pojęć kluczowych dla polityki rozwoju regionalnego. Charakterystyczną cechą strategii jest to, że nie rezygnując ze wspierania ośrodków metropolitalnych, kładzie znacznie większy niż dotąd nacisk na rozwój mniejszych ośrodków miejskich. W ramach 1 z 3 filarów – filaru terytorialnego równoważenia rozwoju, wskazano, że: cyt. „Główne wyzwanie dla długookresowej polityki rozwoju dotyczy więc wspierania najbardziej dynamicznych obszarów oraz wyrównywania szans rozwojowych obszarów słabszych poprzez rozwijanie i kreowanie ich potencjałów, przy jednoczesnej zintegrowanej, efektywnej poprawie powiązań komunikacyjnych (transport,

Internet) obszarów słabszych z liderami rozwoju. Jako liderów rozwoju w skali międzynarodowej wskazuje się metropolie, w których siedzibę znajdują najważniejsze instytucje finansowe, zarządy korporacji, główne instytuty naukowe i ośrodki akademickie oraz które są miejscem najważniejszych wydarzeń gospodarczych, naukowych i kulturalnych. Za liderów rozwoju w skali krajowej uznaje należy ośrodki regionalne, a na poziomie regionalnym ośrodki subregionalne. Zwiększenia szans rozwojowych słabszych obszarów upatrywać należy natomiast w ich funkcjonalnym powiązaniu z centrami wzrostu, tj. ośrodkami regionalnymi i subregionalnymi, a także z metropoliami. Obszary te mogą korzystać na rozwoju ośrodków miejskich poprzez wykorzystanie tworzonych tam innowacji, zwiększanie alternatyw zatrudnienia, poszerzanie ścieżek edukacyjnych, zwiększanie uczestnictwa w kulturze, itp. Wyższe dochody uzyskiwane w centrach rozwoju mogą być wykorzystywane w słabszych regionach (np. na różne formy turystyki). Silniejsze powiązania funkcjonalne są oczywiście korzystne także dla dynamicznie rozwijających się ośrodków miejskich (np. dzięki dostępowi do zasobów pracy). Warunkiem jest jednak budowa własnych (i różnicowanych) potencjałów rozwojowych na słabszych obszarach pozwalających na uczestniczenie we wzroście liderów. Dlatego **wyzwaniem dla długookresowej polityki rozwoju jest tworzenie warunków dla dyfuzji: wyrównywanie szans edukacyjnych, zwiększanie dostępu do usług publicznych, zwiększanie dostępności transportowej każdego miejsca w kraju, likwidowanie groźby wykluczenia cyfrowego, ale również wspieranie biegunów wzrostu (metropolie i ośrodki regionalne)**. Takie podejście do polityki rozwoju określamy mianem modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego i wpisuje się ono w szeroko rozumiany filar terytorialnego równoważenia rozwoju (dyfuzji) DSRK³.

Gmina Stryków w latach 2014-2020 będzie dążyć do poprawy jakości życia lokalnej społeczności i zapewnienia gminie dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego. Jest to powiązane i zgodne z celem strategicznym dokumentu: przekształcenie Polski w nowoczesną, efektywnie wykorzystującą zasoby, innowacyjną i zdolną do skutecznej konkurencji międzynarodowej w pełni rozwiniętą gospodarkę rynkową.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK, przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 r.)

Najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 r., kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020.

Wizją dokumentu: Polska w roku 2020 to: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo.

Celem głównym strategii średniookresowej będzie wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Istotnym dla strategii rozwoju gminy jest III obszar strategiczny - spójność społeczna i terytorialna, a w jego ramach cel **Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych**. Podkreśla się, iż nowa polityka regionalna kierować będzie wysiłki na rzecz wzmocnienia endogenicznych potencjałów wszystkich terytoriów oraz rozwijania mechanizmów wzmocniających rozprzestrzenianie procesów rozwojowych z głównych ośrodków wzrostu na otoczenie. Takie podejście

³ <http://zds.kprm.gov.pl/dlugookresowa-strategia-rozwoju-kraju>

oznacza nadanie szczególnej roli ośrodkom miejskim wraz z ich otoczeniem jako centra procesów rozwojowych zarówno w skali kraju jak i regionu. Co więcej, oprócz wspierania największych ośrodków miejskich i ich obszarów funkcjonalnych, stanowiących motory rozwoju kraju i poszczególnych regionów, konieczne jest wzmacnianie potencjału do absorpcji i rozprzestrzeniania procesów rozwojowych przez ośrodki subregionalne i lokalne, w tym miasta powiatowe, z wykorzystaniem ich potencjału do specjalizacji terytorialnej i innych miast o znaczeniu lokalnym, mających potencjał do przyciągania inwestycji poza rolnictwem bądź wykorzystujących potencjał rolniczy otaczających obszarów. Takim obszarem jest Gmina Stryków, leżąca w bezpośrednim sąsiedztwie metropolii łódzkiej, dysponująca i przyciągająca inwestorów zagranicznych swoim położeniem komunikacyjnym i terenami inwestycyjnymi.

Strategia Rozwoju Gminy Stryków na lata 2014-2020 wpisuje się również w cel: Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich. Wzmacniana będzie sprawność funkcjonowania systemu osadniczego, obejmującego miasta różnej wielkości (w tym miasta Stryków) położonych poza głównymi ośrodkami i ich obszarami funkcjonalnymi. Interwencja publiczna będzie dostosowana do specyfiki miast o znaczeniu regionalnym i subregionalnym oraz będzie uwzględniać zależności pomiędzy obszarami generującymi wzrost (największe miasta), obszarami funkcjonalnie z nimi powiązanymi oraz obszarami peryferyjnymi, w tym obszarami wiejskimi. Prowadzone będą także działania na rzecz rewitalizacji zdegradowanych oraz najuboższych obszarów miejskich oraz wsparcia powiązań miasto-wieś⁴.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR, przyjęta przez Radę Ministrów w lipcu 2010 r.)

Strategia ustala trzy cele szczegółowe do 2020 roku:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów.
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych.
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

W 2020 roku polskie regiony stanowiąc będą lepsze miejsce do życia dzięki podniesieniu poziomu i jakości życia oraz stworzeniu ram gospodarczo-społecznych i instytucjonalnych, które zwiększą szanse realizacji aspiracji i możliwości jednostek i wspólnot lokalnych. Polskie regiony będą silniejsze gospodarczo, lepiej zintegrowane gospodarczo, społecznie i przestrzennie oraz bardziej samorządne w wyniku procesu decentralizacji i szerszego urzeczywistniania zasady partnerstwa i subsydiarności.

W 2020 roku polskie regiony charakteryzować będą następujące cechy:

- * konkurencyjność i innowacyjność,
- * spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna,
- * skuteczność, efektywność i partnerstwo w realizacji celów rozwojowych,
- * bezpieczeństwo ekologiczne, wysoki poziom i skuteczność ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych.

Obszary miejskie staną się bardziej atrakcyjne ze względu na wysokiej jakości zasoby ludzkie, dostęp do bazy naukowo-badawczej pozwalającej na rozwijanie innowacyjnych rozwiązań, tworzenie wysokiej jakości usług dla przedsiębiorstw, rozwijanie możliwości wykorzystania nowoczesnych technik informacyjnych oraz dzięki zapewnieniu co najmniej podstawowych

⁴ Strategia Rozwoju Kraju 2020, Uchwała nr 157 Rady Ministrów z dn. 25 września 2012 r. w sprawie

warunków rozwojowych.

W 2020 roku polskie regiony będą lepszym miejscem do życia dzięki wyższej jakości środowiska przyrodniczego, wykorzystaniu potencjału dziedzictwa kulturowego oraz rozwojowi turystyki. Towarzyszyć temu będzie wzrost poziomu i jakości kapitału społecznego oraz rosnące poczucie wspólnoty, zaufania i zaangażowania w rozwój regionalny mieszkańców regionu, co pozwoli na rozwijanie sieci współpracy, wymiany wiedzy oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Polskie regiony będą również lepiej zintegrowane dzięki tworzeniu i utrwalaniu szerokich partnerstw między instytucjami demokratycznego państwa i społeczeństwa w wielopoziomowym systemie zarządzania polityką rozwoju regionalnego. Powstające sieci współpracy prowadzić będą do aktywizacji społecznej na rzecz polityki regionalnej. Współpraca oparta o wzajemne zaufanie wpłynie na zmianę relacji między instytucjami publicznymi a innymi podmiotami uczestniczącymi w procesach rozwojowych, co przyczyni się do budowania kapitału społecznego na poziomie regionalnym i lokalnym oraz do rozwoju tożsamości regionalnej. Mieszkańcy regionów i członkowie wspólnot lokalnych w większym stopniu nastawieni będą na działanie wspólnotowe ukierunkowane na osiągnięcie wspólnych celów rozwojowych⁵.

**Strategia
Zrównoważonego
Rozwoju Wsi,
Rolnictwa i
Rybackstwa na lata
2012-2020**

Długookresowy cel strategii zdefiniowano w następujący sposób: poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju. Dążenie do osiągnięcia celu głównego będzie realizowane poprzez działania przypisane do pięciu celów szczegółowych:

1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.
2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej.
3. Bezpieczeństwo żywnościowe.
4. Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego.
5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Działania strategii wychodzą naprzeciw nowym wyzwaniom cywilizacyjnym, m.in. takim jak: starzenie się społeczeństw, zmiany klimatu, wymiana pokoleń, rozwój technologii informacyjnych, mobilność zawodowa i terytorialna oraz wpływ sytuacji demograficznej na świecie na bezpieczeństwo żywnościowe⁶.

Strategia będzie pozostawać również w zgodzie i realizować cele ustalone w poniższych strategiach horyzontalnych:

Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki "Dynamiczna Polska 2020"

Strategia Rozwoju Transportu do 2020

Strategia Sprawne Państwo

⁵ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_regionalna/ksrr_2010_2020/Strony/default.aspx

⁶ Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybackstwa na lata 2012-2020, <http://www.minrol.gov.pl/pol/Informacje-branzowe/Strategia-zrownowazonego-rozwoju-wsi-rolnictwa-i-rybackstwa-na-lata-2012-2020>

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa RP

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Na poziomie regionalnym, realizacja celów Strategii Rozwoju Gminy Stryków na lata 2014-2020 jest zbieżna z założeniami i celami **Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020** oraz będącej jej uszczegółowieniem **Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030** i **Planem Przeciwdziałania Depopulacji w ramach RPO WŁ 2014-2020**.

Strategia wpisuje się w obszar polityki horyzontalnej i jest zgodna z następującymi celami operacyjnymi:

1. Nowoczesny kapitał ludzki i rynek pracy poprzez m.in. działania zmierzające do rozwoju szkolnictwa zawodowego.
2. Zintegrowane środowisko przedsiębiorczości dla rozwoju gospodarki m.in. poprzez działania zmierzające do poprawy konkurencyjności MŚP i poprawy produktywności sektora rolnego.
3. Wysoki poziom kapitału społecznego i silne społeczeństwo obywatelskie poprzez działania związane z rozwojem społeczności lokalnych.
4. Wysoki standard i dostęp do usług publicznych, w tym poprzez rozwój usług i poprawę dostępu do edukacji, sektora ochrony zdrowia, pomocy społecznej, kultury, sportu, turystyki i rekreacji, a także usług cyfrowych w sektorze publicznym.
5. Wysoka jakość i dostępność infrastruktury transportowej i technicznej poprzez wzmocnienie i rozwój systemów transportowych i teleinformatycznych, infrastruktury technicznej.
6. Wysoka jakość środowiska przyrodniczego poprzez ochronę i kształtowanie powiązań przyrodniczo-krajobrazowych.
7. Zrównoważony system osadniczy w zakresie wspierania procesów rewitalizacji i poprawy ładu przestrzennego.

Założenia niniejszego dokumentu są również zgodne z celami polityki terytorialno-funkcjonalnej, tj. z celem strategicznym dla obszarów miejskich: Obszary miejskie zapewniające mieszkańcom wysoki poziom życia, wykorzystujące przewagi konkurencyjne do dynamicznego wzrostu gospodarczego oraz adaptujące się do zmian demograficznych i klimatycznych oraz celem dla obszarów wiejskich: Atrakcyjne osadniczo obszary wiejskie, wykorzystujące potencjały wewnętrzne dla rozwoju wielofunkcyjnego.

Strategia będzie zgodna z **Regionalną Strategią Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030**, której wizją jest województwo łódzkiego jako „Ziemia Obiecana” dla przedsiębiorców, inwestorów i mieszkańców, gdzie:

- * każdy innowacyjny pomysł jest możliwy do realizacji,
- * tradycja łączy się z nowoczesnością,
- * kreatywność jest lokomotywą rozwoju.

Zgodność strategii odnosi się do priorytetu 2. Rozwój potencjału innowacyjnego regionu i jego celu operacyjnego - Podnoszenie świadomości o korzyściach z innowacji, a także do priorytetu - Zarządzanie innowacjami w regionie, celu operacyjnego - Budowa świadomości w środowisku wspierającym wdrażanie innowacji m.in. poprzez takie działania jak: poprawa wiedzy i świadomości proinnowacyjnej w administracji samorządowej oraz celu - Budowa ram systemu pobudzania współpracy poprzez działania w rozbudowę usług społeczeństwa informacyjnego.

Jednocześnie wpisuje się ona w cele **Planu Przeciwdziałania Depopulacji w ramach RPO WŁ 2014-2020** zakładającego odbudowę kapitału ludzkiego poprzez tworzenie sprzyjających warunków na rynku pracy, rozwój wykształcenia i kompetencji oraz poprawę jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego w perspektywie krótko i długookresowej. Działania Gminy Stryków będą zgodne z celami szczegółowymi dokumentu i dążyć do ich realizacji, tj.:

1. Szeroki dostęp do żłobków, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego (edukacji przedszkolnej) prowadzący do utrzymania miejsc pracy/powrotu rodziców - opiekunów na rynek pracy.

2. Wysoka dostępność do mieszkań dla młodych osób.
3. Aktywizacja zawodowa kobiet/osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dzieci lub opieką nad osobami zależnymi.
4. Dostępność i atrakcyjność miejsc pracy w regionie.
5. Równe szanse edukacyjne w regionie, wysoka jakość usług świadczonych w systemie oświaty oraz równy poziom kształcenia na obszarach miejskich i wiejskich, w tym wsparcie na rzecz przeciwdziałania marginalizacji osób z obszarów wiejskich.
6. Wspieranie rodzin w zakresie godzenia ról zawodowych i prywatnych oraz równości kobiet i mężczyzn.
7. Modernizacja szkolnictwa zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej placówek kształcenia ustawicznego i praktycznego do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy.
8. Łatwość/mobilność mieszkańców województwa w zakresie przemieszczania się pomiędzy ośrodkami pracy i zamieszkania.
9. Wysoka jakość i dostępności do usług opiekuńczych i zdrowotnych.

Nawiązując do niniejszego dokumentu, Gmina Stryków będzie podejmować zadania skoncentrowane na poprawie jakości edukacji poprzez zapewnienie kierunków kształcenia zawodowego, a tym samym stworzenie bardziej korzystnych warunków pracy.

2. Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Stryków

2.1 Definicja obszaru i ludności objętej strategią

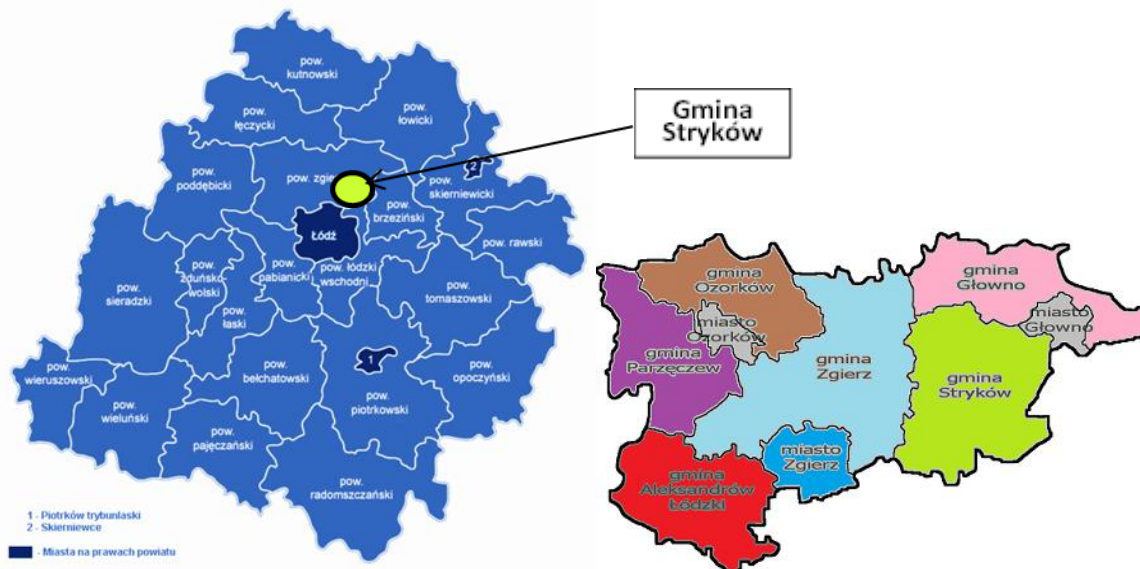
Podstawowe dane na temat Gminy Stryków:⁷

Położenie	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Województwo Łódzkie ❖ Powiat Zgierski ❖ Gmina Stryków
Liczba miejscowości	41+ miasto Stryków
Liczba sołectw	35 +4 osiedla w mieście Stryków
Powierzchnia	157,90 km²
Liczba mieszkańców	12 431
Liczba podmiotów gospodarczych	1098
Liczba gospodarstw rolnych	2515

Tabela 1. Dane na temat Gminy Stryków. Dane GUS i Urzędu Miasta – Gminy Stryków.

Gmina Stryków to gmina miejsko-wiejska położona w centralnej Polsce, w województwie łódzkim, w bezpośrednim sąsiedztwie Łodzi. Od strony południowej gminy rozciąga się Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich a od strony północnej Równina Łowicko-Błońska. Przez teren gminy przepływają dwie rzeki: Moszczenica i Mrożyca.

Swoim zasięgiem gmina obejmuje obszar miasta Strykowskiego (8,15 km²) oraz przyległe tereny wiejskie (149,75 km²). Siedziba władz gminy znajduje się w mieście Stryków. Teren gminy podzielony jest na 35 sołectw, a teren miasta na 4 osiedla. Po ostatniej reformie podziału administracyjnego wprowadzonej w życie 1 stycznia 1999 r., gdzie przywrócono trójstopniowy podział administracyjny, Stryków znalazł się w granicach nowo utworzonego Powiatu Zgierskiego i leży w jego południowo-wschodniej części.

Rysunek 1. Gmina Stryków na tle Województwa Łódzkiego i Powiatu Zgierskiego. Opracowanie własne.

Gmina Stryków sąsiaduje:

- * od strony południowej z Miastem Łódź, Gminą Nowosolna oraz Gminą Brzeziny,
- * od północy z Gminą Głowno,
- * od zachodu z Gminą Zgierz,
- * od wschodu z Gminą Miasto Głowno oraz Gminą Dmosin.

⁷ Dane Urzędu – Miasta Gminy Stryków, grudzień 2012 r.

Stryków jest siedzibą władz samorządowych. Pracą Urzędu Miasta – Gminy Stryków kieruje Burmistrz, który realizuje zadania:

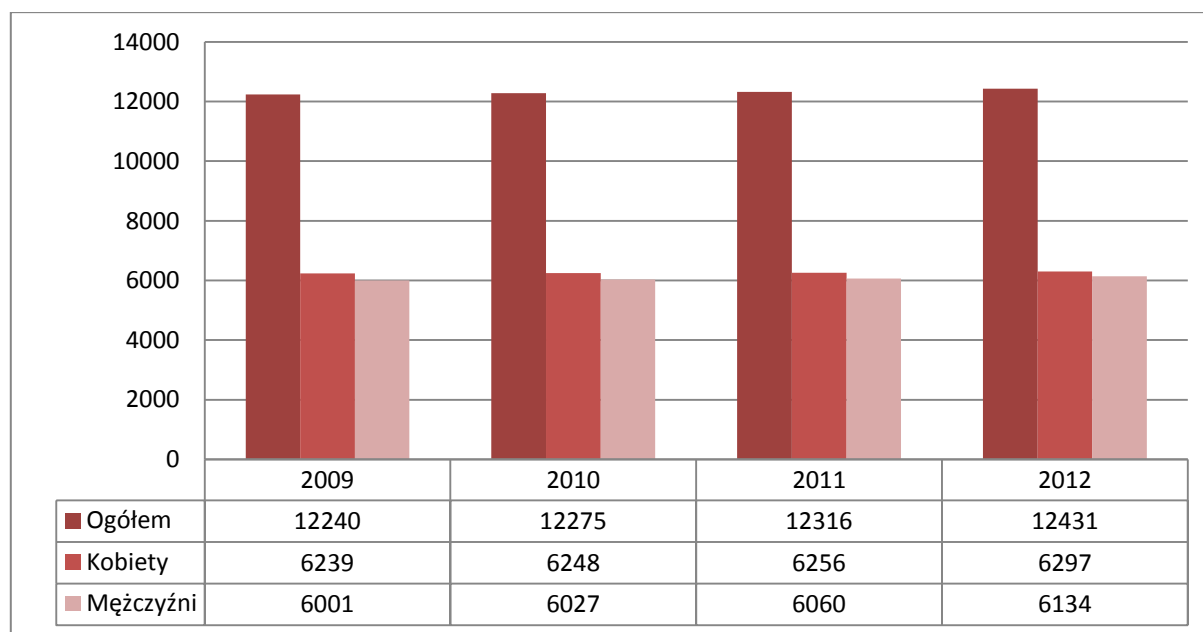
- * własne gminy wynikające z ustawy⁸,
- * zlecone i powierzone z zakresu działania organów administracji rządowej,
- * wynikające z porozumień zawartych między gminą a jednostkami samorządu terytorialnego,
- * pozostałe, w tym określone statutem, uchwałami rady i zarządzeniami burmistrza.

Gmina Stryków jest jedną z najlepiej skomunikowanych gmin w województwie łódzkim i kraju. Strategicznym, gospodarczym atutem gminy jest jej położenie przy głównym węźle komunikacyjnym autostrad A-1 i A-2. Ponadto, przez gminę przebiega linia kolejowa Łódź-Łowicz, wraz z bocznicą do załadunku pociągów towarowych. Dogodne położenie na skrzyżowaniu kluczowych dróg, czyni z Gminy Stryków miejsce wysoce atrakcyjne z wręcz nieograniczonymi możliwościami rozwojowymi, w szczególności związanymi z lokowaniem inwestycji przez krajowych czy zagranicznych przedsiębiorców. Do lokalizowania inwestycji zachęca także bliskość portów lotniczych: w Łodzi – 25 km i w Warszawie – 110 km oraz dostęp do wysoko wykwalifikowanej kadry pracowniczej i ośrodków akademickich. Gmina Stryków wykorzystując swoje położenie i zasoby naturalne rozwija nie tylko potencjał gospodarczy, ale i turystyczno-rekreacyjny. Szczyt się bowiem terenami o dużych walorach krajobrazowych m.in. związanymi z położeniem w Parku Krajobrazowym Wzniesień Łódzkich, co sprzyja kontaktom z naturą oraz wycieczkom rowerowym. Szczegółowy opis i znaczenie komunikacji w gminie opisano w rozdziale 2.2.4 Komunikacja.

Ludność

Według danych GUS, na koniec 2012 r., liczba mieszkańców Gminy Stryków wyniosła 12 431 osób, z czego miasto Stryków zamieszkiwały 3552 osoby. Na 1 km² przypadało 78,7 mieszkańca. W skali roku liczba mieszkańców zwiększyła się o 115 osób, tj. o 0,92%. Ludność gminy stanowiła w sumie 7,55% populacji Powiatu Zgierskiego, 1,73% populacji miasta Łodzi i 0,16% populacji województwa łódzkiego⁹.

Z poniższego wykresu widać proporcjonalny rozkład liczby mieszkańców w podziale na kobiety i mężczyzn, z niewielką przewagą na korzyść kobiet na przestrzeni lat 2009-2012. W 2012 r. na 100 mężczyzn przypadało 106 kobiet.

⁸ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami).

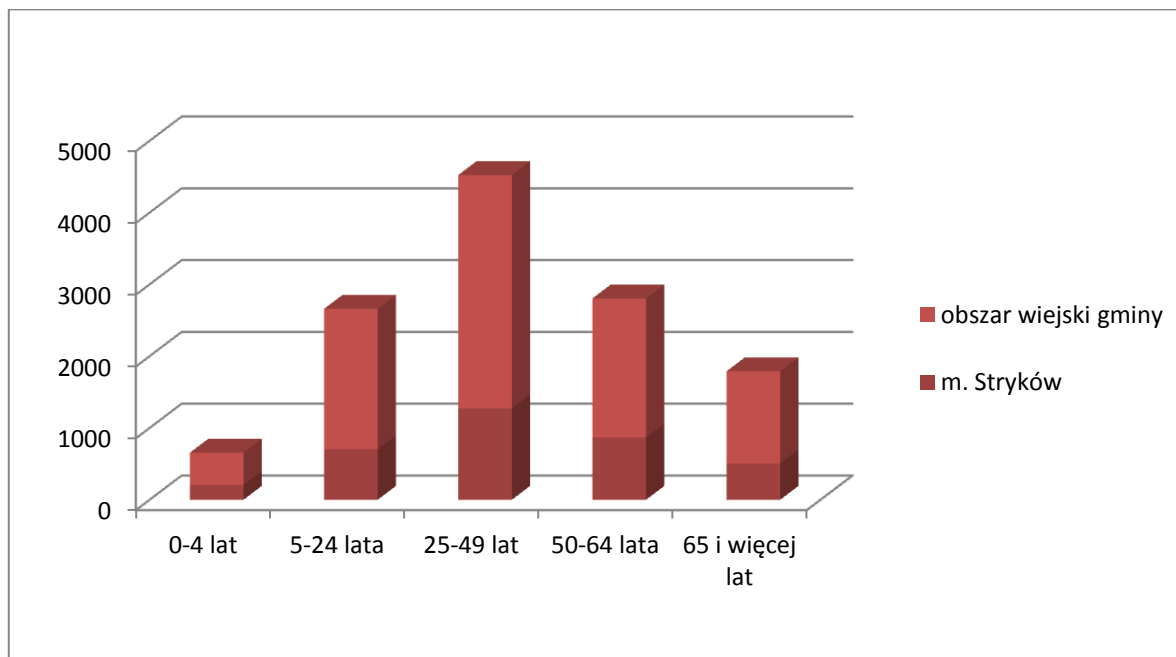
⁹ Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Rysunek 2. Liczba mieszkańców gminy w latach 2009-2012, z podziałem na mężczyzn i kobiety.

Co ważniejsze, porównując dane historyczne z lat ubiegłych, widać nieznaczną, ale rosnącą liczbę mieszkańców gminy, co może świadczyć o coraz większym zainteresowaniu ludzi osiedlaniem się poza dużymi miastami np. Łodzią. Aby jednak utrzymać obecny stan, a nawet przyczynić się do znaczącego wzrostu ludności, Gmina Stryków powinna stworzyć odpowiednie warunki i system zachęt do zamieszkiwania na tym obszarze (poprawić warunki mieszkaniowe, wybudować nowe osiedla, poprawiać estetykę przestrzenną, tworzyć miejsca aktywnego wypoczynku etc.). Niezmiernie istotną kwestią jest również wprowadzenie wśród osób zamieszkałych na terenie gminy zachęt i działań promujących potrzeby dopełnienia formalności meldunkowych. Wpłyne to na wzrost podatków, które powiększają budżet gminy oraz na zmniejszenie zobowiązań gminy np. z tytułu podatku na rzecz biedniejszych samorządów. Pozyskane w ten sposób środki, gmina będzie mogła przeznaczyć na większą liczbę realizowanych projektów inwestycyjnych i społecznych.

Najliczniejszą grupę wiekową zarówno na obszarze wiejskim jak i miejskim gminy stanowią osoby w wieku 25-49 lat - 4523 osoby, co stanowi 36,38% całej populacji gminy. Najmłodszych mieszkańców, tj. dzieci do lat 4 było najmniej (5,27% populacji gminy), co jest niepokojące nie tylko w gminie, ale i całym województwie łódzkim czy kraju.

Ludność według grup wiekowych przedstawia się w następujący sposób¹⁰:

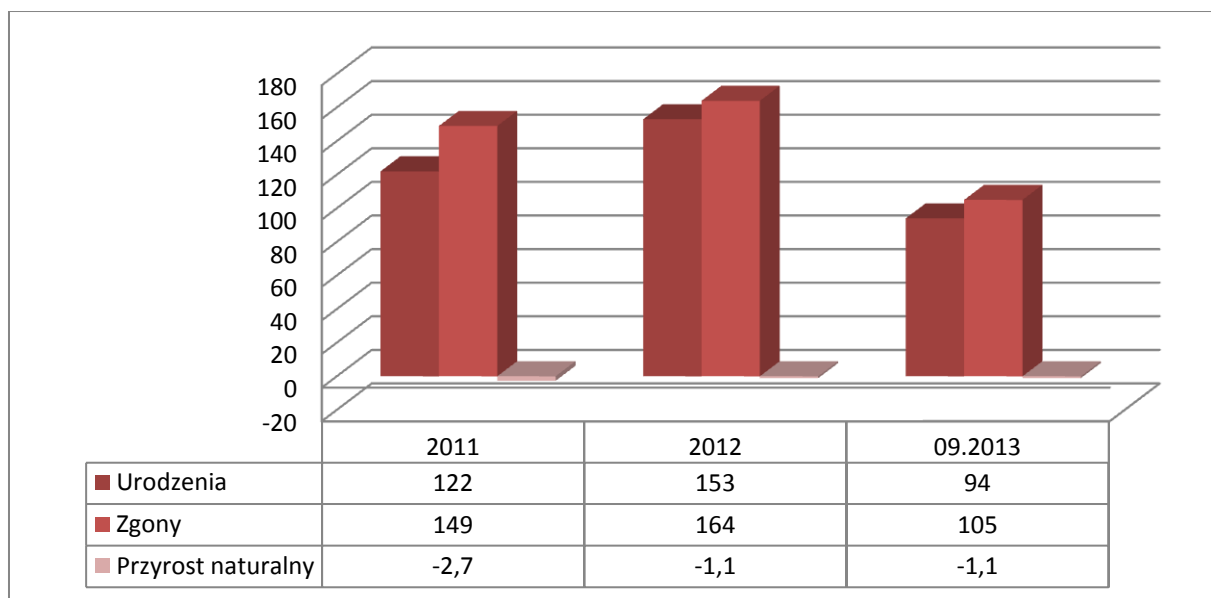
Rysunek 3. Liczba ludności w 2012 r. w podziale na grupy wiekowe.

Największą, stanowiącą blisko 64% grupą są osoby w wieku produkcyjnym. Podobną skalę obserwuje się w województwie łódzkim i całym kraju, a prognozy do 2030 r. nie zakładają większych zmian w tym zakresie. W gminie poza mniejszą aktywnością zawodową osób po 55 roku życia, zauważa się także zjawisko wychodzenia z rynku pracy osób z przyczyn społecznych. Dotyczy to w szczególności kobiet, które rezygnują z pracy, aby zająć się dzieckiem lub osobą starszą. Związane jest to z brakiem wystarczająco rozwiniętej infrastruktury wsparcia dla rodzin (żłobki, przedszkola). Przykładowo, w 2012 r. na 655 dzieci w wieku do 4 lat, przypadają 184 miejsca w placówkach przedszkolnych. Efektem tego jest ograniczony zasób siły roboczej, co w konsekwencji przekłada się na wyniki gospodarcze.

¹⁰ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, Portret terytorialny, Zestawienie na koniec 2012 r.

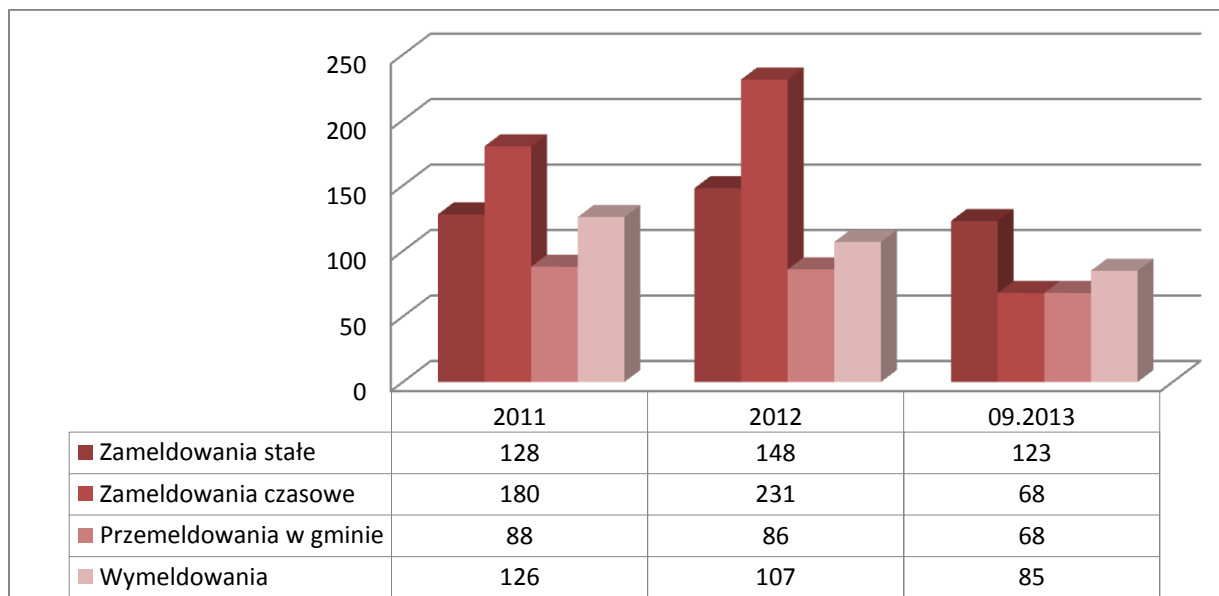
Co więcej, porównując dane gminy, ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym jest niemal tyle samo. Jest to niekorzystne zjawisko, wpływające na utrzymujący się od wielu lat w gminie ujemny przyrost naturalny. Wynika to również z utrzymującej się tendencji mniejszej liczby urodzeń w stosunku do liczby zgonów.

Starzejące się społeczeństwo rodzi poważne skutki dla obniżenia poziomu gospodarczego zwłaszcza dla systemu emerytalnego i ochrony zdrowia. Poniżej znajduje się schemat urodzeń i zgonów na terenie Gminy Stryków¹¹:

Rysunek 4. Dane Urzędu Miasta – Gminy Stryków za lata 2011-2013

Co więcej, w ostatnich latach zauważa się nieznaczny napływ nowych mieszkańców w stosunku do liczby osób wymeldowujących się z opisywanego obszaru. Widać to na poniższym schemacie:

Rysunek 5. Napływ i odpływ z obszaru Gminy Stryków w latach 2011-2013

¹¹ Dane własne Urzędu Miasta-Gminy Stryków, Ewidencja ludności, Zestawienia za lata 2011-2013

Gmina Stryków posiada dobrze funkcjonujące zaplecze logistyczne i bazę inwestorów, oferujących pracę w tym regionie i dlatego powinna zachęcić mieszkańców z okolicznych terenów, w tym również z Łodzi do zamieszkania na swoim obszarze, co będzie miało swoje pozytywne odbicie w gospodarce gminnej.

Jednym z czynników decydujących o chęci zamieszkania na danym obszarze są warunki mieszkaniowe. Zdaniem mieszkańców, warunki mieszkaniowe w Gminie Stryków są na średnim poziomie.

W 2012 r. w Gminie Stryków, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosła liczba budynków oddanych do użytkowania. Łącznie oddano 60 budynków, tj. o 43,3% więcej niż w roku poprzednim. Dynamika wzrostu była przeważająca na obszarach wiejskich. Dominującą formą budownictwa było budownictwo indywidualne. Liczba mieszkań budowanych przez inwestorów indywidualnych wzrosła o 43,1%, ich udział w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zwiększył się w porównaniu do roku 2011 również o 43,1%.

W 2012 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w gminie wyniosła na obszarach wiejskich 156,3 m² (przed rokiem 172,3 m²), a w mieście 50,0 m² (przed rokiem 224,0 m²). W 2012 r. odnotowano spadek przeciętnej powierzchni użytkowej lokali oddawanych do użytkowania o 9,3% na terenach wiejskich i aż o 348% w mieście Stryków.

Aby zdynamizować dalszy rozwój gminy, należy kontynuować politykę poszukiwania nowych inwestorów zainteresowanych budową nowych osiedli (rozwoju zabudowy jedno i wielorodzinnej), w tym tańszych domów czy mieszkań, które zachęciłyby w szczególności młodych ludzi do pozostania na tym obszarze. Zwiększenie potencjału mieszkaniowego będzie dużą zachętą do zmiany miejsca zamieszkania zwłaszcza dla osób dojeżdżających do pracy spoza gminy.

2.2 Analiza potrzeb i potencjału obszaru w zakresie rozwoju

2.2.1 Środowisko przyrodnicze

Stan środowiska przyrodniczego w Gminie Stryków jest dobry. W swoich zasobach gmina posiada tereny zielone o wysokich walorach przyrodniczych, a także piękne, malownicze krajobrazy. Korzystne położenie w Parku Krajobrazowym Wzniesień Łódzkich od strony południowej i Równiny Łowicko-Błońskiej od strony północnej oraz w sąsiedztwie zbiorników wodnych czyni obszar gminy jednym z bardziej atrakcyjnych miejsc w regionie łódzkim i jednocześnie stwarza warunki do aktywnego uprawiania sportów czy turystyki pieszej i rowerowej.

Szata roślinna należy do najbardziej przeobrażonych elementów środowiska przyrodniczego. Całkowita powierzchnia lasów wynosi 235,24 ha. Najwięcej procentowo lasów znajduje się na terenie Woli Błędowej (pow. 60%), Kalinowa (pow. 40%) i Dobieszkowa - Ługów. Mało lasów posiadają sołectwa Sierznia, Dobra, Michałówek, Zelgoszcz, m. Stryków, Rokitnica i Sadówka. Powierzchni leśnych nie posiada Anielin Niesułkowski. W północno-wschodniej części gminy, w okolicach Woli Błędowej oraz na pograniczu z gminą Głowno znajduje się największy kompleks leśny, a w nim dwa malownicze śródleśne stawy nazwane jeziorami **Kowaliki** oraz **Szczypiorniak**. Oba te niewielkie jeziora, o silnie rozwiniętej strefie brzegowej oraz szerokim pasie trzcinowisk, zajmują powierzchnię około 10 ha i zasilane są bezimiennym śródleśnym ciekim oraz spływami powierzchniowymi. Jeziora położone są w lasach (bagiennych i wilgotnych), które stanowią bogatą mozaikę siedlisk, wśród nich są znajdujące się w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej łęgi. Dzięki swojej pozornej niedostępności, jeziora stanowią miejsce bytowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz płazów. Rejon ten stanowi idealną ostoję dla licznych płazów, takich jak traszka grzebieniasta i kumak nizinny (jest to jedno z cenniejszych stanowisk tych zwierząt w okolicach Łodzi), a zwłaszcza dla ptaków wodno-błotnych takich jak bąk (duży wędrowny ptak z rodziny czaplowlatych), bielik (duży ptak drapieżny z rodziny jastrzębiowatych), błotniak stawowy (duży, wędrowny ptak drapieżny z rodziny jastrzębiowatych). Na obszarze gminy można również spotkać wydrę i bociana czarnego. Cały obszar

o łącznej powierzchni 28,5 ha decyzją Komisji Europejskiej został zatwierdzony jako obszar chroniony **Natura 2000** (kod obszaru: PLH100033).

W południowej części gminy położony jest drugi kompleks leśny usytuowany w widłach rzeki Moszczenicy i jej dopływu Młynówki z **rezerwatem Struga Dobieszkowska**, gdzie występują liczne źródła. Rzeki, ich dopływy oraz towarzyszące im źródlika, łąki, torfowiska i szuwały należą do wyjątkowo czystych. Do rezerwatu z miejscowości Dobieszków poprowadzono ścieżkę edukacyjną, składającą się z 7 przystanków, z których 6 zlokalizowanych jest na terenie uroczyska leśnego Dobieszków.

Ponadto, na terenie gminy umiejscowionych jest 6 **parków wiejskich** w: Bratoszewicach, Dobieszkowie, Klęku, Osse, Woli Błędowej i Niesułkowie Kolonii, które obejmują cenne pod względem przyrodniczym okazy drzew i krzewów. Jeden z parków, park w Bratoszewicach znajduje się w rejestrze zabytków. Spośród 84 pomników przyrody większość występuje na terenie tych parków. Parki w większości są zaniedbane, zniszczone i wymagają prac pielęgnacyjnych.

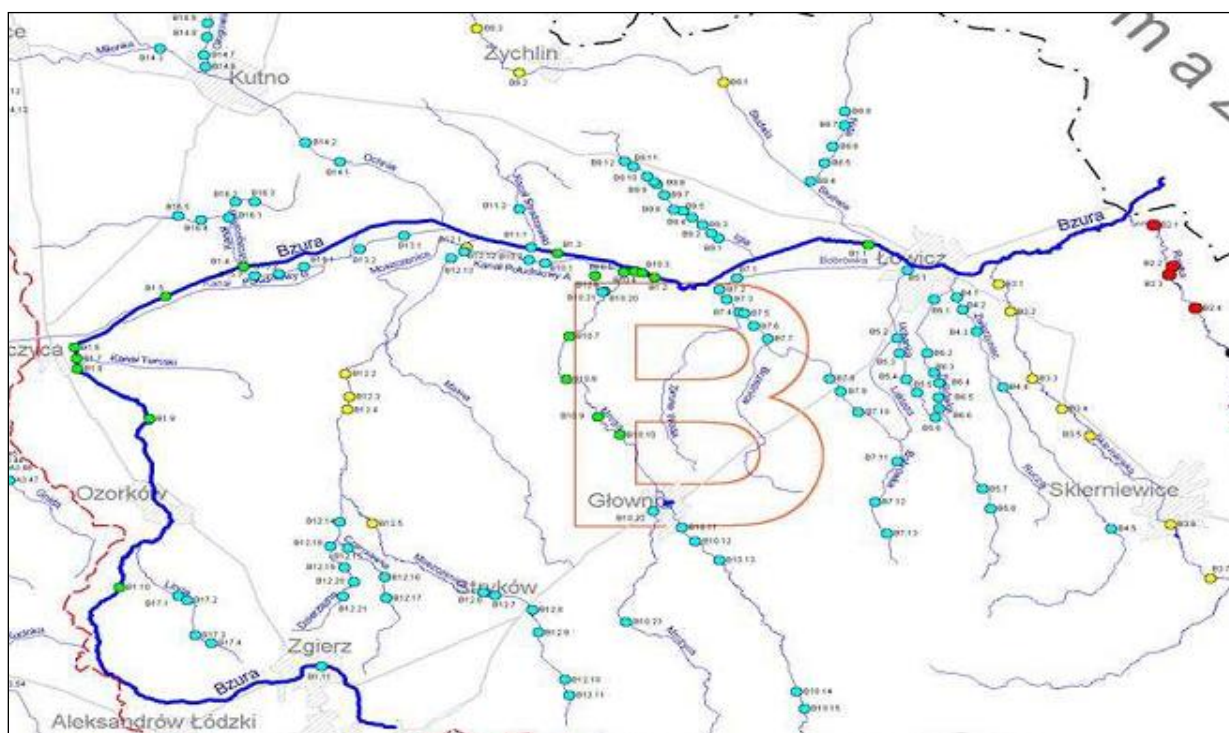
Atrakcją turystyczno-przyrodniczą jest graniczący z gminą **Krajobrazowy Park Wzniesień Łódzkich**. Na terenie parku znajdują się bowiem cenne walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe i historyczne, a zwłaszcza malowniczy pejzaż oglądany z punktów widokowych. Przez park przebiega w sumie 74 km szlak rowerowy, który zaczyna i kończy się w Lesie Łągiewnickim oraz szlak pieszy o długości 63 km, który przebiega przez najbardziej interesujące miejsca w parku. Podążając szlakiem można dotrzeć do ważnych miejsc historycznych, takich jak pomnik powstańców poległych w 1863 r. w bitwie pod Dobrą oraz obiektów zabytkowych (modrzewiowy kościół w Kolonii Niesułków z XVII w.). Szlak pieszy zaczyna się w Lesie Łągiewnickim a kończy w Imielniku.

Na terenie gminy jest niewiele tras pieszo-rowerowych. Warto by zainwestować środki w budowę takich tras, gdyż ludzie coraz chętniej korzystają z tej formy rekreacji i spędzania wolnego czasu. Co więcej, zapewniają one bezpieczeństwo rowerzystom i wpływają pozytywnie na estetykę gminy. Konieczne są także inwestycje w inne elementy małej infrastruktury (np. ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, etc.) oraz odpowiednie oznakowanie tras z ciekawymi przyrodniczo obszarami czy zabytkami.

Istniejące kompleksy leśne, a tym samym ich zróżnicowane bogactwa przyrodnicze można podziwiać również na koniu poprzez Łódzki Szlak Konny. Turystyka w siodle jest jedną z aktywniejszych form wypoczynku i rekreacji na łonie natury, która dodatkowo dostarcza wszystkim miłośnikom koni niezapomnianych chwil i wrażeń. Na terenie gminy szeroką gamę usług, od nauki jazdy na krytych i otwartych ujeżdżalniach po wycieczki w siodle czy hotel dla koni, proponują istniejące ośrodki jeździeckie takie jak np.: Ośrodek Jeździecki Jantar w Smolicach, Folwark „Klęk” w Klęku, Klub Jeździecki „Bractwo konne św. Marcina” w Klęku, Stajnia „Dobra Nowiny” w miejscowości Dobra Nowiny, Stadnina koni „Juna” w Sierżni, Stadnina Koni w Gozdowie, Stajnia „Skrawek Nieba” w Anielinie i Stajnia „Ju Ni Ki” w Ługach.

Gmina Stryków leży w dorzeczu Wisły na obszarze stanowiącym zlewnię rzeki Bzury. Przez środek obszaru gminy, wzdłuż linii Władysławów – Wola Błędowa – Buczek, biegnie dział wodny III rzędu między dwoma zlewniami, stanowiącymi dwa podstawowe systemy odwadniające teren gminy – zlewnię rzeki Moszczenicy i zlewnię rzeki Mrogi.

Naturalna sieć rzeczna na terenie Gminy Stryków w dużym stopniu została poddana działaniom regulacyjnym i obecnie stosunki wodne na terenie gminy są w dużym stopniu przeobrażone. Uregulowany został bieg Moszczenicy, Maliny oraz Strugi Domaradzkiej. Urządzenia hydrotechniczne wybudowane zostały na Strudze Dobieszkowskiej, na cieku płynącym z Bratoszewic oraz na Kiełmiczance.

Rysunek 6. Wojewódzki Program Ochrony i Rozwoju Zasobów Wodnych dla województwa łódzkiego

Zasoby wodne Gminy Stryków wynoszą 22,4 mln m³, co wskazuje na to, że obszar gminy nie obfituje w wodę. Brakuje większych naturalnych zbiorników wodnych, a wody retencjonowane są w kilku sztucznych zbiornikach wodnych. Zajmują one łączną powierzchnię 42,72 ha i mogą pomieścić 674 000 m³ wody. Największym sztucznym zbiornikiem wodnym jest Zalew Miejski w Strykowie. Zbiornik o powierzchni lustra wody 12,3 ha zasilany jest wodą z rzeki Moszczenicy, która przez niego przepływa. Na zbiorniku wodnym znajduje się nieczynna mała elektrownia wodna, wymagająca modernizacji. Istnieje możliwość jej ponownego uruchomienia.

Na obszarze gminy konieczne są dalsze inwestycje związane ze zwiększeniem ilości retencjonowanych wód, w szczególności poprzez budowę nowych zbiorników wodnych. Odgrywają one bowiem szczególne znaczenie zwłaszcza w sytuacjach klęsk żywiołowych – przy powodzi przejmują nadmierną ilość wody, z kolei w przypadku suszy pozwalają nawadniać przesuszone tereny.

W najbliższych latach planowane są działania związane z powstaniem 2 nowych zbiorników w Smolicach i Swędowie. Za inwestycję odpowiadać będzie Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi. Obydwa zbiorniki będą zasilane wodą z rzeki Moszczenicy. Planowana powierzchnia zbiornika w Smolicach to ok. 15,6 ha a zbiornika w Swędowie wyniesie 25 ha. Budowa zbiorników ma duże znaczenie dla rozwoju gminy. Pozwoli to w przyszłości na zwiększenie dostępności do infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni rzeki Moszczenicy w celu przeciwdziałania powodziom.

Największe zagrożenia dla środowiska przyrodniczego w gminie to:

- * niska świadomość ekologiczna mieszkańców, którzy zaśmiecają okoliczne lasy,
- * niekontrolowana regulacja poziomu wody jazem na jeziorze Szczypiorniak,
- * nadmierna rozbudowa budownictwa letniskowego może przyczynić się do degradacji terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- * zaburzenia układu hydrologicznego, długotrwałe susze itp.,
- * pogorszenie jakości wody jezior, cieku zasilającego,
- * ingerencje w drzewostany olsów i łęgów,
- * rozbudowa autostrad i sieci dróg w obrębie gminy może niekorzystnie wpływać na różne elementy środowiska przyrodniczego,

- * brak rozwiniętej sieci kanalizacyjnej w gminach ościennych negatywnie wpływa na jakość zasobów wodnych.

Gmina będąc w posiadaniu tak zróżnicowanej i bogatej fauny i flory powinna podejmować możliwie jak najwięcej działań nie tylko infrastrukturalnych, zmierzających do zachowania dziedzictwa w stanie naturalnym i nienaruszonym, ale i uświadamiających społeczność gminną, których efektem będzie poprawa i ochrona zasobów środowiska przyrodniczego. W miarę możliwości Gmina Stryków powinna podejmować również inne inwestycje, w tym inwestycje w odnawialne źródła energii np. słonecznej (fotowoltaika), które ogrzewając pomieszczenia zarówno w gospodarstwach domowych jak i instytucjach publicznych, jednocześnie redukują emisję zanieczyszczeń do powietrza i ograniczają zachorowalność wynikającą z zanieczyszczeń.

2.2.2 Rolnictwo

Intensywne zmiany w gospodarce i tendencja związana z przeznaczaniem coraz większej powierzchni terenów rolnych stricte pod inwestycje, powodują, że dominujący od wielu lat, rolniczy charakter Gminy Stryków, traci coraz bardziej na znaczeniu na korzyść pozarolniczej działalności gospodarczej.

Według stanu na 31.12.2012 r. struktura gruntów rolnych przedstawia się następująco:

Powierzchnia gruntów rolnych	9072,63 ha
Powierzchnia użytków rolnych	8172,39 ha
Powierzchnia użytków pod zasiewami	6264,90 ha
Powierzchnia gruntów ugorowanych łącznie z nawozami zielonymi	326,42 ha
Powierzchnia upraw	439,15 ha
Powierzchnia sadów	423,50 ha
Powierzchnia ogrodów przydomowych	18,48 ha
Powierzchnia łąk i pastwisk	839,14 ha
Powierzchnia lasów	235,24 ha
Powierzchnia pozostałych użytków rolnych	284,20 ha

Tabela 2. Dane GUS, 2012 r.

Obecnie powierzchnia użytków rolnych stanowi 51,75% powierzchni gminy. W ogólnej powierzchni gruntów rolnych, użytki rolne stanowią 90,07%, sady oraz uprawy trwałe po ok. 5%, łąki i pastwiska łącznie 9,24%, natomiast lasy - 2,59%. Powierzchnia zajmowana przez grunty ugorowane oraz pozostałe użytki rolne wynosi odpowiednio 3,59% i 3,13%.

Najlepsze warunki dla rozwoju rolnictwa mają sołectwa w północnej-wschodniej części gminy: Wysoki, Anielin, Bratoszewice, Michałówek, Kalinów, Sierznia i Wola Błędowa. Natomiast najgorsze warunki występują w miejscowościach: Anielin Swędowski, Bartolin, Dobra Nowiny i Zagłoba.

Z punktu widzenia przydatności terenów pod rolnictwo, warunki do dalszego jego rozwoju nie są korzystne. Elementy środowiska, które determinują tą przydatność to m.in.:

- * Przestrzenne zróżnicowanie terenu gminy
- * Niska klasa gleb (klasa IV i V)
- * Niewielkie modyfikacje w zakresie struktury użytkowania ziem.

Cechą charakterystyczną gospodarstw rolnych w gminie jest ich rozdrobnienie. Wg Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 r. na terenie miasta i gminy funkcjonowało 1414 gospodarstw rolnych, a ich powierzchnia sięgała ponad 9072 ha, co stanowi 57,45% całkowitej powierzchni Gminy Stryków. Największą grupę stanowiły gospodarstwa powyżej 1ha – 1089, które zajmowały 8856 ha powierzchni. Pozostałe małe gospodarstwa do 1 ha, których było 325, zajęły powierzchnię równą 216 ha. Przeważają gospodarstwa rolne o areale od 1 ha do 15 ha (988) o łącznej powierzchni 6209 ha. Najmniejszą część stanowiły gospodarstwa rolne powyżej 15 ha (97).

Na terenie Strykowa w rejestrze REGON wg sekcji PKD 2007 na koniec 2012 r. zarejestrowanych było 6 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność gospodarczą w sekcji A Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo. Z kolei, na obszarze wiejskim gminy takich podmiotów prowadzących działalność gospodarczą było w sumie 34.

Warunki przyrodnicze występujące na obszarze gminy decydują w dużym stopniu o udziale poszczególnych upraw w strukturze zasiewów. W Gminie Stryków dominującą rolę pełni uprawa zbóż i roślin okopowych (głównie ziemniaki) – odpowiednio 86,6% i 2,9% powierzchni gruntów ornych. Marginalne znaczenie odgrywa natomiast produkcja roślin strączkowych jadalnych, bowiem zaledwie 0,2% powierzchni gruntów ornych jest zajętych pod ich uprawę, a produkcja warzyw odbywa się na 1,9% powierzchni gruntów ornych.

W Gminie Stryków 596 gospodarstw rolnych utrzymuje zwierzęta gospodarskie, co stanowi 42% ogółu gospodarstw. Pogłowie zwierząt gospodarskich stanowi bydło, trzoda chlewna, konie oraz drób. Największą część stanowi hodowla drobiu bo aż 89 252 szt., następnie trzoda chlewna 6775 szt., bydło 3106 szt. oraz konie - 253 szt.¹².

Rolnictwo w Gminie Stryków reprezentuje typ gospodarki ekstensywnej, opartej na produkcji zbóż należących do nisko plonujących oraz dających małe dochody, ale nie wymagających szczególnych nakładów pracy i wysokiego nawożenia¹³. Rolnicy coraz chętniej stosują nawozy naturalne, co sprzyja środowisku przyrodniczemu.

Najczęściej wymienianymi przeszkodami, uniemożliwiającymi szybkie zmiany w dotychczasowych metodach gospodarowania rolniczego to:

- * brak odpowiednich środków na rozwój gospodarstw specjalistycznych i modernizację gospodarstw rolnych,
- * niedostateczne kwalifikacje rolników na prowadzenie gospodarki specjalistycznej,
- * niskie ceny i trudności w zbyciu produktów rolnych.

Warto również podkreślić, że ponad połowa gospodarstw, tj. 55,6% posiada maszyny i ciągniki rolnicze (ogólna liczba maszyn rolniczych wynosi 1011 szt.). Stan techniczny wyposażenia nie jest zadowalający i wymaga doinwestowania. Jest to wynikiem nieopłacalności produkcji rolnej w małych gospodarstwach i niewielkich dochodach z nich uzyskiwanych. Podobnie, stosunkowo niewielka liczba pogłowia bydła oraz trzody chlewnej nie sprzyja mechanizacji produkcji zwierzęcej.

2.2.3 Infrastruktura techniczna

Gmina Stryków zaopatrzona jest w sieć wodociągową, kanalizacyjną, energetyczną i gazową. Realizowanie zadań o charakterze użyteczności publicznej w zakresie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej powierzone zostało **Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie**, mieszczącemu się przy ul. Batorego 25. Zakład sprawuje nadzór nad prawidłową eksploatacją ujęć wód, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz zbiorczą oczyszczalnią ścieków w Strykowie. W energię elektryczną gminę zaopatruje **Polska Grupa Energetyczna Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Miasto**, przy ul. Tuwima 58, natomiast operatorem sieci gazowej jest **Polska Spółka Gazownictwa, Oddział w Warszawie, Zakład w Łodzi**, przy ul. Uniwersyteckiej 2/4. Wszyscy operatorzy zaspakajają bieżące potrzeby mieszkańców.

Gmina Stryków jest zwodociągowana w 97%. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy według stanu na wrzesień 2013 r. wynosi 183,1 km, z czego na 1 mieszkańca przypada 14,7 m sieci wodociągowej. Dynamiczny rozwój sieci w ubiegłych latach sprawił, że gmina zapewnia niemal wszystkim mieszkańcom dostęp do dobrej jakości wody i mimo istnienia jeszcze pojedynczych rejonów nie wyposażonych w sieć, stan zaopatrzenia gminy w wodę uznaje się za zadowalający.

¹² Dane GUS, Powszechny Spis rolny z 2010 r., www.stat.gov.pl

¹³ Monografia Miasta i Gminy Stryków, Łódź 2009

Liczba przyłączy wodociągowych na terenie Gminy Stryków według danych za 2013 r. wyniosła w sumie 4637 sztuk, z czego w mieście Stryków ich liczba stanowiła 19,1% wszystkich przyłączy. Liczba przyłączy na przestrzeni lat 2011-2013 przedstawia poniższa tabela:

Lata	m. Stryków	Obszary wiejskie	Razem
2011	884	3712	4596
2012	884	3745	4629
31.08.2013	886	3751	4637

Tabela 3. Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie.

Z danych ZGKiM wynika, że przyrost liczby nowych przyłączy wodociągowych jest niewielki, wręcz znikomy w Strykowie. Większy, choć nie znaczący przyrost zauważalny jest na terenach wiejskich, co wynika z rozbudowy zabudowań jednorodzinnych.

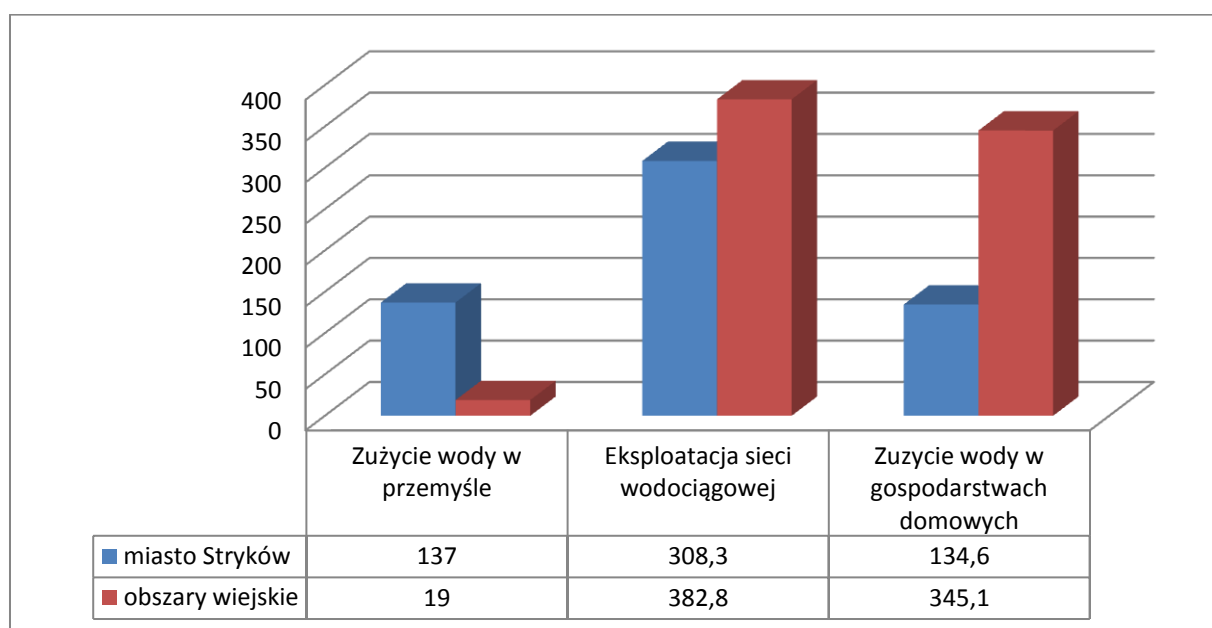
Mieszkańcy czerpią wodę z 10 gminnych ujęć, których lokalizację, obsługiwany obszar i wydajność uwzględniono w poniższej tabeli:

Lp.	Ujęcie wody	Wydajność w m ³ /h	Długość sieci rozdzielczej km	Obsługiwane miejscowości
1	Stryków	150	24,6	Stryków, Smolice, Tymianka, Swędów
2	Dobra	70	40,2	Dobra, Kielmina, Klęk, Michałówek, Dobieszków, Sosnowiec, Sosnowiec Pieńki, Ługi
3	Bratoszewice	150	30,7	Bratoszewice, Kalinów, Nowostawy Górne, Rokitnica, Wysoki, Wola Błędowa
4	Niesułków Kolonia	49,3	11,5	Niesułków Kolonia, Lipka, Niesułków
5	Warszewice	58	2,7	Warszewice, Cesarka
6	Koźle	53	27,7	Koźle, Sadówka, Pludwiny, Gozdów, Wrzask, Bronin, Osse, Ciołek, Zagłoba, Biesiekierz, Kolonia Osse
7	Sierznia	15	8,7	Sierznia, Bartolin, Anielin
8	Zelgoszcz	70	32,2	Zelgoszcz, Swędów, Anielin Swędowski
9	Niesułków	29	2,3	Ujęcie awaryjne wyłączone z eksploatacji
10	Ługi	30	2,5	Ujęcie awaryjne wyłączone z eksploatacji

Tabela 4. Ujęcia wody w Gminie Stryków, Dane ZGKiM w Strykowie

Niemal wszystkie ujęcia wody w 98% zaspakajają potrzeby obsługiwanych mieszkańców. Średnie roczne zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2011 r. na 1 mieszkańca wyniosło 36,2 m³ w mieście Stryków i 37,3 m³ na obszarach wiejskich gminy.

Zużycie wody na potrzeby ludności w dam³ (stan na 31.12.2012 r.)

Rysunek 7. Dane GUS w Łodzi¹⁴

Na uwagę zasługuje fakt, że na terenie miejskim gminy w stosunku do obszarów wiejskich, występuje znacznie większe wykorzystanie wody w przemyśle. Z kolei, znacznie więcej wody potrzebują poszczególne gospodarstwa domowe na obszarach wiejskich aniżeli na obszarze miejskim.

W miarę dalszych inwestycji i rozwoju w gminie będą również wzrastały potrzeby w zakresie dostępu do wody.

Planowane i konieczne działania inwestycyjne przez ZGKiM w Strykowie:

1. Budowa stacji uzdatniania wody w Warszewicach
2. Budowa drugiej studni głębinowej w miejscowości Koźle
3. Budowa drugiej studni głębinowej w miejscowości Sierznia
4. Budowa nowej stacji uzdatniania wody w miejscowości Ługi.

Niewystarczająca dla zaopatrzenia w wodę nowych terenów rozwojowych może się okazać przepustowość sieci wodociągowej. Jej rozbudowa przebiega obecnie równolegle z prowadzonymi procesami budowlanymi. Dalsze działania powinny uwzględniać, w miarę potrzeb, rozbudowę i modernizację sieci dla pokrycia perspektywicznego zapotrzebowania wody na terenach zainwestowanych i wyznaczonych dla rozwoju urbanizacji.

Na terenie gminy występuje jeden system kanalizacji sanitarnej, który wystarcza do zaspokajania potrzeb mieszkańców i pozwala na rozbudowę poprzez podłączenie do budowanych systemów kanalizacyjnych gospodarstw, działek letniskowych i podmiotów gospodarczych. Mimo, że miasto Stryków skanalizowane jest w ponad 90%, to jednak cała Gmina Stryków tylko w 27% (łączna liczba mieszkańców podłączonych do systemu kanalizacyjnego wynosi 3366 osób). Całkowita długość kanalizacji sanitarnej wynosi 54,4 km.

Funkcjonowanie kanalizacji zbiorczej w przeważającej części oparte jest na sile grawitacji.

Miasto Stryków i skanalizowane sołectwa: Tymianka, Smolice, Swędów, Sosnowiec, Dobra i Dobra Nowiny obsługiwane są przez oczyszczalnię ścieków w Strykowie, natomiast Bratoszewice przez oczyszczalnię w Bratoszewicach.

Tabela. Wykaz oczyszczalni ścieków wraz z ilością osadów ściekowych (lata 2011-2013)

Nazwa oczyszczalni	Ilość m ³ /dobę	Ilość osadów ściekowych w Mg		
		2011	2012	2013
Oczyszczalnia w Strykowie	1700	368,06	278,72	240,00
Oczyszczalnia w Bratoszewicach	200	64	64	-

Tabela 5. Oczyszczalnie ścieków, Dane ZGKiM i UM-G Stryków.

Obecnie, przepustowość oczyszczalni w Strykowie wynosi 1700 m³/dobę, zaś oczyszczalni w Bratoszewicach 200 m³/dobę. Obie oczyszczalnie są oczyszczalniami mechaniczno-biologicznymi, a ich praca sterowana jest automatycznie, co umożliwi w każdym momencie procesu wgląd we wszystkie dane dotyczące ścieków. Ponadto, system monitoruje pracę oczyszczalni i sygnalizuje o awariach. W sumie, liczba osób obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków w 2012 r. wyniosła 5280 osób, z czego w Bratoszewicach 1000 osób. Pozostałe nieskanalizowane tereny gminy, wyposażone są w zbiorniki typu „szamba” i okresowo wywożone do punktu zlewnego ścieków w oczyszczalni w Strykowie. Coraz powszechniejsze stają się oczyszczalnie przydomowe, których koszty inwestycji w części pokrywa gmina. Według danych Urzędu Miasta - Gminy Stryków we wrześniu 2013 r. w ewidencji znajduje się blisko 300 przydomowych oczyszczalni ścieków. Przypuszcza się, że ich liczba jest znacznie wyższa, z uwagi na nie zgłoszenie przez właścicieli nieruchomości tychże zbiorników do ewidencji.

Wody opadowe na terenach wiejskich odprowadzane są powierzchniowo. W obrębie miasta istnieje kilka niewielkich układów kanalizacji deszczowej, które wprowadzane są do rzeki Moszczenicy¹⁵.

¹⁴ Dane GUS w Łodzi, Portret terytorialny, Zestawienie za 2012 r.

Biorąc pod uwagę wyjątkowo niski stopień skanalizowania gminy i wciąż niewielką liczbę przydomowych oczyszczalni ścieków, konieczne są dalsze inwestycje rozwojowe i modernizacyjne w tym zakresie, bowiem warunkują one poprawę standardów sanitarnych i stanowią podstawowe uwarunkowanie dla dalszego rozwoju urbanizacji. Mają również duże znaczenie dla ochrony środowiska naturalnego, gdyż chronią glebę przed ewentualnym przedostaniem się nieczystości i stanowią o poprawie warunków bytowych mieszkańców gminy.

Wszystkie gospodarstwa są zelektryfikowane w zakresie potrzeb oświetleniowych i zasilania podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego. Gmina wyposażona jest w sieć energetyczną za pośrednictwem napowietrznej i kablowej sieci średniego napięcia ze stacji rozdzielczej GPZ Stryków 110/15 kV zlokalizowanej w Strykowie przy ul. Brzezińskiej i stacji rozdzielczej RPZ 110 / 15 kV Sosnowiec. Linie napowietrzne 15 kV zasilają w układzie promieniowym stacje transformatorowe 15/0,4 kV.

Stacja rozdzielcza RPZ 110 / 15 kV Sosnowiec jest stosunkowo nową inwestycją. Jej powstanie uwarunkowane było rosnącym zapotrzebowaniem w energię elektryczną w okolicy skrzyżowania autostrady A1 z drogą krajową nr 14 przy jednoczesnym braku możliwości rozbudowy istniejącej stacji RPZ Stryków. Stacja transformatorowo – rozdzielcza (transformacja napięcia 110 kV/ 15 kV i rozdział energii na poziomie 15 kV) w Sosnowcu została oddana do eksploatacji w 2009 r. Stacja zasilana jest przez dwie niezależne linie napowietrzne o napięciu 110 kV. Jedna linia jest w relacji RPZ Sosnowiec – RPZ Rudunki (na terenie Zgierza), druga to linia w relacji RPZ Sosnowiec – RPZ Stryków. Obecnie w stacji zainstalowany jest transformator o znamionowej mocy 25 MVA. Istnieje możliwość wyposażenia stacji w drugie stanowisko transformatorowe o takiej samej mocy. Rozdzielnia średniego napięcia umożliwia wyprowadzenie 20 ciągów liniowych (linii zasilających o napięciu 15 kV)¹⁶.

Zużycie energii elektrycznej na terenie miasta Strykowa	Jednostka miary	2011 r.
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych (obszar miejski)	MWh	4455
Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca ¹⁷	kWh	1234,4

Tabela 6. Zużycie energii elektrycznej na terenie miasta Strykowa.

Mimo ogólnej, dobrej sytuacji w zakresie dostępu do sieci, w tym oświetlenia ulicznego i stosunkowo małej ilości przerw w zasilaniu, stan techniczny linii energetycznej w wielu miejscach wymaga doinwestowania i modernizacji. Szczególnie duże zapotrzebowanie na energię elektryczną odczuwają nowi inwestorzy, rozpoczynający działalność na terenie gminy. Konieczne są także inwestycje wymiany starych sieci napowietrznych na nową infrastrukturę, zwłaszcza w tych obszarach, gdzie występuje jednofazowe zasilanie.

Z gazu ziemnego w 2011 r. korzystało zaledwie 1% ogółu ludności gminy, a długość sieci gazu ziemnego wynosi 22,971 km, z czego 87,8% stanowi czynna sieć rozdzielcza, a pozostałe 12,2% czynna sieć przesyłowa. Długość gazowej sieci rozdzielczej na 100 km² w mieście Strykowie wynosiła 1,8 km, gdy tymczasem na obszarze wiejskim była 7 krotnie dłuższa i wynosiła 13,4 km. Odbiorcami gazu w gminie są 42 gospodarstwa domowe, z czego 80,9% gospodarstw domowych to odbiorcy ogrzewający gazem mieszkania. Z sieci gazowej na koniec 2011 r. korzystało w sumie 120 osób, a

¹⁵ Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stryków – załącznik nr 1 do uchwały Nr XLI/312/2013 z dn. 23.09.2013 r., www.strykow.pl

¹⁶ Dane PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Miasto, październik 2013 r.

¹⁷ Dane GUS, Portret terytorialny, Zestawienie za 2011 r.; www.stat.gov.pl

zużycie gazu wyniosło 306,80 tys. m³, na ogrzewanie mieszkań zużyto 305,1 tys.m³, tj. 99,4% ogólnego zużycia w 2011 r¹⁸.

Sieć gazowa w Gminie Stryków	Jednostka miary	2011 r.
Długość czynnej sieci ogółem	m	22 971
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	2810
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	20161
Czynne przyłącza do budynków (nie)mieszkalnych	szt.	61
Odbiorcy gazu	gospodarstwa domowe	42
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gospodarstwa domowe	34
Zużycie gazu	tyś. m ³	306,80
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	120

Tabela 7. Dane GUS, www.stat.gov.pl, 2011 r.

Średnie zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca gminy wynosi 25 m³, a na obszarze wiejskim jest wyższe o 28,9% i wynosi 35,2m³¹⁹. Zdecydowana większość mieszkańców miasta w chwili obecnej wykorzystuje do celów gospodarczych gaz propan-butan z butli. Dalsze inwestycje w zakresie gazyfikacji gminy są konieczne i oczekiwane przez mieszkańców, gdyż pozwolą ograniczyć zanieczyszczenia atmosfery wynikające z użytkowania lokalnych kotłowni i palenisk węglowych, a w rezultacie ograniczyć koszty dostaw energii cieplnej.

Na terenie gminy nie ma centralnego systemu ciepłowniczego. Ciepło w domach zapewniają kotłownie komunalne i paleniska indywidualne. Budynki wielorodzinne ogrzewane są różnymi źródłami ciepła. Część budynków wielorodzinnych na terenie miasta Strykowa, tj. 6 bloków z centrum miasta oraz 3 budynki użyteczności publicznej, w których mieszczą się m.in.: Urząd Miasta-Gminy Stryków, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, filia PUP, ośrodek zdrowia i świetlica środowiskowa zaopatrywanych jest w ciepło z opalanej olejem kotłowni lokalnej. Inne budynki zlokalizowane przy Zalewie Miejskim w Strykowie korzystają np. z ogrzewania elektrycznego czy ekogroszku. Urządzenia grzewcze w budynkach indywidualnych w mieście i na terenach wiejskich opalane są głównie paliwami stałymi, ze względów ekonomicznych paliwa płynne stosowane są marginalnie. Indywidualne ogrzewanie domków jednorodzinnych jest problemem dla gminy, gdyż powoduje lokalne zanieczyszczenie powietrza. Dlatego przewiduje się, że budowa gazociągu pozwalająca na zgazyfikowanie największych jednostek osadniczych mogłaby się przyczynić do poprawy warunków arosanitarnych w wielu miejscach gminy.

Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest w oparciu o obowiązujący Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Stryków (Uchwała Nr XXXIV/259/2013 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 15 marca 2013 r.), który określa obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami i utrzymania należytej czystości oraz ładu. Gmina objęta jest selektywną zbiórką odpadów komunalnych. Pojemniki do segregacji odpadów z przeznaczeniem na zbiórkę makulatury, szkła i plastiku, określane są według nadanej im kolorystyki. W Strykowie, pojemniki rozstawione są na osiedlach mieszkaniowych, gdzie jest największa gęstość zaludnienia. Również na terenie zamieszkałych nieruchomości możliwa jest segregacja odpadów w ramach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Co do zasady, odpady powstałe na terenie nieruchomości posegregowane niezgodnie z zasadami określonymi w regulaminie, traktowane są jako odpady zmieszane.

Na terenie Gminy Stryków odpady komunalne zmieszane zbierane są:

- * 2 razy w miesiącu przy zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej
- * 1 raz w tygodniu w zabudowie wielorodzinnej.

¹⁸ Dane GUS, Bank Danych Lokalnych, Dane dla jednostki podziału terytorialnego, 2011 r.

¹⁹ Dane GUS, Portret terytorialny, Zestawienie za 2011 r.; www.stat.gov.pl

Natomiast odpady komunalne segregowane odbierane są:

- * 1 raz w miesiącu przy zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej
- * 2 razy w miesiącu w zabudowie wielorodzinnej

Zużyte baterie można zostawić na terenie gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOKu). Na stronie internetowej Urzędu – Miasta Gminy Stryków oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, podawane są informacje na temat miejsc i terminów zbiórek innych odpadów, w tym wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektronicznego i AGD, itp., które zbierane są również przez gminny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Poniższa tabela przedstawia ilość odpadów komunalnych odbieranych z terenu Gminy Stryków w latach 2011-2012.

Lata	Ilość odpadów z terenu gminy (tys. m ³)		
	Z gospodarstw domowych	Z firm, instytucji prywatnych	Usługi
2011	24,6	2,9	2,4
2012	10,43	2,9	1,8

Tabela 8. Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków

Na terenie Gminy Stryków zezwolenie na zbieranie i wywóz odpadów komunalnych posiada kilkanaście podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej. Odpady komunalne z posesji zamieszkałych zbiera i wywozi firma RS II Grażyna Targalska, zlokalizowana przy ul. 3 go Maja 10 w Zgierzu, która przewozi odpady na składowisko w miejscowości Krzyżanówek. Cena jednorazowego wywozu tony odpadów wynosi 246,00 zł netto / tona.

Zagrożenie dla środowiska stwarza część odpadów niebezpiecznych, tj. odpadów przemysłowych ze względu na swój skład oraz specyficzne właściwości. Wśród wytwarzanych w zakładach przemysłowych w Gminie Stryków odpadów niebezpiecznych dominują szlamy z odwadniania olejów z separatorów oraz odpadowe oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe, a także zużyte akumulatory, urządzenia zawierające niebezpieczne elementy oraz sorbenty, tkaniny do wycierania. Co ważne, na terenie gminy nie ma podmiotów prowadzących działalność w zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych. Najbliżej położone firmy prowadzące działalność tego typu, zlokalizowane są w Zgierzu. Gmina Stryków jako jedna z 21 gmin z terenu województwa łódzkiego przystąpiła do Międzygminnego Związku „BZURA” w celu realizacji w Gminie Bielawy Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych. Ten aspekt zasługuje na uwagę tym bardziej, że w miarę rozwoju gminy i lokowania coraz większej ilości inwestycji, wzrasta jednocześnie ilość wytwarzanych odpadów przemysłowych.

Gmina jest również wyposażona w sieć kablową i bezprzewodową, co zapewnia łączność telefoniczną i Internetową. Potrzeby mieszkańców w zakresie telefonii są w pełni zaspokojone i wystarczą na kolejne lata. W gminie zauważa się jednak wiele miejsc, w których brakuje dostępu do szerokopasmowego Internetu, zapewniającego stałą, nieprzerwaną łączność ze światem zewnętrznym. Internetu nie ma w ogóle w takich sołectwach jak: Bartolin, Bronin, Cesarka, Kalinów, Lipka, Niesułków-Kolonia, Nowostawy Górne, Rokitnica, Sierźnia, Krucice, Lipa i Zagłoba²⁰.

²⁰ Wykaz miejscowości zawierający poziom nasycenia usługami szerokopasmowego Internetu, POIG, 2011.

2.2.4 Komunikacja

W gminie są bardzo dobrze rozwinięte połączenia komunikacyjne ze względu na węzeł komunikacyjny łączący 2 autostrady środkowoeuropejskie: A1 (Gdańsk – Wiedeń) i A2 (Berlin – Moskwa). Takie położenie autostrad ma znaczenie nie tylko dla samej gminy, ale i całego województwa łódzkiego, przez co Gmina Stryków stała się perspektywicznym biegunem wzrostu gospodarczego.

Gmina Stryków od samego początku realizacji inwestycji związanych z budową autostrad czyniła szereg starań o prawidłowe ich zaprojektowanie i wykonanie. Kluczowym elementem prac były częste narady robocze z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad i wykonawcami poszczególnych odcinków dróg. Władze gminy z pomocą parlamentarzystów reprezentujących nasz region podejmują wciąż nowe starania mające na celu przekonanie strony rządowej o konieczności wybudowania dodatkowych zjazdów i węzłów, odpowiedniego oznakowania autostrad i dróg dojazdowych, montażu dodatkowych ekranów akustycznych, a także należytego wykonania dróg serwisowych oraz budowy systemu odwadniającego autostrady. Konieczność przeprowadzenia prac przy autostradach podnoszone również były na Forum Stowarzyszenia Gmin Wiejskich RP, a od 2011 roku przez Stowarzyszenie Gmin Pomorskich na Rzecz budowy Autostrady A-1, którego gmina stała się aktywnym członkiem na mocy Uchwały Nr VIII/55/2011 Rady Miejskiej w Strykowie z dn. 28 kwietnia 2011 r.

Ważnym wydarzeniem dla strykowian, było zakończenie i oddanie do użytku w 2012 r. wybudowanej blisko 3 km obwodnicy wraz z odcinkiem drogi wojewódzkiej nr 708 łączącej Ozorków z Niesułkowem i Brzezinią. Była to największa inwestycja drogowa na terenie województwa łódzkiego zrealizowana z udziałem środków unijnych pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 708 na odcinku Ozorków – Warszycy – Stryków – Niesułków wraz z realizacją obwodnicy miasta Stryków”. Wartość projektu wyniosła 122,71 mln zł, z czego dofinansowanie ze środków EFRR wyniosło 99,26 mln zł. W ramach zadania w latach 2010-2012 zmodernizowano prawie 30 km drogi, w tym wybudowano obwodnicę Strykowa (2,8 km). W poprzednich latach rozbudowano ok. 9 km odcinek z Niesułkowa do Brzezini (2009-2011) oraz odcinek Niesułków - granica powiatów (1,3 km w 2008 r.). Dzięki temu cała droga wojewódzka nr 708 wiodąca z Ozorkowa do Brzezini została zmodernizowana. Gmina Stryków była zaangażowana w realizację projektu. Jako partner, dofinansowała inwestycję kwotą 5 mln zł. Jej przeprowadzenie miało szczególne znaczenie dla gminy. Obwodnica odciążała bowiem miasto od silnego i dokuczliwego ruchu pojazdów, zwłaszcza o dużej ładowności i stała się arterią komunikacyjną, zapewniającą dojazd do powstałych autostrad.

Dodatkowo, przez gminę przebiegają drogi krajowe nr 1, 71 i 14, które zapewniają dogodne połączenia Zgierza ze Strykowem i Łodzi z Warszawą. W sumie przez teren gminy przebiega:

- * 21,73 km dróg krajowych
- * 14,23 km dróg wojewódzkich
- * 78,77 km dróg powiatowych
- * 119,32 km dróg gminnych

Stan dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, mimo ciągłych inwestycji, wymaga większego doinwestowania. Sieć dróg gminnych natomiast jest dobrze rozwinięta. Przy wsparciu finansowym UE oraz Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych, jak i posiadanych środków własnych, Gmina Stryków sukcesywnie modernizuje i poprawia stan dróg. Konieczne są jednak dalsze inwestycje w tym zakresie, w tym polegające na remontach i wymianie nawierzchni, zwłaszcza odcinków zniszczonych na skutek budowy autostrad czy tranzyt ciężarówek. Co więcej, niezbędne są również inwestycje w drogi dojazdowe do terenów inwestycyjnych jak i gruntów rolnych. Inwestycje w drogi są dla gminy niezwykle ważne, gdyż pozwalają zapewnić większy poziom bezpieczeństwa tak mieszkańców jak i wszystkim przyjeźdnym.

Problemem w gminie jest niewystarczająco rozwinięta mała infrastruktura dotycząca miejsc parkingowych. Te wybudowane w mieście są wąskie i niewielkich rozmiarów. Z kolei, na terenach

wiejskich jest ich zbyt mało w stosunku do występujących potrzeb. Jedyne parkingi o większej powierzchni powstały wzdłuż drogi nr 14, głównie w jej południowo-zachodniej części²¹. Co więcej, w wielu miejscach zarówno w mieście Stryków jak i na obszarach wiejskich brakuje chodników do bezpiecznego poruszania się okolicznych mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Duże znaczenie w komunikacji gminy odgrywa bliska odległość - ok. 110 km od Portu Lotniczego Warszawa-Okęcie oraz ok. 25 km od Portu Lotniczego Łódź im. Władysława Reymonta, co zachęca do lokalizacji inwestycji na tym obszarze.

Mieszkańcy gminy korzystają z funkcjonujących połączeń autobusami z Łodzi, które zapewnia miejska linia nr 60 na trasie dworzec PKP w Strykowie – Łódź, okolice Dworca Łódź Fabryczna oraz linii 60B na odcinku Łódź – Dobra czy połączeń PKS i busów na trasie Głowno – Stryków – Łódź. Połączeń jest jednak o wiele za mało w stosunku do potrzeb mieszkańców. Problemem jest dostanie się do pracy w Łodzi i powrót do domu o każdej porze, szczególnie w weekendy. Gmina w dużym stopniu dofinansowuje komunikację ze środków własnych. Potrzebna jest większa współpraca ze strony Łodzi, gdyż jej mieszkańcy również przyjeżdżają na teren gminy w celach zarobkowych. Co więcej, Łódź dysponuje bazą oświatową i kulturalną, z której w dużym stopniu korzystają mieszkańcy gminy. Aby zachęcić mieszkańców Gminy Stryków, Łódź powinna zainteresować się w większym stopniu rozwojem komunikacji poprzez zwiększenie liczby połączeń, co przyniesie obu stronom obopólne korzyści społeczno-gospodarcze.

Dodatkowo, w 2013 r. uruchomiono międzygminną komunikację autobusową (linia nr 3A), łączącą Stryków - Miasto Zgierz - Gminę Zgierz – Aleksandrów Łódzki, która tylko częściowo rozwiązała problem związany z dotarciem do pracy czy załatwieniem spraw okolicznym mieszkańcom. Ze względu na duże zapotrzebowanie i zainteresowanie mieszkańców, konieczne jest zwiększenie liczby połączeń linii.

Jest tutaj również dobrze rozwinięta i działająca darmowa komunikacja gminna, oferująca 4 trasy, w ramach których można swobodnie przedostać się ze Strykowa w następujących kierunkach: Sosnowiec, Kiełmina, Klęk, Zelgoszcz, Swędów, Smolice, Tymianka, Osse, Bronin, Wrzask, Gozdów, Sadówka, Pludwiny, Koźle, Wola Błędowa, Bratoszewice, Brzedza, Warszewice, Anielin, Lipka, Niesułków.

W miarę upływu czasu i zapotrzebowania lokalnej społeczności, gmina będzie podejmować działania związane z nawiązywaniem lub rozszerzaniem współpracy międzygminnej w zakresie zwiększania czy zmniejszania ilości połączeń komunikacji autobusowej.

Ważną w ruchu komunikacyjnym Strykowa jest przebiegająca w jego północnej części linia kolejowa Łódź-Łowicz wraz z bocznicą do załadunku pociągów towarowych. W ramach Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej na terenie gminy w 2013 r. zmodernizowano przystanki i tory kolejowe w Strykowie, Swędowie i Bratoszewicach. Obecnie, połączenia kolejowe zapewniają dojazd ze Strykowa w kierunku Głowna, Łowicza, Warszawy i Łodzi. Z Łodzi do Łowicza i z powrotem jeździ 14 pociągów dziennie, a w roku 2014 planuje się, że kursów będzie dwa razy więcej. Jednocześnie zakończone zostały prace remontowe związane z odnową dworca PKP w Strykowie, w którym obok poczekalni i stoiska informacyjno-biletowego, planuje się stworzyć miejsce o charakterze społeczno-kulturalnym. W listopadzie 2013 r. samorzady, w tym Gmina Stryków podpisały porozumienie z Łódzką Koleją Aglomeracyjną dotyczące współpracy polegającej na integracji lokalnego transportu z pociągami ŁKA. Za projekt odpowiada spółka Urzędu Marszałkowskiego „Łódzka Kolej Aglomeracyjna”.

²¹ Monografia Miasta i Gminy Stryków, Opracowanie wykonane na zlecenie Urzędu – Miasta Gminy Stryków w latach 2007-2008 przez pracowników Uniwersytetu Łódzkiego, WIST, Łódź, 2009

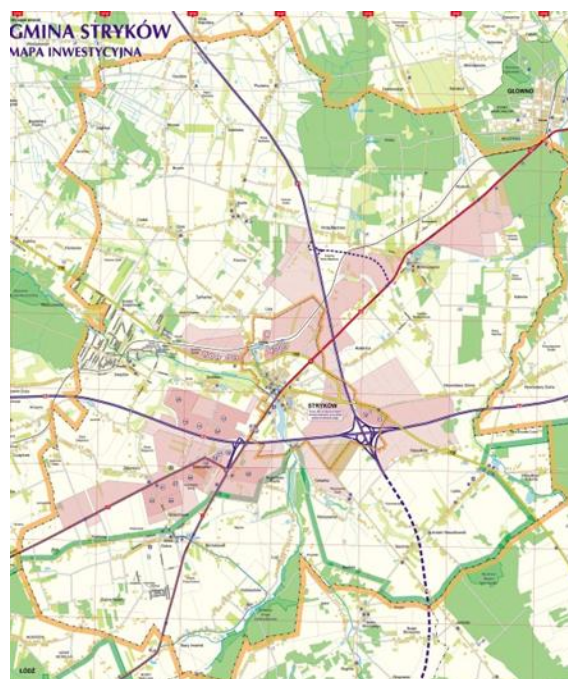

Rysunek 8. Obszar Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej. Źródło: <http://lodzkie.naszemiasto.pl/artyku/349264,kolej-aglomeracyjna-skroci-podroz-do-lodzi,id,t.html>

Działania gminy zmierzające do zintegrowania autostrad z koleją dla celów utworzenia ponadregionalnego terminalu logistycznego i pasażerskiego stanowi o jej dużej atrakcyjności. W pełni działająca kolej stanowić będzie olbrzymie udogodnienie dla mieszkańców Strykowa, którzy szybciej przedostaną się do dużych miast w regionie i kraju. Korzyści odczują także mieszkańcy Łodzi i okolic, ze względu na lepszy dojazd do pracy w dużych międzynarodowych firmach, których z roku na rok przybywa w Gminie Stryków.

2.2.5 Działalność gospodarcza, rynek pracy

Dostępność komunikacyjna to kluczowa zaleta Gminy Stryków, zachęcająca inwestorów zarówno z kraju jak i zagranicy do lokowania biznesu na tym obszarze. O atrakcyjności inwestycyjnej gminy decydują także zasoby i koszty pracy oraz infrastruktura gospodarcza i społeczna. Nowo powstające zakłady dysponujące kapitałem zagranicznym lokują centra logistyczne, magazyny oraz działalność związaną z budową dróg i obsługą autostrad w okolicach autostrad A-1 i A-2.

Rysunek 9. Obszary inwestycyjne w Gminie Stryków.

W chwili obecnej na terenie gminy działają znaczące światowe firmy ze Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Finlandii, Holandii, USA czy Francji. Światowi liderzy zajmują powierzchnię ponad 350 ha z różnych branż, w tym obsługi logistycznej i magazynowej, innowacyjnych technologii, papierniczej, motoryzacyjnej, farmaceutycznej czy spedycji morskiej i lotniczej. Działalność wielkich, zagranicznych koncernów skupiona jest w szczególności na 4 parkach przemysłowych:

1. **SEGRO Logistics Park Stryków** – zajmuje powierzchnię 87 ha. Jest największym parkiem logistycznym SEGRO w Europie centralnej, który docelowo ma do zaoferowania ok. 400 000 m² powierzchni magazynowej i produkcyjnej. Na terenie parku swą działalność prowadzą m.in. firmy:
 - * Spółka Rittal GmbH & Co. KG
 - * Corning Cable System Polska Sp. z o. o.
 - * Ogólnopolski System Dystrybucji i Wydawnictw AZYMUT Sp. z o. o.
 - * Komfort Sp. z o. o.
 - * SWM Poland Sp. z o. o.
 - * Inwesta Sp. z o. o.
 - * Sonoco Poland Packaging Services Sp. z o. o.
 - * CEI Poland Sp. z o. o.
 - * Hellman Worldwide Logistics Polska Sp. z o. o.
 - * Complex S.A.
 - * Valeo Service Eastern Europe Sp. z o. o.
 - * CAT LC Polska Sp. z o. o.
 - * Geodis Calberson Polska Sp. z o. o.
2. **Diamond Business Park Stryków** – zajmuje powierzchnię 19 ha. Park został zaprojektowany z myślą o średnich i dużych najemcach, którzy poszukują nowoczesnych powierzchni magazynowych wraz z powierzchnią socjalno-biurową. Firmy ulokowane na terenie parku to m.in.:
 - * Tarkett Wykładziny Sp. z o. o.

- * AB Logic Sp. z o. o.
- * Meyer Meyer Transport Logistics Sp. z o. o.
- * Pyroll Sp. z o. o.
- * Consegna Sp. z o. o.

3. **Panattoni Park Stryków** – zajmuje powierzchnię 10,7 ha. Dzięki możliwości elastycznego kształtowania modułów, park jest w stanie zaspokoić wymagania klientów z różnych branż. Działające firmy na terenie parku to:

- * IC Companys Sp. z o. o.
- * Gobain Sekurit HanGlas Sp. z o. o.
- * Leroy Merlin Polska Sp. z o. o.
- * Spedimex Sp. z o. o.
- * Raben Polska Sp. z o. o.
- * Castorama Polska
- * ABRA Meble

4. **ProLogis Park Stryków** – docelowo, park będzie oferował 120 000 m² powierzchni magazynowej i produkcyjnej w pobliżu trasy krajowej 1, 14 i 71.

Ponadto, na terenie gminy ulokowały się i prężnie działają takie firmy jak: Prowell Sp. z o. o., EWT Truck & Trailer Polska Sp. z o. o., DPD Polska, Lidl Polska Sp. z o.o., Jasper Sp. z o. o., Lek S.A z Grupy Sandoz S.A., GLS Poland Sp. z o. o., Dachser Sp. z o. o., Alpi Polonia Sp. z o.o., POLONIT Sp. z o. o., Strabag Sp. z o.o., Eurovia Polska S.A, Tesco, Hotel 500, Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” Sp. z o. o., FKW LOGISTIC Sp. z o. o., UNIGLOB Sp. z o. o., Seco Sp. z o.o., Melwod Sp. z o.o., Budmel Sp. j., Go-Trakt, Wimax Sp. j., Gminna Spółdzielnia "SCH" Stryków, Tech Bud Sp. z o. o., S2M Polska Sp. z o. o., Bafesto Sp. z o. o., FKW Logistic Sp. z o. o., CDE S.A., AL.-PL Polonia Sp. z o. o., Centrum Ogrodnicze Tracz, Centrum Dystrybucji EXCELLENCE Sp. z o. o..

Strategicznym czynnikiem decydującym o rozwoju gospodarczym jest objęcie terenu gminy w sołectwach: Smolice, Swędów i Zelgoszcz o łącznej powierzchni 47,3007 ha i Strykowie o powierzchni 6,7217 ha obszarem **łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej** (Grupa Sandoz S.A., Prowell Sp. z o. o., SWM Poland Sp. z o. o.).

Gmina Stryków to gmina z możliwościami i perspektywami, która otwarta jest na nowe przedsięwzięcia gospodarcze. Posiada w swojej ofercie ponad 1000 ha terenów pod inwestycje:

Nazwa lokalizacji	Położenie	Powierzchnia nieruchomości około w (ha)
Teren I	Zelgoszcz	7
Teren II	Smolice	25
Teren III	Dobra	8
Teren IV	Sosnowiec	13
Teren V	Sosnowiec Pieńki	43
Teren VI	Sosnowiec Pieńki	27
Teren VII	Stryków ul. Brzezińska	28
Teren VIII	Stryków ul. Brzezińska	115
Teren IX	Zelgoszcz	9
Teren X	Kalinów	80
Teren XI	Warszewice	20
Teren XIV	Tymianka	25
Teren XV	Nowostawy Górne	84
Teren XVII	Stryków ul. Podlipie	75

Teren XX	Stryków ul. Zakładowa	50
Teren XXI	Stryków k. ronda 14/708	8
Teren XXII	Rokitnica	70
Teren XXIII	Sosnowiec	58
Teren XXIV	Sosnowiec	27
Teren XXV	Wola Błędowa	125
Teren XXVI	Bratoszewice	50
Teren XXVIII	Zelgoszcz	115
Razem		1062

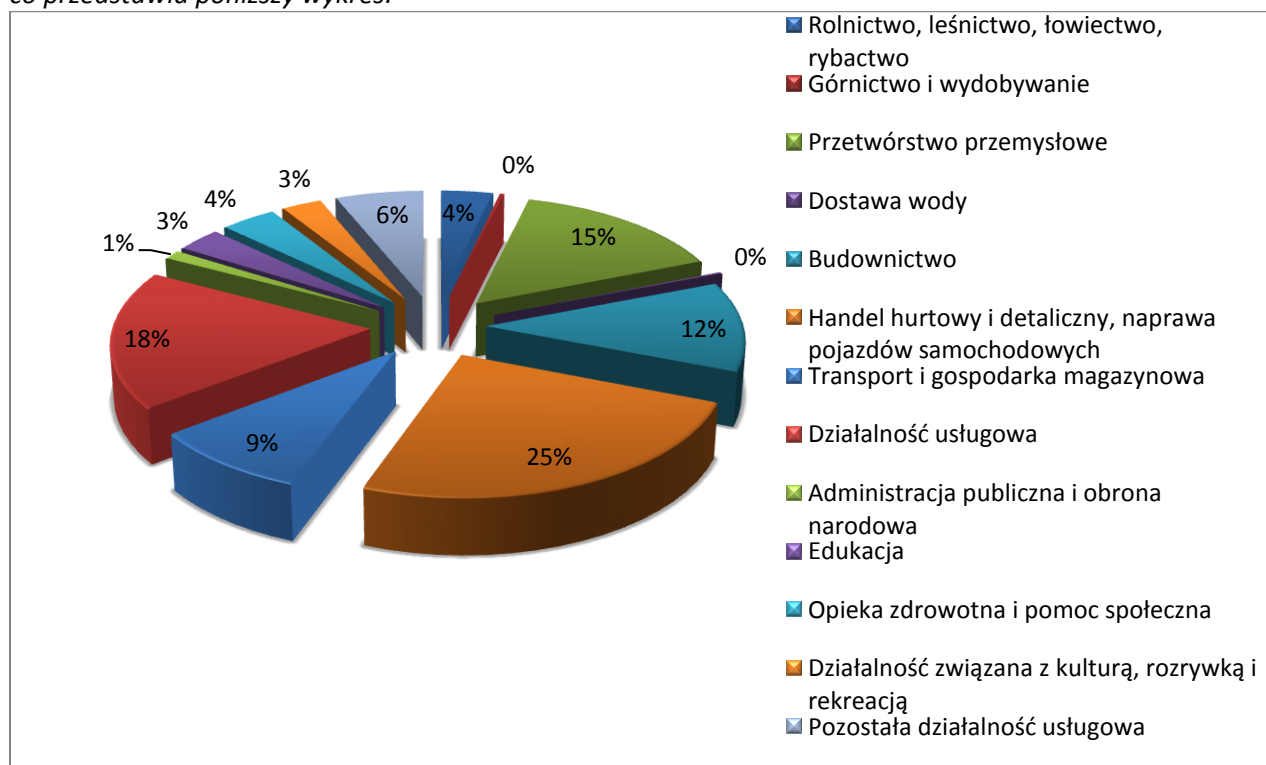
Tabela 9. Obszary inwestycyjne w Gminie. Dane Urzędu Miasta – Gminy Stryków.

Tereny w przeważającej większości są wyposażone w podstawową infrastrukturę, w tym dostęp do sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej i gazowej. Inwestor, który podejmie decyzję o lokalizacji biznesu w Gminie Stryków może być pewien, że znajdzie tu przychylny klimat i przestrzeń do rozwoju. Atrakcyjność terenów inwestycyjnych została w latach 2010 i 2012 doceniona w konkursie „Grunt na Medal” Województwa Łódzkiego i znalazła się w finałowej złotej 16-tce w Polsce. Zasady zagospodarowania i sposób użytkowania terenu pod inwestycje, w tym pod zabudowę produkcyjno-usługową opisano w nowym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Stryków²².

Na terenie gminy funkcjonują również lokalne zakłady o charakterze administracyjnym oraz mniejsze zakłady o zróżnicowanym profilu. Na koniec 2012 r. funkcjonowało łącznie 1061 prywatnych i 37 publicznych podmiotów gospodarczych. Branżami dominującymi w Gminie Stryków są między innymi:

- * handel hurtowy i detaliczny
- * usługi
- * przetwórstwo przemysłowe
- * transport i gospodarka magazynowa
- * budownictwo,

co przedstawia poniższy wykres:

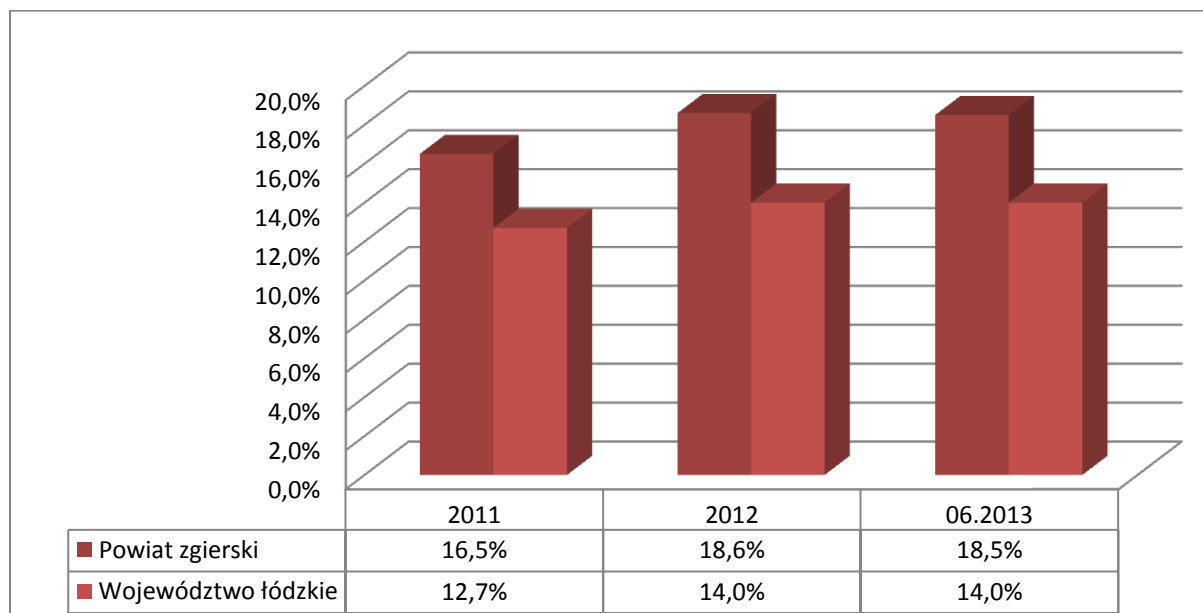
²² Uchwała Nr XXXVI/290/2009 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 28 lipca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków, z późniejszymi zmianami.

Rysunek 10. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON, 2012 r.²³

Mieszkańcy mają dostęp do dość szerokiej oferty placówek handlowych i usługowych, co oznacza, że ich potrzeby w zakresie odstępu do różnego rodzaju produktów czy to spożywczych, środków czystości, artykułów gospodarstwa domowego, odzieży, etc. i usług jest w pełni zaspokojony. W miarę większego zapotrzebowania, mieszkańcy korzystają z asortymentu i usług dostępnych na terenie niedaleko położonej Łodzi.

Rynek pracy

Stopa bezrobocia dla całego Powiatu Zgierskiego w końcu czerwca 2013 r. kształtowała się na poziomie 18,5%, co w odniesieniu do grudnia ub. r. oznacza obniżenie wskaźnika o 0,1 punktu procentowego.

Rysunek 11. Stopa bezrobocia, WUP w Łodzi, www.wup.lodz.pl

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Zgierzu²⁴

Gminy	2011	2012	06.2013
Gmina Stryków	469	639	615
Powiat Zgierski	10 408	11 700	11 694
Woj. Łódzkie	138 652	151 036	150 695

Tabela 10. PUP Zgierz, WUP w Łodzi

Na koniec lipca 2013 r., liczba bezrobotnych z Gminy Stryków zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgierzu stanowiła 615 osób i stanowiła 5,2% ogólnej liczby bezrobotnych w Powiecie Zgierskim i 0,4% bezrobotnych w województwie łódzkim. Poziom bezrobocia w przytaczanym okresie był niższy w odniesieniu do poziomu bezrobotnych z końca roku 2012 o 24 osoby i wyższy o 146 osób w stosunku do roku 2011.

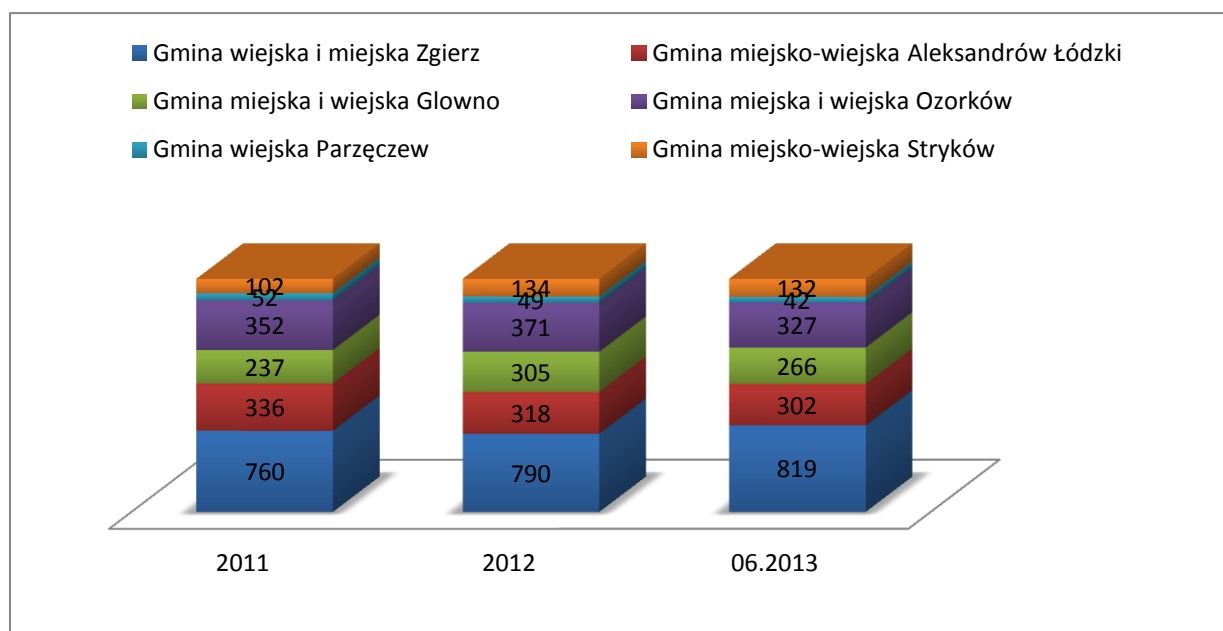
²³ Dane GUS, www.stat.gov.pl, stan na 31.12.2012 r.

²⁴ Informacja o stanie bezrobocia i rynku pracy w Powiecie Zgierskim, www.pupzgierz.pl

Rok	Bezrobotni w Gminie Stryków, w tym ²⁵ :							
	Kobiety	Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Z prawem do zasiłku	Zarejestrowani w okresie 12 m-cy od dnia ukończenia szkoły	W wieku 18-44 lata	Zarejestrowani 12 m-cy i dłużej	Zamieszkali na wsi	Razem
2011	196	13	102	31	322	109	294	469
2012	270	6	134	27	450	185	401	639
06.2013	247	22	132	13	410	200	395	615

Tabela 11. Bezrobotni zarejestrowani w PUP w Zgierzu z podziałem na poszczególne grupy bezrobotnych

W grupie zarejestrowanych, najwięcej bezrobotnych było wśród osób nie posiadających wykształcenia średniego (408 osób), osób nie posiadających kwalifikacji zawodowych (176 osób) oraz w wieku 50+ (148 osób). Analizując statystyki i opinie mieszkańców, sytuacja rynku pracy w gminie jest dość dobra. Gmina stara się poprawić rynek pracy osób młodych poprzez np. przejmując szkołę średnią w Bratoszewicach od Powiatu Zgierskiego. W szkole podejmowane są działania zmierzające do zintegrowania kierunków nauki z branżami lokującymi się na terenie gminy oraz dające możliwość odbywania we współpracujących firmach praktyk przez uczniów i zdobywania przez nich certyfikatów.

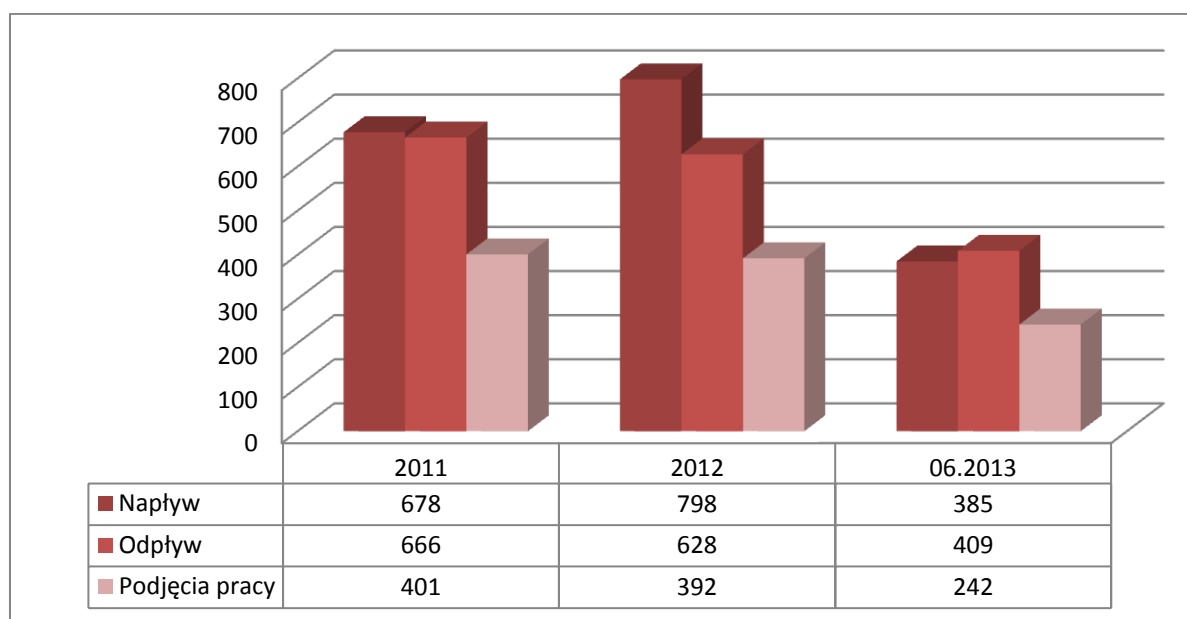
Rysunek 12. Bezrobotni w Gminie Stryków z prawem do zasiłku wg gmin Powiatu Zgierskiego w latach 2011-2013²⁶

Liczba ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku w Powiecie Zgierskim wg stanu na koniec 2011 r. wynosiła 1839 osób, w 2012 r. – 1967 osób i w czerwcu 2013 r. – 1888 osób. W każdym porównywanym okresie, największe ilości dotyczą bezrobotnych mieszkańców Zgierza, Aleksandrowa Łódzkiego oraz Ozorkowa. Gmina Stryków na tle Powiatu Zgierskiego wypada bardzo korzystnie, bowiem zajmuje drugie miejsce zaraz po Parzęczewie, gdzie jest najmniej osób rejestrujących się jako bezrobotne. Liczba ta oscyluje w granicach 130 osób. Zajęta również drugie miejsce pod względem ilości pozyskanych ofert pracy (na pozyskanych ogółem 1624 wolnych miejsc pracy w Powiecie Zgierskim, 294 oferty przypadły na Gminę Stryków, przez co udział w ogólnej ilości pozyskanych miejsc pracy wynosił 18,1%). Z reguły są to osoby poprzednio pracujące, w tym zwolnione z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy. Na ogólną, korzystną od strony rynku pracy sytuację w gminie wpływają nowi inwestorzy, którzy lokując swoje działalności w granicach administracyjnych gminy, zapewniają nowe miejsca pracy, w szczególności z których chętnie korzystają okoliczni mieszkańcy.

²⁵ Statystyka Powiatowego Urzędu Pracy w Strykowie, www.pupzgierz.pl

²⁶ Informacja o sytuacji na powiatowym rynku pracy w roku 2011, 2012, 06.2013; www.pupzgierz.pl

Na poniższym wykresie przedstawiono ruch bezrobotnych w Gminie Stryków.

Rysunek 13. Ruch bezrobotnych według danych PUP w Zgierzu.

Z danych PUP w Zgierzu wynika, że w latach 2011-2013 najczęściej rejestrowali się mieszkańcy miast: **Zgierza, Ozorkowa i Głowna** oraz mieszkańcy miasta i gminy **Aleksandrów Łódzki**. Analogicznie przedstawiała się sytuacja w odpływie oraz w podjęciach pracy. Stryków jest jedyną gminą miejsko-wiejską, w której występował najniższy odsetek wśród rejestrujących się – 6,5%. W gminach wiejskich z kolei, najmniejszy ruch bezrobotnych odnotowano w gminach: Głowno i Parzęczew.

Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu organizuje różne działania aktywizujące zawodowo bezrobotnych poprzez organizowanie miejsc pracy. Bezrobotni z Gminy Stryków niezbyt jednak zainteresowani są przedstawianą ofertą. W ramach prac interwencyjnych, na 49 wolnych miejsc pracy, do czerwca 2013 r. w całym powiecie zawarto umowy z 29 pracodawcami, w tym zaledwie 2 umowy z 17 dostępnych miejsc pracy w Gminie Stryków. W tym samym czasie ze staży zawodowych skorzystało 13 osób z 14 dostępnych miejsc pracy. Z kolei, w ramach robót publicznych ze środków Funduszu Pracy, umowy zawarto z 2 osobami na 16 dostępnych miejsc pracy²⁷.

2.2.6 Edukacja, kultura i promocja gminy

Gmina Stryków kładzie duży nacisk na poprawę jakości życia mieszkańców nie tylko poprzez rozwój infrastruktury technicznej czy drogowej, ale i coraz wyższą jakość oraz dostępność oferty edukacyjnej czy rozwój infrastruktury społecznej.

Na jej terenie funkcjonuje sieć wyremontowanych oraz wyposażonych w nowoczesny sprzęt dydaktyczny **przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych**, tj.:

Przedszkola	1 publiczne + 3 niepubliczne
Szkoła podstawowa	4
Gimnazjum	1 niepubliczne
Zespół Szkół (szkoła podstawowa + gimnazjum)	2
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych z kierunkami technicznymi	1

Tabela 12. Liczba placówek oświatowych na terenie gminy.

²⁷ Dane PUP w Zgierzu, Informacja o sytuacji na powiatowym rynku pracy w I półroczu 2013 r.

Do poszczególnych placówek według stanu na 30.09. danego roku uczęszczało dzieci i młodzieży:

Liczba dzieci/uczniów	Rok szkolny		
	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Przedszkole Samorządowe w Strykowie	75	75	75
Przedszkole Sióstr Służebniczek NMP NP w Strykowie	75	75	75
Niepubliczne Przedszkole Św. Rodziny w Niesułkowie	33	31	32
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Władysława Jagiełły w Strykowie	183	207	190
Szkoła Podstawowa im. gen. dyw. Tadeusza Kutrzeby w Koźlu	79	78	81
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Niesułkowie	85	80	78
Szkoła Podstawowa im. „24 Lutego 1863 Roku” w Dobrej	136	140	150
Zespół Szkół Nr 1 w Strykowie	409	400	398
Zespół Szkół Nr 2 w Bratoszewicach	223	208	204
Zespół Szkół Nr 1 im. Batalionów Chłopskich w Bratoszewicach	307	289	272
Gimnazjum Niepubliczne Stowarzyszenia Rehabilitacji i Readaptacji Społecznej „Wyspa” w Dobieszku	86	77	76

Tabela 13. Dane Urzędu – Miasta Gminy Stryków.

Placówki zlokalizowane są wśród pięknych terenów zielonych oraz dysponują bazą sportową, dostępną nie tylko dla dzieci i młodzieży uczącej się w szkołach, ale i wszystkich mieszkańców gminy. Do obiektów tych można zaliczyć m.in.:

- * Sala gimnastyczna z zapleczem przy Szkole Podstawowej w Niesułkowie
- * Sala gimnastyczna z zapleczem przy Szkole Podstawowej w Dobrej
- * Kompleks boisk z tartanową bieżnią lekkoatletyczną i skocznią w dal przy Zespole Szkół Nr 2 w Bratoszewicach
- * Boisko Orlik przy Zespole Szkół Nr 1 w Strykowie.

Gmina zapewnia wszystkim dzieciom i młodzieży swobodny dostęp do wybranych placówek oświatowych. Trudności z dostępem odczuwają jedynie mieszkańcy chcący skorzystać z placówek przedszkolnych przez swoje dzieci. Nie tylko bowiem brakuje na terenie gminy żłobka, ale i liczba przyjmowanych do przedszkola samorządowego dzieci jest mocno ograniczona w stosunku do występujących potrzeb. Dzieci nie przyjęte do przedszkola publicznego mają szansę dostania się do 3 przedszkoli prywatnych, działających na terenie gminy. Mimo zaistnienia dodatkowych miejsc w placówkach prywatnych, wciąż istnieje potrzeba rozwijania infrastruktury przedszkolnej w Gminie Stryków.

Natomiast wszystkie dzieci, które zostały przyjęte do przedszkoli czy wybranych szkół mają zapewnione dobrej jakości warunki do nauki, a także wyszkoloną i dobrze przygotowaną kadrę nauczycielską i pedagogiczną. Najzdolniejsi uczniowie szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych zamieszkałych na terenie gminy, na warunkach określonych w drodze uchwały Rady Miejskiej w Strykowie, mają możliwość uzyskania wsparcia w formie stypendium edukacyjnego Burmistrza Miasta – Gminy Stryków ze środków własnych Gminy Stryków. Gmina Stryków nastawiona jest na sukcesywne inwestowanie w edukację, zarówno w działania mające na celu podniesienie jakości i dostępności do edukacji, jak i rozbudowy istniejącej infrastruktury. W tym zakresie, władze gminy planują zrealizować inwestycję stworzenia dużego centrum sportowo-edukacyjnego obejmującego dom kultury z biblioteką, kompleksowy obiekt sportowy skupiający różne dyscypliny sportu wraz z nowoczesnym zapleczem techniczno-socjalnym oraz nowoczesną szkołę gimnazjalną i średnią oferującą kierunki kształcenia, w szczególności logistyka i mechatronika, dostosowane do rzeczywistych potrzeb. Gmina pragnie zapewnić taki

dostęp do edukacji, który będzie zachęcać dzieci i młodzież do nauki na obszarze gminy, zamiast jak to się dzieje obecnie, korzystać z bogatszej i wciąż konkurencyjnej oferty miasta Łodzi w zakresie szkół średnich i technicznych, a w dalszej ścieżce edukacyjnej także i wyższych uczelni, zapewniających wysoko wykwalifikowaną kadrę kierowniczą i zawodową.

Gmina zapewnia zarówno dzieciom i młodzieży uczącej się w szkołach, jak i wszystkim mieszkańcom dostęp do bogatego księgozbioru, liczącego 42 075 wolumenów, obsługiwanego przez funkcjonującą w Strykowie Gminną Bibliotekę Publiczną w Strykowie oraz jej 5 filii, zlokalizowanych na terenach wiejskich, w tym 1 przystosowywana do osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Według stanu na koniec 2012 r. z biblioteki na terenie miasta skorzystało 1024 czytelników, natomiast na terenach wiejskich 855 czytelników²⁸.

Gmina ma wysoki potencjał społeczny i kulturowy, który wzmacnia bliskość Łodzi, będącą ważnym centrum administracyjnym i kulturalnym dla gminy. Mimo, że całe zaplecze teatralne, filmowe, artystyczne, znajduje się w oddalonej o około 20 km Łodzi, to jednak okoliczna społeczność w celu wypełnienia wolnego czasu, chętnie korzysta z działających klubów sportowych, stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, zespołów tanecznych i wokalnych.

Mieszkańcy w szczególności mają swobodny dostęp do takich obiektów jak:

- * Kompleks sportowo-rekreacyjny nad Zalewem w Strykowie o łącznej powierzchni 12,3 ha. Jest to ulubione miejsce spacerów i wypoczynku nie tylko mieszkańców miasta, ale i całej społeczności gminnej oraz okolicznych mieszkańców Łodzi, przy którym działa ośrodek wodniacki, gdzie można wypożyczyć sprzęt wodny. Znajduje się tutaj szlak pieszo-rowerowy, fitness na otwartym powietrzu oraz punkt widokowy. Dzieci z kolei mogą skorzystać z 4 nowoczesnych placów zabaw, a młodzież ze skateparku.
- * Tor motocrossowy, który zaliczany jest do 3 najlepszych torów w Polsce. Tor ma długość 1710 m i zlokalizowanych jest na nim 14 przeszkód. Na największych zawodnicy wzbijają się na wysokość kilkunastu metrów. Tor charakteryzuje się również tym, że kibice mają możliwość obejrzenia całej trasy.
- * Boisko „Orlik” w Strykowie - boisko do piłki nożnej wraz z boiskiem wielofunkcyjnym i zapleczem sanitarnym. Jeden z najpiękniejszych tego typu obiektów w kraju, wybudowanych w ramach programu „Moje Boisko-Orlik 2012”.
- * Pole golfowe w Woli Błędowej.

Duże znaczenie w zapewnieniu mieszkańcom rozrywek i czasu wolnego odgrywają działające stowarzyszenia i kluby sportowe. Na terenie gminy działa w sumie 25 różnych stowarzyszeń, z których 88% ma charakter sportowy. Kluby sportowe na przestrzeni swojej działalności wychowały wielu świetnych zawodników i zawodniczek, mogących pochwalić się zarówno na arenie międzynarodowej jak i krajowej. Działalność klubów oparta jest na organizowaniu i uczestnictwie w imprezach sportowych typu piłka nożna, kolarstwo, koszykówka, tenis stołowy, motocross, biegi przełajowe czy spartakiady.

Młodzież korzysta z zajęć sportowych organizowanych przez liczne Ludowe Uczniowskie Kluby Sportowe oraz z zajęć proponowanych przez Miejski Klub Sportowy Zjednoczeni czy instruktorów „Orlika”. Jako bazę sportową wykorzystuje się boiska przyszkolne, sale gimnastyczne, kompleksy sportowe czy stadion przy ul. Brzezińskiej. Gminna infrastruktura sportowa umożliwia również pozostałym mieszkańcom aktywne uprawianie różnych dyscyplin sportowych i ruch na świeżym powietrzu. Pomocne w tym są w szczególności boiska Orlik, ścieżka pieszo-rowerowa czy urządzenia fitness nad strykowskim zalewem. Mimo wzrostu bazy rekreacyjnej wciąż konieczny jest jej rozwój zarówno w mieście, jak i na terenach wiejskich.

²⁸ Bank Danych Lokalnych, Portret terytorialny, Zestawienie za 2012 r., www.stat.gov.pl

Najpopularniejsze dyscypliny sportowe w Gminie to:

- * Piłka nożna
- * Kolarstwo
- * Motocross
- * Tenis stołowy
- * Karate
- * Koszykówka
- * Jeździectwo
- * Wędkarstwo

Na terenie gminy organizowane są także zawody sportowe o randze wojewódzkiej, krajowej i międzynarodowej. Każdego roku rozgrywana jest Runda Indywidualnych Międzynarodowych Mistrzostw Polski w Motocrossie. Na tym samym torze 2 razy do roku odbywają się rundy Mistrzostw Okręgu Łódzkiego w Cross Country. Gmina Stryków w latach 2006 i 2013 miała zaszczyt zostać gospodarzem Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Sportach letnich w konkurencji kolarstwo szosowe.

Gmina Stryków to także kuźnia talentów artystycznych. Sukcesami w kraju i za granicą mogą pochwalić się działające w Ośrodku Kultury i Rekreacji w Strykowie:

- * Zespół tańca współczesnego AGAT,
- * Zespół Tańca Towarzyskiego TWIX
- * Grupa teatralno-cyrkowa "Pod sceną".

Pod skrzydłami ośrodka znajdują także się cieszące się dużym zainteresowaniem:

- * Chór Seniora Echo
- * Estradowa Orkiestra Miasta Gminy Stryków
- * Zespół Wokalny SING.

Ośrodek Kultury i Rekreacji w Strykowie organizuje ponadto imprezy środowiskowe, konkursy plastyczne, recytatorskie, wycieczki gminne dla dzieci i młodzieży, wyjazdy, przedstawienia, prezentacje, koncerty oraz zapewnia wyróżnionym udział w turniejach i przeglądach.

W filii OKiR, tj. w Domu Kultury w Niesułkowie, działa jedyny w Gminie Stryków punkt informacji turystycznej, w którym można nie tylko zasięgnąć informacji o gminie, powiecie i okolicy, ale również otrzymać mapę Strykowa i okolic, centrum Łodzi czy też województwa łódzkiego. Odbywają się tutaj również stałe próby i treningi Grupy Teatralnej "Niesułki", treningi w tenisie stołowym LKS "POLONIA" NIESUŁKÓW i pań z Zespołu Ludowego "Lipkowie" wraz z Kapelą. Najmłodszy natomiast mogą korzystać z bogatej oferty puzzli oraz gier i kolorowanek czy organizowanych warsztatów i konkursów. Młodzież i dorośli mogą z kolei bezpłatnie korzystać ze stołu bilardowego oraz boiska do kosza czy kafejki internetowej. Bardzo często organizowane są różnego rodzaju imprezy tematyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi czy koncerty muzyczne.

Ponadto, od wielu lat powstają lub są remontowane świetlice wiejskie, które mają za zadanie integrację społeczności lokalnej. Istniejące przy nich Koła Gospodyń Wiejskich pielęgnują tradycję poprzez kultywowanie obyczajów i obrzędów ludowych. Są to organizacje kobiece, działające głównie na terenach wiejskich. Bronią praw, reprezentują interesy i działają na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin. Zajmują się głównie kwestiami związanymi z lokalnymi sprawami samorządowymi, pomagają w organizacji życia na wsi. Członkinie organizują nawiązujące do ludowych zwyczajów imprezy kulturalno-integracyjne, warsztaty oraz pokazy potraw regionalnych. Na terenie Gminy Stryków działa 18 kół.

Mieszkańcy gminy mogą również uczestniczyć w organizowanych imprezach kulturalnych takich jak:

1. Dni Strykowskie
2. Wieczór Sobótkowy
3. Dzień Bąka

4. Dożynki Gminne
5. Grzybobranie w Ciołku
6. Festyny szkolne.

Warto również wspomnieć o działającej na terenie gminy Strykowskiej Grupie Motocyklowej, która organizuje wiele akcji o charakterze prozdrowotnym np. oddawanie krwi na szczytne cele, ale i organizuje wyprawy motocyklowe.

Podsumowując, Gmina Stryków jest atrakcyjna zarówno nie tylko dla swoich mieszkańców, ale i dla turystów czy inwestorów i ma do zaoferowania różne formy spędzania wolnego czasu. Mieszkańcy oczekują jednak dalszych ulepszeń i rozwoju oferty, która będzie zachętą do aktywniejszego spędzania wolnego czasu na terenie gminy.

Mieszkańcy jak i przyjezdni zainteresowani imprezami, odbywającymi się w gminie, wypoczynkiem, jak również spotkaniami o charakterze biznesowym mogą skorzystać z noclegowej sieci hotelowo-konferencyjnej, wyposażonej w dość nowoczesną infrastrukturę. W gminie znajduje się kilka punktów gastronomicznych dobrej jakości, w których w trakcie zwiedzania można spożyć posiłek i zregenerować siły. W Dobieszkowie na terenie rezerwatu przyrody "Struga Dobieszkowska" znajduje się Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy wraz z hotelem. Walory klimatyczne i estetyczne otoczenia, sale wykładowe i konferencyjne oraz kompleks gastronomiczny w starym stylowym dworku stwarzają znakomite warunki połączenia szkoleń i konferencji z wypoczynkiem. W Dobieszkowie odbywają się również międzynarodowe konferencje naukowe.

Inne obiekty noclegowe działające na terenie gminy to:

1. Hotel 500 w Strykowie.
2. Gospodarstwo agroturystyczne Alicji i Włodzimierza Szczepaniaków w Cesarce k/Strykowa.
3. Gospodarstwo Agroturystyczne - Arkadiusz Przygodzki.
4. Pensjonat przy ośrodku jeździeckim Jantar.

Miasto Stryków przyciąga turystów w sezonie nie tylko do odpoczynku nad wodą, ale także możliwością zwiedzenia ciekawych zabytków. Należą do nich m.in.:

- * kościół parafialny św. Marcina (budowany w latach 1907-1912) z dwoma wczesnobarokowymi bocznymi ołtarzami z połowy XVII wieku oraz dwoma krucyfikami z XVII i XVIII/XIX wieku i amboną w kształcie łodzi,
- * zespół starokatolickiego kościoła Mariawitów z XX w. (bud. 1908-1911),
- * kilkanaście domów z przełomu XVIII i XIX wieku,
- * dworzec kolejowy murowany na początku XX w.,
- * ratusz, w którym obecnie znajduje się szkoła,
- * młyn z początku XX w.

Na terenie miasta istniał obiekt określany mianem zamku lub fortyfikacji - wzmiankowano go w źródłach od początku XVI wieku. Dopiero jednak w 1997 r. w wyniku badań archeologicznych udało się zlokalizować go w terenie. Odkryto wówczas relikty 3 obiektów pochodzących z różnych okresów historii. Odkryte założenie obronne leży w dolinie zalewowej rzeki Moszczenicy na południowy - zachód od obecnego miasta.

Oprócz zabytków w mieście Stryków zachowały się liczne obiekty położone w miejscowościach należących do Gminy Stryków. Największą grupę stanowią obiekty sakralne reprezentowane przez 6 zespołów kościelnych:

- * Zespół Kościoła Par. p.w. św. Augustyna w Bratoszewicach (kościół murowany z XV/XVI w., dzwonnica drewniana z XVIII w., lamus drewniany z XVIII w.), wpisany do rejestru zabytków.
- * Zespół Kościoła Par. p.w. św. Jana Chrzciciela i Doroty w Dobrej (kościół murowany z pocz. XX w. i plebania murowana z pocz. XX w.).
- * Starokatolicki Kościół Mariawitów murowany z pocz. XX w. w Dobrej.

- * Zespół Kościoła Par. p.w. św. Szczepana w Koźlu (kościół drewniany z XVIII w., dzwonnica drewniana z XVIII w.) wpisany do rejestru zabytków.
- * Zespół Starokatolickiego Kościoła Mariawitów w Lipce (kościół murowany z pocz. XX w., plebania drewniana z pocz. XX w - została przeniesiona do skansenu w Nogawkach).
- * Zespół Kościoła Par. p.w. św. Wojciecha w Niesułkowie (kościół drewniany z XVII w., dzwonnica drewniana z XIX w.), wpisany do rejestru zabytków. Niesułków jest najstarszą miejscowością położoną na terenie gminy, znaną od 1281 r. Znajdował się tutaj bowiem dwór odwiedzany przez biskupów włocławskich.

Z zabytkowych obiektów świeckich zachowały się następujące zespoły rezydencjonalne:

- * Zespół Pałacowy Rzewuskich w Bratoszewicach (pałac murowany z I poł. XX w., park z pocz. XVIII w.) wpisany do rejestru zabytków.
- * Zespół Dworski w Osse (dwór murowany z XIX w. – obecnie rozebrany i park z 1-go ćwierćwiecza XX w.).
- * Zespół pałacowy w Woli Błędowej (pałac z I poł. XX w., park z I poł. XX w., zespół folwarczny z II poł. XX w.).
- * Park Pałacowy Geyera w Klęku z II poł. XIX w.
- * Dwór w Dobieszkowie.

Z obiektami sakralnymi powiązane są zabytkowe cmentarze rzymsko-katolickie, mariawickie i ewangelicko-augsburskie, zlokalizowane między innymi w Bratoszewicach, we wsi Koźle, Niesułkowie, Swędowie, Dobrej i Strykowie (wszystkie znajdują się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków). Na cmentarzach znajdują się pomniki nagrobne pochodzące nawet z I poł. XIX w. Na jednym z cmentarzy w Strykowie znajduje się obelisk ku czci powstańców z 1863 roku oraz mogiły żołnierzy z 1914 r. i 1939 r. Jeden z cmentarzy ewangelicko-augsburskich w Warszewicach - Cesarce jest nieczynny, co przy braku systematycznych prac porządkowych i pochówków może nie tylko zarastać dziką roślinnością, ale i ulegać powolnemu niszczeniu.

Ponadto, w krajobrazie gminy dominują liczne przydrożne kapliczki i krzyże świadczące o przywiązaniu mieszkańców do tradycji chrześcijańskich. Z zabytków ruchomych na uwagę zasługują datowane na XVII i XVIII w. elementy stanowiące wyposażenie wnętrz kościelnych w Bratoszewicach, Koźlu, Strykowie i Niesułkowie czy miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne i obiekty martyrologii, w tym pomnik w Strykowie, pomniki poświęcone poległym w Strykowie, Dobrej i Koźlu, pomordowanym w Pludwinach oraz zbiorowe i pojedyncze mogiły powstańców z 1863 r. oraz żołnierzy z I i II wojny światowej na cmentarzach w Strykowie, Niesułkowie i Dobrej, Bratoszewicach i Swędowie²⁹.

Bogactwo zabytków architektury i obiektów chronionych przyrody ożywionej i nieożywionej wymaga jednak od gminy szczególnej troski, w szczególności działań mających na celu zachowanie historycznych walorów oraz zadbanie o estetykę i wizerunek gminy, co nie tylko poprawi jakość życia mieszkańców, ale i przyciągnie turystów. Z istniejących na terenie gminy obiektów zabytkowych tylko obiekty sakralne nie są zagrożone rozbiórką, choć istnieje konieczność ich rewitalizacji. Inaczej wygląda sytuacja w odniesieniu do dawnej zabudowy rezydencjalnej czy mieszkalnej. W złym stanie jest między innymi zabytkowy pałac w Bratoszewicach, który wymaga doinwestowania i remontu. W złej sytuacji znajdują się również parki dawnych zespołów rezydencjalnych. Pozbawione właściwej opieki, źle gospodarowane i zaniedbane tracą swą dawną wartość i piękno.

²⁹ Uchwała Nr XLI/312/2013 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 23 września 2013 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków”

Promocja gminy

Od kilku lat prowadzone są intensywne działania promujące obszar gminy, zachęcające inwestorów do lokowania inwestycji, jak i potencjalnych nowych mieszkańców do osiedlania się na tym terenie. Wydziałem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację wszystkich działań promocyjnych w gminie jest Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych Urzędu Miasta – Gminy Stryków. Zakres działań promocyjnych jest szeroki i skierowany zarówno na zewnątrz gminy, jak i do społeczności lokalnej w celu budowania tożsamości lokalnej.

Oferta inwestycyjna i turystyczna Gminy Stryków ukazuje się w wydawanych folderach turystyczno-gospodarczych i inwestycyjno-gospodarczych, a także w mediach lokalnych i ogólnokrajowych w:

1. Prasie, tj.:

- * **Welcom to Poland** (publikacje w języku polskim i angielskim). Miesięcznik obecny jest we wszystkich większych hotelach w kraju, urzędach centralnych, m.in.: Kancelarii Prezydenta RP, MSZ, ambasadach, izbach handlowych i jednostkach samorządowych województw. Magazyn spotkać można także na lotniskach: Poznań Ławica, Kraków-Balice i innych. Czasopismo bierze udział w specjalistycznych targach inwestycyjnych w Cannes i Monachium.
- * **FAKTY Magazyn Gospodarczy** (publikacja w języku polskim). Główni czytelnicy to przedstawiciele biznesu, kadra zarządzająca dużymi i średnimi firmami w Polsce, przedstawiciele władz lokalnych oraz ugrupowań politycznych. Magazyn jest stale obecny w dużych, popularnych salonach prasowych w centrach handlowych, na dworcach i lotniskach. Magazyn dystrybuowany jest również na wybranych targach i imprezach branżowych.
- * **Forum Samorządowe** (publikacja w języku angielskim na targach Expo Real w Monachium). Czytelnicy to samorządowcy całej Polski. Magazyn promowany jest również na targach, zjazdach, seminariach.
- * **Polish Business Magazine** (publikacje w języku angielskim). Jest to publikacja informująca o możliwościach inwestycyjnych w Polsce, przeznaczona głównie dla odbiorców zagranicznych z kręgów biznesowych, w szczególności dla potencjalnych inwestorów. Trafia do wybranych korporacji i stowarzyszeń handlowych, izb gospodarczych, ale również do organizacji turystycznych na całym świecie. Dystrybucja magazynu odbywa się także przez polskie placówki dyplomatyczne na całym świecie, jak również przez najważniejsze targi, wystawy, konferencje oraz inne imprezy branżowe.
- * **Katalog „Tereny inwestycyjne w Polsce 2012 / Investment Areas In Poland 2012”** oraz jego internetowy odpowiednik w postaci serwisu internetowego www.terenynainwestycje.pl (w języku polskim) / www.investmentareas.pl (w języku angielskim). Publikacja obejmuje swym obszarem tereny całej Polski. Zawiera prezentacje miejsc inwestycyjnych, ofert i ułatwień czekających na inwestorów (specjalne strefy ekonomiczne, parki technologiczne, ulgi podatkowe).
- * **Katalog „Inwestowanie w Polsce 2012 / Investing In Poland 2012”** oraz jego internetowy odpowiednik w postaci serwisu internetowego www.investingpoland.eu (w języku polskim i angielskim). Publikacja obejmuje swym obszarem tereny całej Polski. Zawiera prezentacje miejsc inwestycyjnych, ofert i ułatwień czekających na inwestorów (specjalne strefy ekonomiczne, parki technologiczne, ulgi podatkowe).
- * **Kalejdoskop** - Łódzki Informator Kulturalny i Turystyczny Łodzi i Województwa Łódzkiego.
- * **„Wieści z Główna i Strykowa”; Express Ilustrowany”;** miesięcznik promocyjno-informacyjny Powiatu Zgierskiego **„Puls Powiatu”**.

2. Telewizji:

- * w łódzkim TVP3 cyklicznie ukazuje się program „Strefa Biznesu” dotyczący Gminy Stryków oraz materiały informacyjne w „Łódzkich Wiadomościach Dnia”; Stowarzyszenie Telewizji Kablowej „Centrum” Zgierz w programie "Co, gdzie, dzięki czemu?" ukazują się odcinki poświęcone Gminie Stryków.
- * Od lutego 2013 r. na zlecenie Urzędu Miasta-Gminy Stryków działa TV internetowa „Spotkajmy się w Strykowie”.
- * TVN, Polsat.
- * ZDF (TV zagraniczna)

3. Radio (Radio Niepokalanów i Radio Łódź)

4. Internet (rynekinfrastruktury.pl , inzynieria.com, polskimiasta.tv, terenynainwestycje.pl / investmentareas.pl / investingpoland.eu, samorzad.pap.pl oraz www.strykow.pl – oficjalna strona Urzędu Miasta-Gminy Stryków prowadzona przez Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych

5. Spotach reklamowych – zrealizowano 2 filmy reklamowe w wersjach językowych: polskiej i angielskiej, zawierające ofertę inwestycyjną gminy. Prezentowane są one na stronie internetowej urzędu, różnego rodzaju spotkaniach, targach i konferencjach oraz przekazywane potencjalnym inwestorom wraz z innymi materiałami promocyjnymi.

Gmina prowadzi również prospołeczne akcje promocyjne wśród mieszkańców, mające na celu zwiększenie tożsamości lokalnej oraz propagowanie postaw patriotycznych np.:

- * **Akcja „patriotyzm od kołyski”** - rodzice nowonarodzonych dzieci otrzymują od Burmistrza Miasta-Gminy Stryków pismo z gratulacjami oraz flagę narodową z godłem.
- * **Akcja „Kibicuj w barwach Strykowa”** – zakupiono kapelusze oraz szaliki w barwach Strykowa z herbem i hasłem: „żółto-niebieskie barwy królewskie”. Zestawy zostały przekazane do szkół z terenu Gminy Stryków oraz innych grup zorganizowanych do wykorzystania podczas wyjazdów i imprez sportowych.
- * **Akcja „Euro na Azymut”** - Gmina podjęła współpracę z Krzysztofem Drożdżyńskim, który podjął się pieszej wyprawy szlakiem polskich stadionów Euro: Wrocław, Gdańsk, Warszawa.
- * **Coroczny konkurs „Wakacyjna fotografia”**, który ma na celu promowanie gminy w różnych miejscach w kraju i za granicą przez podróżujących mieszkańców.
- * Stworzenie hasła promującego Gminę Stryków: **„Spotkajmy się w Strykowie”**, które łączy w sobie wiele aspektów. Spotkajmy się w Strykowie kojarzy się z podróżowaniem, czyli pośrednio łączy się z siecią komunikacyjną. Spotkać można się zarówno na kawie z przyjaciółmi, jak i w celach biznesowych na terenach inwestycyjnych. „Spotkać” się można również poprzez stronę internetową, na której odnaleźć można aktualne informacje o gminie, zdjęcia i filmy integrujące środowiska wokół Strykowa.
- * Gadżety promocyjne wykorzystywane podczas konkursów, imprez, wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz oficjalnych spotkań.

Wydawane są również wydawnictwa książkowe promujące osoby i miejsca związane z gminą:

- * „Z dziejów Bratoszewic” autorstwa Alicji Król-Kamińskiej
- * „Monografia Miasta i Gminy Stryków” - opracowanie wykonane przez pracowników Uniwersytetu Łódzkiego
- * „Moje miasteczko Stryków” Awrom Pinkas Unger , w tłumaczeniu Moniki Polit.

W ramach prowadzonych działań promocyjnych, Gmina Stryków przyjmuje na swoim terenie w ramach wizyt gospodarczych przedstawicieli innych państw. W ostatnich latach odwiedziły gminę delegacje m.in. z: Chin, Kazachstanu, Finlandii, grupa obcokrajowców w ramach konferencji Warsaw Regional Forum 2013 w ramach współpracy z Uniwersytetem Łódzkim, a także uczestnicy Zjazdu Radców Handlowych Ambasad i Przedstawicielstw Izb Gospodarczych - współorganizowany przez Łódzką Agencję Rozwoju Regionalnego i Województwo Łódzkie w kwietniu 2013 r.

W zakresie promocji terenów inwestycyjnych i aktualnych wydarzeń gmina na bieżąco współpracuje z różnymi instytucjami m.in.:

- * Departamentem ds. Przedsiębiorczości Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi,
- * Polską Agencją Informacji Zagranicznych,
- * Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną,
- * Centrum Informacji Rządu przy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
- * Firmami i inwestorami.

Dotychczasowe działania promocyjno-informacyjne spotkały się z dużą przychylnością odbiorców, co ma swoje uzasadnienie w coraz to większej liczbie nowych inwestorów, którzy przybywają na teren gminy nie tylko z terenu całej Polski, ale przede wszystkim spoza kraju. Ze względu na szeroki zakres stosowanych form dotarcia, zasięg oddziaływania i skuteczność stosowanych metod, nie przewiduje się wprowadzania w tym zakresie istotnych zmian. Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych zamierza kontynuować dotychczasowe działania promocyjne w mediach i publicystyce oraz na stronach internetowych, a w zależności od możliwości finansowych gminy zwiększać ich częstotliwość. Będzie aktywnie uczestniczył i promował gminę na targach, wystawach i konferencjach tematycznych. Jednocześnie Wydział zadba o rzetelność i prawidłowość danych na stronie internetowej www.stryków.pl w zakresie informacji o inwestowaniu i możliwościach rozwoju, a także podstawowych danych na temat ludności, informacji komunikacyjnych, infrastrukturalnych czy rekreacyjnych oraz ich bieżącą aktualizację, tj. co najmniej raz na kwartał.

W nadchodzącej perspektywie finansowej, Gmina Stryków duży nacisk będzie kłaść na integrację lokalnej społeczności poprzez organizację konkursów, imprez i festiwali na dotychczasowych zasadach i terminach (dotyczy to stałych imprez), jak i organizacji nowych spotkań integrujących mieszkańców. Ze względu na planowane inwestycje dotyczące rozwoju sportu i rekreacji, niewątpliwie atrakcyjną formą promocji przyciągającą mieszkańców gminy i okolicznych miejscowości będą usługi oferujące np. nieodpłatne korzystanie z wybudowanych obiektów, a jeśli nie będzie to możliwe na innych zasadach preferencyjnych wyłącznie dla społeczności gminnej.

2.2.7 Opieka zdrowotna, bezpieczeństwo, pomoc społeczna

Opieka zdrowotna

Gmina Stryków	2012 r.
Liczba Zakładów Opieki Zdrowotnej	8
Liczba porad lekarskich udzielonych w podstawowych zakładach opieki zdrowotnej	67 455
Liczba aptek	5
Liczba mgr farmaceutów	13
Liczba ludności przypadająca na aptekę ogólnodostępną	2 486

Tabela 14. Opieka zdrowotna w Gminie Stryków. Stan na koniec 2012 r.³⁰.

Gmina Stryków oferuje mieszkańcom dobrej jakości usługi medyczne, dostępne w 8 zakładach opieki zdrowotnej, zlokalizowanych w Głownie, Niesułkowie, Dobrej, Bratoszewicach i Strykowie. Placówki świadczą podstawowe i specjalistyczne usługi medyczne m.in. w zakresie chirurgii ogólnej, laryngologii, neurologii, dermatologii, ginekologii, okulistyki, rehabilitacji, stomatologii, ortopedii czy urologii.

Od dnia 01 lipca 2013 r. nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców Gminy Stryków świadczy Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego Zgierz przy ul. Parzęczewskiej 35 oraz jej filia w Głownie przy ul. Kopernika 19.

Placówki są dobrze wyposażone w infrastrukturę medyczną i zapewniają dobrych specjalistów. Problemem w dostępie do usług jest z reguły długi czas oczekiwania na specjalistyczne badania. Są to jednak powszechne zjawiska i zasady funkcjonowania NFZ, z którymi stykają się na co dzień mieszkańcy różnych jednostek gminnych i powiatowych na terenie kraju. Utrudnieniem dla mieszkańców jest z pewnością duża odległość do szpitali w Łodzi, Zgierzu czy Głownie, do których w nagłych i koniecznych sytuacjach przewożeni są pacjenci.

³⁰ Źródło: Bank Danych Lokalnych - GUS. Stan na koniec 2012 r.

Bezpieczeństwo

Na poziom i jakość życia mieszkańców gminy wpływa poczucie bezpieczeństwa publicznego. Bezpieczeństwo publiczne jest jednym z zadań własnych gminnych jednostek samorządowych. Miasto jest dobrze przygotowane na wypadek różnych zagrożeń a mieszkańcy gminy czują się na swoim terenie bezpiecznie. W gminie działa całodobowe centrum reagowania kryzysowego, a w zasobach Obrony Cywilnej w Urzędzie zgromadzone są narzędzia oraz worki, łózka, nosze, leki i śpiwory na wypadek niebezpiecznych zdarzeń i klęsk żywiołowych.

Obowiązki w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, poza samym Urzędem Miasta – Gminy Stryków wykonują w gminie:

1. Komenda Powiatowa Policji w Zgierzu i podległa jednostka: Komisariat Policji w Strykowie.
2. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Zgierzu i podległa jednostka: Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Strykowie.
3. Komisariat Autostradowej Policji w Łodzi z siedzibą w Sosnowcu, podległy Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi.
4. Ochotnicze Straże Pożarne.

Interwencje OSP w Strykowie

	Pożary	Inne zgłoszenia	Alarmy fałszywe
2011	33	15	0
2012	59	14	0
06.2013	11	18	0

Tabela 15. Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Strykowie

Z informacji udostępnionych przez Jednostkę Ratowniczo-Gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej w Strykowie wynika, że w całej gminie najwięcej interwencji dotyczyło pożarów będących wynikiem różnych źródeł, w tym wadliwe instalacje elektryczne i podpalenia. Zaobserwowano również zwiększony udział straży pożarnej w innych niż pożary interwencjach ratowniczych, takich jak: ratownictwo drogowe, techniczne, chemiczne, ekologiczne, wodne itp. Do zwiększonej ilości zagrożeń cywilizacyjnych przyczynia się bardzo szybko postępująca urbanizacja terenu.

Na poziom bezpieczeństwa wpływa również poziom przestępczości w miejscu zamieszkania. W poniższej tabeli znajduje się zestawienie wszystkich występujących zagrożeń na terenie gminy w latach 2011-2013.

Rodzaj przestępstwa	2011	2012	08.2013
Przestępstwa ogólne	375	387	346
w tym przestępczość o charakterze kryminalnym	256	245	135
Bójka	7	4	1
Kradzież z włamaniem	47	45	14
Kradzież, w tym kradzież pojazdów	79	106	65
Przestępczość narkotykowa	-	8	10
Rozbój	4	1	0
Nietrzeźwi kierowcy	81	112	60
Przestępstwa drogowe	85	118	61
w tym m.in. kierowanie rowerami w stanie nietrzeźwym	46	59	28
Liczba kolizji drogowych	172	178	110
Liczba wypadków drogowych	26	29	14
Inne zdarzenia na drodze	53	40	21

Tabela 16. Dane Komisariatu Policji w Strykowie.

Wśród przestępstw w Gminie Stryków, największą grupę stanowią przestępstwa o charakterze kryminalnym, których w roku 2012 r. było 245, natomiast do sierpnia 2013 r. – 135. W gminie obserwuje się również rozwój przestępczości korupcyjnej (wzrost o 200% w stosunku do roku 2012 r. z 2 do 4 stwierdzonych przestępstw) i przestępczości gospodarczej (w roku 2012 r. 8, a w 2013 r. 7 przestępstw tego typu).

Na uwagę zasługuje również występujący w gminie problem przestępczości nieletnich. Tylko w okresie od stycznia do sierpnia 2013 r., Komisariat Policji w Strykowie odnotował 6 przestępstw z udziałem osób nieletnich, w tym 3 przestępstwa o naruszeniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, 1 przestępstwo przeciwko zdrowiu i życiu i 1 przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Co więcej, mimo odciążenia miasta Strykowa od dużego natężenia ruchu 3 km obwodnicą, wciąż dochodzi do dużej liczby wypadków i kolizji drogowych, zarówno w mieście jak i całej gminie.

Lp.	Rodzaj zdarzenia	Miasto Stryków		Gmina Stryków		Razem	
		2012	08.2013	2012	08.2013	2012	08.2013
1	Wypadki	3	4	26	10	29	14
2	Zabici	0	0	12	1	12	1
3	Ranni	4	4	39	14	43	18
4	Kolizje	57	26	121	84	178	110

Tabela 17. Dane Komisariatu Policji w Strykowie³¹.

Kolizje i wypadki na drodze z reguły są wynikiem braku wyobraźni kierujących pojazdami.

Nad bezpieczeństwem wszystkich kierujących pojazdami na autostradach i drogach szybkiego ruchu czuwają funkcjonariusze z Komisariatu Autostradowej Policji w Łodzi z siedzibą w Sosnowcu. Komisariat został utworzony 16 czerwca 2006 roku, a jego pierwsza siedziba mieściła się w niewielkim budynku w Parzęczewie.

Przestępstwa i wykroczenia na drodze są również spowodowane stanem nietrzeźwym kierujących. Problem alkoholizmu jest jednym z większych problemów społecznych, z którym gmina boryka się od wielu lat. Do końca sierpnia 2013 r. alkohol był sprawcą 60 z 61 przestępstw, które miały miejsce na drodze. Dlatego m.in. w tym aspekcie, gmina powinna podejmować dalej idące działania zapewniające właściwe bezpieczeństwo publiczne w ruchu.

Działania związane z alkoholizmem podejmowane są w ramach **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** i obejmują zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, jak również udzielanie rodzinom, w których ten problem występuje, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Realizatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strykowie. Komisja pełni dyżury w Punkcie Konsultacyjnym, w którym również udzielane są porady psychologiczne i terapeutyczne oraz konsultacje. W tym samym budynku działa z ramienia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie świetlica środowiskowa. W ramach współpracy przy realizacji różnych zadań korzystają z niej także dzieci członków ww. programu. Stałymi użytkownikami świetlicy jest 15 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, z rodzin wielodzietnych, rodzin niepełnych i patologicznych. Rodzice dzieci korzystających z zajęć na świetlicy są w większości przypadków klientami Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie oraz Poradni Uzależnień. Zajęcia w świetlicy dopasowane są do wieku, możliwości i potrzeb uczestników, uzyskują pomoc w odrabianiu lekcji oraz nadrabianiu zaległości szkolnych.

Komisja współpracuje ze szkołami, w których funkcjonują pełnomocnicy do spraw rozwiązywania problemów uzależnień. Wspólnie z Komisją organizują konkursy dla młodzieży o tematyce zapobiegania uzależnieniom, a także programy profilaktyczne i terapeutyczne dla dzieci z grup ryzyka (obozy i inne formy wypoczynku)³².

³¹ Informacja o stanie przestępczości na terenie Gminy Stryków, Komisariat Policji w Strykowie

³² Monografia Miasta i Gminy Stryków, Łódź 2009

Komisja jest także realizatorem **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stryków** adresowanego do osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, ich rodzin oraz dzieci. Program realizuje działania zapewniające pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem, pomoc prawną i psychospołeczną dla rodzin, prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i szkoleniowych, wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych jak również pomoc społeczną.

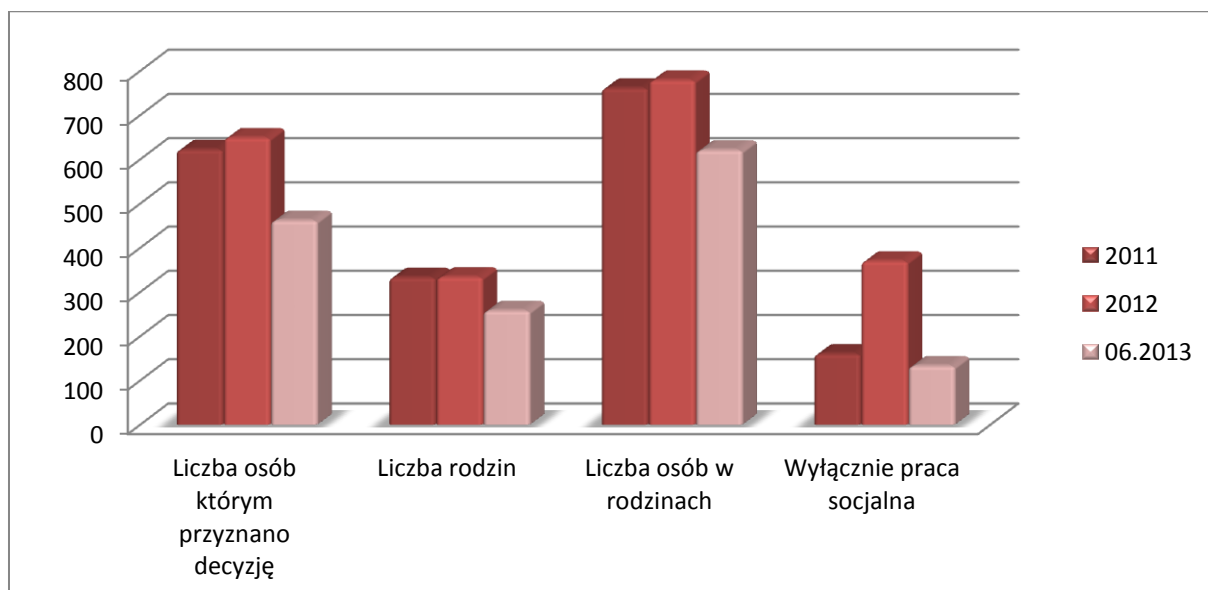
Z posiadanych danych trudno jednoznacznie stwierdzić, jaka jest skala zjawiska występowania przemocy w gminie. Powszechnie bowiem wiadomo, że ofiary przemocy ukrywają ten fakt nawet przed najbliższymi, a sprawcy nie widzą problemu i potrzeby poprawy. Gmina przewiduje jednak formy pomocy dla uczestników przemocy wszelkiego rodzaju w postaci **Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Przemocy w Rodzinie w Gminie Stryków**, realizowanego w latach 2012-2016. Głównym jego założeniem jest uwrażliwienie społeczności na problem przemocy w rodzinie, promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy, edukacja i działania interdyscyplinarne. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację programu jest **Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy z ramienia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie**.

MGOPS w Strykowie realizuje zadania wynikające z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 r., poz. 182)
2. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 866)
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887)
4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 983).

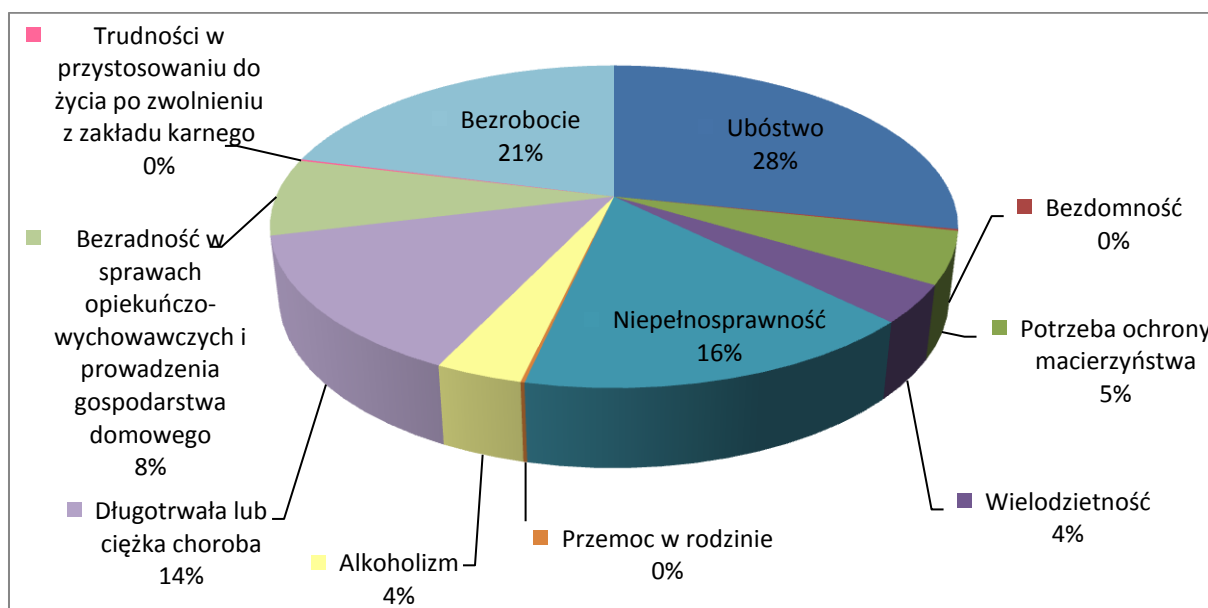
Praca ośrodka związana jest z realizacją zadań wynikających z działań systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. W celu przywrócenia rodzinie zdolności do pełnienia jej funkcji, ośrodek zapewnia współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie na poziomie gminy. Swoje zadania poza ww. zespołem realizuje poprzez Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy i osób w kryzysie. Klienci Punktu to zarówno ofiary jak i sprawcy przemocy oraz osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych, osoby które doświadczyły zdarzeń traumatycznych, objęci są pomocą terapeutyczną lub psychologiczną zależnie od potrzeby. W punkcie działa również telefon zaufania pod którym udzielane są porady. W 2012 r. udzielono 183 porady (w tym 5 w domu klienta). Przyjęto 42 osoby, z którymi prowadzona jest stała praca terapeutyczna.

Z pomocy opieki społecznej według stanu na czerwiec 2013 r. skorzystały 462 osoby, z czego liczba rodzin objętych wsparciem społecznym wyniosła 258 (łączna liczba osób przypadających w rodzinach objętych wsparciem - 621). W latach 2011-2012, liczba osób, którym przyznano decyzję o udzieleniu pomocy była porównywalna (2011 r. – 622 osoby, natomiast 2012 r. – 649 osób), aczkolwiek na przestrzeni lat liczba ta stale rośnie. Poniżej zaprezentowano liczbę osób, które skorzystały z pomocy społecznej w Gminie Stryków:

Rysunek 14. Osoby objęte pomocą MGOPS w Strykowie. Dane MGOPS w Strykowie za lata 2011-2013.

Najczęstszym powodem udzielenia pomocy (06.2013 r.) było zubożenie ludności (179 rodzin), bezrobocie (133 rodziny), niepełnosprawność (102 rodziny), a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (49 rodzin). Poniżej, na wykresie uwzględniono % udział wszystkich powodów przyznania pomocy:

Rysunek 15. Powody przyznania pomocy. Dane MGOPS w Strykowie za 06.2013 r.

Pomoc oferowana przez MGOPS w Strykowie (dane na 06.2013 r.) obejmuje: zasiłki stałe - 50, zasiłki okresowe - 136, zasiłki celowe na odzież, żywność, opał, leki, remonty, itp. - 264, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd - 1, poradnictwo specjalistyczne - 32, interwencje kryzysowe - 8, schronienie - 1, positek - 143, usługi opiekuńcze - 24, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej - 19. Porównując lata poprzednie, wzrosło zapotrzebowanie na zasiłki okresowe (w 2011 r. - 140, w 2012 r. - 174), zasiłki celowe (w 2011 r. - 471, w 2012 r. - 497), a także poradnictwo specjalistyczne. Dominującą formą przyznania pomocy jest rokrocznie udzielony positek dla dzieci w szkołach i dorosłych. Podczas gdy w 2011 r. udzielono 157 świadczeń, to w roku 2012 r. liczba posiłków wyniosła już 172. Mieszkańcy dobrze oceniają jakość prowadzonych działań z zakresu pomocy społecznej. Jedynym problemem jest niewyógórowany budżet, który uniemożliwia wszystkim potrzebującym na uzyskanie odpowiedniej pomocy i wsparcia.

2.3 Opis procesu zaangażowania społeczności w opracowanie strategii

W celu poznania opinii mieszkańców na temat stanu społeczno-gospodarczego gminy, ich potrzeb i oczekiwań w perspektywie nadchodzących lat, pracownicy Urzędu Miasta – Gminy Stryków zorganizowali konsultacje społeczne w postaci ankiet, które umieszczono na stronie internetowej **www.strykow.pl**. Informacje na temat prac związanych z przygotowaniem strategii udzielane były również rodzicom przez dyrektorów szkół podczas pierwszej wywiadówki w roku szkolnym 2013/2014, uczestnikom organizacji pozarządowych i poszczególnym radom sołectkim podczas zebrań w sprawie budżetu.

Na wypełnienie i odesłanie ankiet na warunkach w niej określonych, mieszkańcy mieli ponad 3 tygodnie, do dnia 20 września 2013 r.

Ostatecznie, w konsultacjach społecznych największy udział mieli przedstawiciele lokalnych środowisk, działających na terenie gminy, Sołtysi, którzy głosem wszystkich mieszkańców wypełnili treść ankiety, a także dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjalnych. Wszyscy uczestnicy to mieszkańcy Gminy Stryków, zarówno obszarów: miejskiego jak i wiejskich. 48% uczestników to pracownicy u danego pracodawcy, 7,4% stanowiły osoby prowadzące działalność gospodarczą, a pozostałe 40% to rolnicy lub osoby pozostające na rencie/emeryturze.

Uczestnikami ankiet po równo były kobiety i mężczyźni, w różnym wieku od 18 do ponad 65 lat. Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby między 45-54 oraz 55-64 rokiem życia. Uczestnikami ankiet były osoby z różnym wykształceniem od podstawowego do wyższego, ale dominującą była grupa osób z wykształceniem średnim i wyższym, w sumie 78% uczestników.

Uczestnicy uznali, że najlepszym kanałem dotarcia do mieszkańców z informacjami na temat wydarzeń w gminie i podejmowanych działaniach jest TV i prasa (70% ankietowanych) oraz strona internetowa **www.strykow.pl** (blisko 67%). Równie istotnymi kanałami dotarcia do mieszkańców są informacje przekazywane „z ust do ust” między znajomymi, sąsiadami, współpracownikami czy podczas zebrań społeczności lokalnych (w sumie tak odpowiedziało 75% uczestników). Z kolei, najmniej popularną formą docierania z informacją do mieszkańców jest tablica ogłoszeń i inne strony internetowe – zaledwie 29,6% ankietowanych korzysta z tych źródeł.

Wyniki konsultacji społecznych zostały uwzględnione i opisane w całym dokumencie, w szczególności w rozdziale 2 - Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Stryków. Część materiału z ankiet uwzględniono w niniejszym podrozdziale, jako podsumowanie sytuacji w gminie oczami mieszkańców.

Gmina Stryków ma ogromny potencjał, który może przynieść dalsze korzystne zmiany społeczno-gospodarcze. Mieszkańcy (74% ankietowanych) w przeważającej większości zadowoleni są z życia na jej terenie. Są tutaj bowiem przepiękne malownicze krajobrazy, bogactwo fauny i flory, a także dostęp do co najmniej podstawowej infrastruktury technicznej i społecznej.

Na pytanie, czy jest w gminie coś niepowtarzalnego, co odróżnia ją od sąsiednich gmin, ankietowani jako najczęstsze odpowiedzi udzielali:

- * Położenie geograficzne
- * Skrzyżowanie autostrad
- * Dbłość o bazę edukacyjną
- * Wysoki budżet gminy i sposób zarządzania gminą
- * Integracja społeczności gminnej poprzez działalność lokalnych grup typu koła gospodyń wiejskich, ochotnicza straż pożarna etc.
- * Ciekawe zagospodarowanie terenu parkami przemysłowymi
- * Czystość i estetyka miasta.

Jako najbardziej atrakcyjne miejsce, aż 70% ankietowanych uznało Zalew Miejski w Strykowie wraz z towarzyszącą infrastrukturą. Dla 26% mieszkańców to walory przyrodnicze i okolice lasy decydują o atrakcyjności obszaru gminy. Z kolei, po 22% ankietowanych uznało, że atrakcyjne jest skrzyżowanie

autostrad A1 i A2 oraz boisko „Orlik”. Wszystkie te obiekty zostały szerzej opisane w rozdziale powyżej.

Co więcej, Gmina Stryków została oceniona jako bardzo atrakcyjna, w szczególności dla przedsiębiorców/inwestorów (70% ankietowanych) oraz ze względu na swoje położenie geograficzne (63% uczestników). Wysoki potencjał ekonomiczny i dobre wskaźniki gospodarcze dobrze prognozują miastu i gminie na przyszłość, a przede wszystkim dobrze świadczą o władzach gminy – 67% ankietowanych uznało, że jest dobrze zarządzana.

W przyszłości, mieszkańcy liczą na dalsze pozytywne zmiany i rozwój gminy. Najwięcej ankietowanych wyobraża sobie, że gmina w kolejnych latach podejmie takie działania, które sprawią, że będzie atrakcyjna dla turystów i młodych ludzi (obecnie opuszczają oni obszar gminy w celu poszukiwania atrakcyjniejszych miejsc do życia i pracy) – odpowiednio 48% i 52% uczestników. Istotnym aspektem jest również zapewnienie lepszych warunków do życia mieszkańców poprzez między innymi zwiększenie standardu i jakości usług społecznych/medycznych (blisko 63% uczestników). Ponad połowa uczestników ankiet w nadchodzących latach wyobraża sobie gminę z dobrze funkcjonującą infrastrukturą techniczną i społeczną oraz proponującą ciekawszą ofertę spędzania wolnego czasu. Przekłada się to na odpowiedzi na pytanie dotyczące priorytetów gminy w nadchodzącej perspektywie 2014-2020. Po 63% ankietowanych uznało jako priorytetowe inwestycje w infrastrukturę społeczną, w tym budowę/rozbudowę obiektów sportowo-rekreacyjnych, działania związane z tworzeniem warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, a także kontynuowanie działań związanych z pozyskiwaniem inwestorów zewnętrznych. 48% ankietowanych uznało, że ważne są inwestycje w infrastrukturę techniczną, w tym remonty i budowę dróg gminnych oraz inwestycje w infrastrukturę około drogową (chodniki i ścieżki pieszko-rowerowe, oświetlenie uliczne). Innymi ważnymi działaniami, wskazywanymi przez mieszkańców były także budowa/modernizacja obiektów użyteczności publicznej (termomodernizacje szkół, modernizacje ośrodka kultury, itp.), inwestycje w odnawialne źródła energii, zbiórka, selekcja i wykorzystanie odpadów oraz podniesienie jakości i dostępności do edukacji (w szczególności z dostępem do przedszkoli).

Ważnym aspektem podjętych konsultacji społecznych było umożliwienie uczestnikom wypowiedzenie się na temat pracy urzędników Urzędu Miasta – Gminy Stryków poprzez ocenę 5 kluczowych aspektów: kultury osobistej, kompetencji, sprawności/szybkości załatwiania spraw, terminowości i chęci niesienia pomocy. W skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 ocenę najwyższą, najlepiej oceniono kulturę osobistą (41% ankietowanych oceniło pracę urzędników na 4 i 37% na 5), natomiast pozostałe aspekty: kompetencje - 37% uczestników oceniło na 4, sprawność po 30% ankietowanych oceniło urzędników na 3 i 5, natomiast terminowość i chęć niesienia pomocy zostały ocenione po ok. 33% na 5. Pojedynczy ankietowani wyrazili swoje niezadowolenie z powodu zbyt powolnego załatwiania spraw i braku chęci niesienia pomocy.

Ten istotny element pozwala zastanowić się nad obecnie panującymi relacjami między mieszkańcami a urzędnikami, chęć niesienia pomocy interesantom i posiadane kompetencje w kontekście dalszych działań i inwestycji mających prorozwojowy charakter w gminie. Obecnie władze samorządowe budują wizerunek miasta i gminy w oparciu o bardzo dobrą dostępność komunikacyjną, wynikającą ze skrzyżowania autostrad A-1 i A-2 oraz dogodne położenia w strefie między największymi aglomeracjami w kraju, tj. Łodzią i Warszawą. Jest to ogromna szansa na dynamiczny rozwój gospodarczy Strykowa i całej gminy, która jeśli zostanie odpowiednio wykorzystana prowadzić może do zmiany znaczenia Strykowa w całym regionie łódzkim. Jednak tylko właściwe decyzje władz samorządowych i otwarte nastawienie urzędników na potrzeby mieszkańców, pozwolą na to, aby gmina stała się miejscem konkurencyjnym pod różnymi względami społeczno-gospodarczymi dla gmin sąsiadujących i innych gmin z obszaru województwa. Dlatego tak niejednoznaczna, ale raczej średnia ocena pracy urzędników powinna skłonić władze gminy do przemyśleń odnośnie umożliwienia a nawet wprowadzenia nowych form podnoszenia kwalifikacji urzędniczych, w tym doskonalenia umiejętności menadżerskich np. poprzez szkolenia czy integracje. Im lepsze relacje z mieszkańcami czy innymi osobami, podmiotami, z którymi gmina może współpracować, tym większy wzrost zadowolenia wszystkich stron i łatwiejsza, szybsza realizacja inwestycji.

Podsumowując, Gmina Stryków zaspokaja potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do infrastruktury czy to społecznej czy technicznej. Konieczne są jednak dalsze inwestycje związane zarówno z modernizacją czy też rozbudową obecnej infrastruktury jak i nowymi inicjatywami społeczno-gospodarczymi, warunkującymi dalszy, perspektywiczny rozwój gminy. Obecnie, dzięki gospodarności władz gminny, ich aktywności, ekspansywności i racjonalności podejmowanych działań, gmina rozwija się dynamicznie. Świadczy o tym procentowy udział dochodów własnych w budżecie miasta, który z roku na rok jest coraz wyższy, a na który mają wpływ nowi inwestorzy w gminie.

3. Analiza SWOT

**Słabe
strony**

- Słabo rozwinięta infrastruktura komunalna (gaz, kanalizacja) na obszarach wiejskich gminy*
- Przestarzała infrastruktura energetyczna*
- Niewystarczająca infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, w tym w szczególności ścieżki pieszo-rowerowe*
- Niewystarczający dostęp do szerokopasmowej sieci Internet na obszarach wiejskich*
- Niedostowanie ilości miejsc w przedszkolach do potrzeb lokalnych*
- Niedostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy*
- Niewystarczająca ilość zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży*
- Niewystarczająca oferta kulturalna, rekreacyjno-sportowa i turystyczna ze względu na niedobór infrastruktury*
- Marginalny rozwój agroturystyki*
- Niewystarczająca ilość inicjatyw społecznych*
- Zubożenie drobnych właścicieli punktów usługowo - handlowych, ze względu na napływ towarów i usług z zagranicy*
- Niski budżet mieszkaniowy i związana z tym niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych*
- Marginalny stopień wykorzystania alternatywnych źródeł energii*

**Mocne
strony**

- Dogodne położenie komunikacyjne ze względu na węzeł autostradowy, który pozwala m.in. inwestorom na skrócenie czasu dostaw i optymalizację operacyjną w bieżącej działalności.*
- Bardzo dobre połączenia z największymi aglomeracjami w kraju, tj. z Łodzią, Warszawą, Poznaniem i Gdańskiem oraz okolicznymi miejscowościami.*
- Duża (ponad 1000 ha) ilość wolnych terenów inwestycyjnych*
- Dynamiczny rozwój Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na obszarze gminy*
- Atrakcyjne warunki przyrodnicze do aktywnych form wypoczynku i sportu*
- Stosunkowo niskie koszty prowadzenia działalności gospodarczej*
- Dostęp do wysoko wykwalifikowanej kadry pracowniczej z Łodzi i Warszawy*
- Dobre zarządzanie gminą*
- Wysoki budżet gminy*
- Bliskość ośrodków akademickich (Politechniki Łódzkiej i Uniwersytetu Łódzkiego)*
- Duża liczba obiektów magazynowo - logistycznych*
- Budowa Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej przebiegającej przez gminę*

Zagrożenia

Zagrożenia ekologiczne w związku ze zwiększonym ruchem tranzytowym

Zaśmiecanie obszarów leśnych i degradacja środowiska naturalnego

Pogarszanie się stanu technicznego dróg w związku ze zwiększonym ruchem tranzytowym

Niski przyrost naturalny

Starzejące się społeczeństwo gminy

Napływ usług i towarów z zagranicy

Wzrost przestępczości

Niski stopień integracji społecznej i słaba tożsamość lokalna

Narastające problemy w krajowym systemie ochrony zdrowia

Ogólnoswiatowy kryzys gospodarczy ograniczający inwestycje

Zmiany w systemie prawnym

Szanse

Ogromny potencjał wynikający z dogodnego położenia komunikacyjnego

Realizacja inwestycji ze środków Unii Europejskiej, m.in. w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, rolnictwa, środowiska przyrodniczego, transportu i komunikacji

Rozwój współpracy międzygminnej

Przeznaczenie obszarów pod inwestycje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z naciskiem na inwestycje zaawansowane technologicznie

Rosnący popyt na nowoczesne i szybkie przewozy kolejowe

Wzrost zapotrzebowania na specjalistyczne usługi logistyczne

Rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy

Rosnące zainteresowanie usługami internetowymi i szybkim dostępem do informacji w każdym miejscu i czasie

Większy popyt na alternatywne źródła energii

Wysokie walory środowiska naturalnego (Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, obszar Natura 2000) sprzyjające rozwojowi aktywnych form turystyki i agroturystyki

Poprawa jakości kształcenia poprzez rozbudowę oferty edukacyjnej i kierunków kształcenia

Wsparcie w zakresie ekonomii społecznej

Rozwój budownictwa mieszkaniowego, w tym budownictwa ekologicznego

Większe zainteresowanie różnymi formami doskonalenia zawodowego

4. Wizja i misja rozwoju Gminy Stryków

Z przedstawionej sytuacji społeczno-gospodarczej wynika, że przed Gminą Stryków stoją konkretne wyzwania rozwojowe, których realizacja zmierzać będzie do poprawy jakości życia mieszkańców i intensywnego rozwoju gospodarczego. Miernikiem skuteczności strategii będzie zrealizowanie wskaźników określonych dla poszczególnych celów i działań operacyjnych. Ich osiągnięcie będzie wymagało jednak znacznego wysiłku wszystkich osób i podmiotów odpowiedzialnych za realizację strategii, w szczególności władz samorządowych - Gminy Stryków.

Na tle przeprowadzonej diagnozy widać, że największym ograniczeniem w rozwoju gminy pomimo rosnących od kilku lat dochodów i wyższego budżetu są wciąż ograniczenia finansowe związane z inwestycjami stricte infrastrukturalnymi, w tym:

- * Niedostateczną infrastrukturą komunalną, zapewniającą mieszkańcom dostęp do kanalizacji sanitarnej czy sieci gazowej.
- * Niedostatecznie rozwiniętą dostępnością komunikacyjną, pozwalającą mieszkańcom na swobodne poruszanie się po sąsiednich gminach, w tym Łodzi.
- * Niedostatecznie rozwiniętą ofertą mieszkań, zachęcającą do zamieszkania na tym obszarze.
- * Mało rozwiniętą drobną infrastrukturą w gminie: oświetlenie, ścieżki pieszo-rowerowe, parkingi, etc.

Mimo sukcesywnego inwestowania przez gminę w edukację, kulturę, sport czy rekreację, konieczne są dalsze działania w tym zakresie, zapewniające wyższy poziom i jakość oferty edukacyjnej, społecznej i kulturalnej, a przede wszystkim dające lokalnej społeczności atrakcyjne warunki do życia, pracy i spędzania wolnego czasu.

Środkiem do przewyższenia tych ograniczeń powinien być potencjał gminy związany z:

1. Dogodnym położeniem komunikacyjnym u zbiegu 2 najważniejszych autostrad w kraju: A-1 i A-2 i dróg krajowych: 1, 14, 71.
2. Posiadaniem przez gminę dużej ilości terenów inwestycyjnych, określonych w aktualnym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i zapewnieniem dobrej komunikacji, co wpływa na wysoki poziom zainteresowania inwestorów do lokowania przedsięwzięć na obszarze gminy.
3. Wysokie walory przyrodniczo-środowiskowe sprzyjające rozwojowi turystyki rekreacyjnej i agroturystyki, w tym zachęcania mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu.

W nadchodzącej perspektywie finansowej 2014-2020, strategiczny rozwój Gminy Stryków oparty będzie o przyjętą hierarchię, która ułatwi realizację planowanych inwestycji w relacjach z poszczególnymi celami znajdującymi się na różnych poziomach.

Tabela 18. Hierarchiczny model podejścia do strategii. Opracowanie własne.

Potencjał gminy i szanse, możliwe do zrealizowania, określone w analizie SWOT, dostarczyły koniecznej wiedzy, niezbędnej do sformułowania propozycji wizji Gminy Stryków, opierającej się na 3 głównych obszarach kojarzonych z gminą, tj. SPOŁECZEŃSTWO, TERENY INWESTYCYJNE, ROZWÓJ, gdzie wyraźnie zaznaczone są pierwsze litery nazwy Gminy Stryków - STR.

Wizję gminy sformułowano w sposób następujący:

„Stryków gminą o silnej pozycji gospodarczej ze względu na dostępność terenów inwestycyjnych i doskonale skomunikowanie z regionem łódzkim i dużymi miastami w kraju”.

Realizacja wizji określonej w niniejszej strategii, będzie przebiegać w zgodzie z wizją **Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020**, traktującą „**region jako spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia**”.

Wizja Gminy Stryków jest stanem oczekiwanym w stosunkowo niedługim horyzoncie czasowym, której osiągnięcie zapewni gminie długofalowy rozwój zarówno gospodarczy jak i społeczny. Gmina koncentrując swoje działania na udoskonalaniu oferty inwestycyjnej i poprawie komunikacji, zapewni lokalnej społeczności wyższą jakość życia. Czynnikiem, które wpływają na poziom i jakość życia ludności są między innymi: dostęp do dobrej jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i mieszkaniowej jak również dbałość o infrastrukturę techniczną: kanalizacja oraz środowisko przyrodnicze, jego estetykę (rozumianą również jako zapewnienie dostępu do infrastruktury np. ścieżek pieszo-rowerowych, odnowionych obiektów dziedzictwa kulturowego) przy racjonalnym wykorzystaniu posiadanych zasobów (dotyczy to zarówno gospodarowania odpadami jak i potencjalnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii). Jednocześnie z ww. działaniami, gmina będzie sukcesywnie inwestować w dostępność komunikacyjną, co przełoży się na wysoką atrakcyjność inwestycyjną, która z kolei w przyszłości będzie owocować znaczącą konkurencyjnością w stosunku do gmin sąsiednich jak i gmin z całego województwa łódzkiego.

Wizja gminy jest ściśle powiązana z misją, która została sformułowana w sposób następujący:

„Gmina Stryków miejscem zapewniającym wysoką jakość życia i pracy, dzięki działaniom koncentrującym się na:

- **rozwoju i promocji terenów inwestycyjnych**
- **rozwoju infrastruktury społecznej i sportowo-rekreacyjnej**
- **rozbudowie infrastruktury technicznej i rozwoju mieszkalnictwa”.**

Tym samym jest zgodna z misją SRWŁ 2020, zakładającą „**prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju, opartej na współpracy gospodarczej, budowaniu więzi społecznych oraz tożsamości regionalnej**”.

Misja, określona w niniejszej strategii jest pożądanym stanem wszystkich mieszkańców, którzy wzięli udział w konsultacjach społecznych. Zawiera te wszystkie cechy, które dla lokalnej społeczności mają największą wartość i tym samym mają decydujący wpływ na kierunki rozwoju i działania gminy w kolejnych, nadchodzących latach. Jednocześnie wymienione w misji działania są zgodne z celami strategicznymi i operacyjnymi, opisanymi w kolejnym rozdziale. Rolą gminy jest aktywny udział w kształtowaniu swojej pozycji od strony tak gospodarczej jak i społecznej na tle innych gmin, a przede wszystkim zapewnienie mieszkańcom warunków do życia na dobrym poziomie jakościowym.

5. Cele strategiczne i operacyjne

Ze względu na obszary rozwoju gminy, wyróżniono 3 główne cele strategiczne:

- I. Zapewnienie wielowymiarowego rozwoju gminy przy wykorzystaniu jej potencjału związanego z dogodnym położeniem geograficznym.
- II. Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług.
- III. Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Każdemu celowi strategicznemu, przyporządkowano niezbędne do zrealizowania cele i działania operacyjne:

Cel operacyjny 1.

Wspieranie rozwoju sektora przedsiębiorczości i budowanie szerokiej oferty inwestycyjnej.

Poprawa konkurencyjności w sektorze prywatnym będzie możliwa między innymi dzięki sukcesywnemu inwestowaniu w innowacyjne technologie i usługi zarówno przez działające jak i nowoutworzone firmy. Zakłada się, że przedsięwzięcia tego typu podniosą już wysoką atrakcyjność inwestycyjną Gminy Stryków, co również poprawi sytuację na lokalnym rynku pracy.

Działania operacyjne:

- 1 Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości i powstawaniu nowych firm poprzez przygotowanie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej.
- 2 Prowadzenie kompleksowych działań przyciągania nowych inwestorów poprzez szeroką kampanię promocyjną na temat oferty inwestycyjnej oraz zapewnienie wysokiej jakości obsługi inwestorów (promocja w mediach, na targach, wystawach, imprezach, konkursach promujących gminę na poziomie krajowym i międzynarodowym).
- 3 Wspieranie aktywności działających w gminie parków technologicznych.
- 4 Rozwój usług związanych z transportem, logistyką, magazynowaniem i przechowywaniem.

Cel operacyjny 2.

Rozwijanie zawodowych kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy

Cel jest ściśle powiązany z celem operacyjnym 1 i stanowi odpowiedź na potrzeby firm, które od kilku lat prowadzą działalność na terenie gminy. Firmy z branży spedycyjnej, logistycznej czy motoryzacyjnej poszukują wykształconych i przygotowanych do wykonywania zawodu osób. Gmina

Stryków, aby sprostać ich oczekiwaniom i narastającym potrzebom podnoszenia jakości edukacji i kształcenia, stworzy odpowiednie warunki i dobrze przygotuje ofertę edukacyjną, odpowiadającą na wymagania rynku i przyszłych pracodawców. Nowa, atrakcyjna oferta będzie zachęcać młodych ludzi do korzystania z zaproponowanych kierunków kształcenia, co pozwoli im w przyszłości na znalezienie pracy na rynku miejsca zamieszkania. Gmina Stryków będzie aktywnie promować ofertę, a tym samym przeciwdziałać emigracji młodych ludzi poza teren gminy zarówno w celach edukacyjnych jak i zarobkowych. W tym celu szczególnie będzie zabiegać o realizację działania operacyjnego, tj. polegającego na:

- 1 Rozwoju specjalizacji: logistyka i mechatronika przy ścisłej współpracy placówek edukacyjnych z przedsiębiorstwami, działającymi w gminie, pozwalającej na praktyczną naukę przyszłego zawodu.

Cel operacyjny 3.

Intensyfikacja działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Gmina w nadchodzącej perspektywie zadba o podniesienie jakości życia mieszkańców wsi poprzez m.in. kontynuowanie inwestycji w infrastrukturę kanalizacyjną i drogową. Będzie aktywnie pomagać społeczności lokalnej w kultywowaniu tradycji poprzez inwestycje w różnego rodzaju obiekty o charakterze publicznym i społecznym, a także wspierać ośrodki i instytucje działające na rzecz obszarów wiejskich, tj. Urząd Marszałkowski w Łodzi, LGD Polcentrum, ŁODR w Bratoszewicach czy ARiMR w Aleksandrowie Łódzkim w realizacji inwestycji związanych między innymi z rozwojem szlaków pieszych i konnych, które przyczyniają się ukształtowania ładu przestrzennego, wpływają na czystość i estetykę wsi, a w konsekwencji przyciągają turystów.

Ważnym aspektem rozwoju gospodarczego i społecznego w Gminie Stryków będą działania sprzyjające rozwojowi agroturystyki. Przyciągnięcie turystów uzależnione jest od rozwoju produktów agroturystycznych na dobrym i atrakcyjnym poziomie jakościowym. Gmina między innymi poprzez LGD Polcentrum będzie doradzać w zakresie rozbudowy czy zasad powstawania nowych gospodarstw agroturystycznych, a także poszukiwania niezbędnych środków finansowych.

Rozwój agroturystyki jest także uzależniony od działań aktywizujących lokalnych mieszkańców. Istotne są wszelkie działania, które sprzyjają integrowaniu społeczności poprzez imprezy, festyny, wystawy, mające na celu pobudzenie lokalnego patriotyzmu, wartości kulturowych wsi, tradycji czy zwyczajów.

Cel operacyjny zostanie zrealizowany dzięki poniższym działaniom operacyjnym:

- 1 Wsparcie gminy w zakresie budowy, przebudowy lub remontu obiektów pełniących funkcje publiczne, rekreacyjno-sportowe, społeczne i kulturalne, służące promocji i kultywowaniu tradycji obszarów wiejskich.
- 2 Działania związane z zapewnieniem dostępu do infrastruktury związanej z zaopatrzeniem gospodarstw w wodę wraz z jej uzdatnianiem, odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków komunalnych czy budowy i modernizacji dróg gminnych.
- 3 Działania, tam, gdzie jest to uzasadnione i konieczne związane z powstaniem i rozbudową małej infrastruktury, tj. ścieżek rowerowych, szlaków pieszych czy parkingów, ze szczególnym naciskiem na rozwój szlaków konnych, co pozwoli uchronić krajobraz wiejski przed nadmierną degradacją.
- 4 Wsparcie LGD Polcentrum, ŁODR czy ARiMR w zakresie realizacji kampanii czy innych prowadzonych działań o charakterze informacyjno – promocyjnym poprzez umieszczenie tablic ogłoszeń, informacji w prasie, ulotek na temat możliwych form rekreacji na obszarach wiejskich, w tym rozwijającej się turystyki w siodle, możliwości skorzystania z oferty gospodarstw agroturystycznych czy dostępności do nabycia nieruchomości na tym obszarze.
- 5 Działania poprzez LGD Polcentrum i ŁODR na rzecz rozwoju agroturystyki polegające na:
 - a. Udzielaniu wsparcia doradczego w zakresie poszukiwania form wsparcia finansowego dla istniejących jak i nowo powstających gospodarstw agroturystycznych na rozwój usług w szczególności związanych z zakwaterowaniem, wyżywieniem, zwiedzaniem czy możliwymi formami spędzania wolnego czasu.

- b. Aktywizowanie mieszkańców wsi między innymi poprzez organizowanie imprez o charakterze integracyjnym (prezentowanie lokalnego folkloru, pokazy i nauczanie przyrządzania lokalnych czy regionalnych potraw).

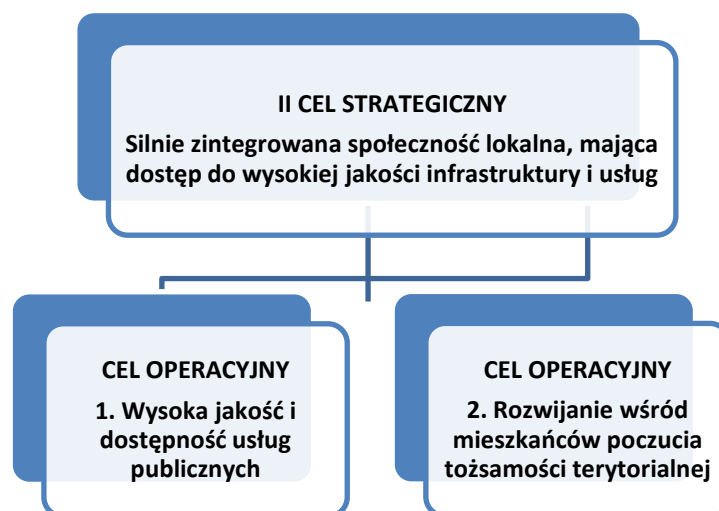
Cel operacyjny 4.

Rozwój systemu transportowego i oferty przewozowej.

Dbłość o stan techniczny dróg i infrastruktury transportowej, a także dostępność komunikacyjna to czynniki, od których zależy dalszy rozwój gospodarczy, ekonomiczny i społeczny gminy i decyduje o intensywności planowanych zmian w poszczególnych obszarach społeczno-gospodarczych. W ramach powyższego celu, zaplanowano inwestycje budowy i przebudowy dróg, których wykonanie wpłynie na zmianę natężenia ruchu drogowego, a także usprawnienie ruchu pojazdów i pieszych oraz poprawę bezpieczeństwa. Ważnym czynnikiem decydującym o bezpieczeństwie jest bezpieczeństwo drogowe, w tym bezpieczeństwo dzieci w drodze do szkoły. Jednakże zapewnienie bezpiecznego przejazdu przez teren miasta i gminy jest uzależnione od wspólnych działań władz gminy z lokalną policją.

Działania operacyjne:

1. Modernizacja nawierzchni dróg.
2. Inwestycje w drogi dojazdowe do terenów inwestycyjnych.
3. Rozwijanie współpracy międzygminnej m.in. w zakresie realizacji podobnych/wspólnych problemów np. w zakresie poprawy komunikacji gminy z metropolią łódzką, innymi gminami sąsiednimi oraz wewnątrz gminy.
4. Promocja zintegrowanego podejścia do problemów Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego oraz określanie kierunków dalszego rozwoju.
5. Budowa miejsc parkingowych.
6. Poprawa stanu bezpieczeństwa drogowego, zapewniającego bezpieczną drogę dzieci do szkoły.

Cel operacyjny 1.

Wysoka jakość i dostępność usług publicznych.

Jest to jeden z kluczowych celów operacyjnych mających zasadniczy wpływ na poziom i warunki życia mieszkańców. Gmina Stryków stawia na sukcesywne podnoszenie jakości infrastruktury i świadczonych usług publicznych, co pozwala na rozwój cywilizacyjny zarówno w mieście Stryków jak i na obszarach wiejskich.

Szczególne znaczenie w rozwoju usług odgrywa edukacja, która zgodnie z prowadzoną polityką władz gminy jest stale udoskonalana i dostosowywana do potrzeb rynkowych. Im wyższy poziom kształcenia

w gminie, tym wyższy odsetek osób wykształconych, w tym kontynuujących naukę na studiach wyższych.

W nowej perspektywie 2014-2020, gmina będzie podejmować również działania dotyczące najmłodszych, w tym zapewnienia większej liczbie dzieci korzystanie z oferty publicznej placówki. Obecnie, na terenie gminy funkcjonuje jedno przedszkole samorządowe, które ze względu na duże zapotrzebowanie, dobrze by było rozbudować lub stworzyć nowe miejsce w innej lokalizacji. Alternatywnym rozwiązaniem jest także ciekawsza i tańsza oferta funkcjonujących w gminie przedszkoli niepublicznych.

Inwestycje w infrastrukturę i aplikacje informatyczne w samorządzie gminnym podniosą jakość i standard obsługi mieszkańców, co pozwoli na lepsze zarządzanie gminą. Co więcej, umożliwi rozwój lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, zapewniając realizację nowych elektronicznych usług publicznych dla mieszkańców, przedsiębiorców i pracowników administracji, związanych z wykorzystaniem Internetu oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Lepszy dostęp do usług publicznych władze gminy uzyskają także dzięki np. rozbudowie komunikatorów internetowych jako medium informacyjnego i komunikacyjnego do załatwiania spraw urzędowych.

Zdrowie i pomoc społeczna to kolejne ważne dziedziny rozwoju gminy. Poprawa dostępu do podstawowych i specjalistycznych usług zdrowotnych jak również usług z zakresu pomocy społecznej dla potrzebujących będą dlatego kontynuowane i rozwijane w kolejnych latach.

Jakość kapitału społecznego wyznacza dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług z zakresu kultury, sportu i rekreacji. Gmina Stryków w kontekście podnoszenia jakości tego rodzaju usług zaplanowała wybudowanie centrum sportowo – rekreacyjnego, z którego będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy. Powstały kompleks będzie nowoczesnie wyposażony a jego oferta w pełni zaspokoi oczekiwania lokalnej społeczności. Dodatkowo, w miarę dostępności środków zostaną przeprowadzone inne działania z zakresu kultury, w tym rozbudowy i modernizacji istniejących ośrodków jak i rozwoju oferty usług zapewniających aktywizację lokalnej społeczności np. poprzez rozwój lokalnej turystyki rekreacyjnej.

Działania operacyjne:

1. Wysoki poziom kształcenia dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im zdrowia fizycznego, psychicznego i moralnego:
 - a. Większa dbałość o rozwój różnych form treningu fizycznego i intelektualnego oraz rozbudowa miejsc dla realizacji tego celu, a także profilaktyczne działania na rzecz ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.
 - b. Rozwój infrastruktury edukacyjnej - podniesienie standardu placówek na wszystkich etapach kształcenia, rozwój kompetencji i technik cyfrowych w procesie edukacji.
 - c. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
 - d. Walka z przestępczością wśród młodzieży, alkoholizmem, narkomanią i innymi formami uzależnień oraz deprawacją moralną będącymi przejawami patologizacji życia społecznego.
2. Wspieranie rozwoju różnych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym i do lat 3.
3. Rozwój elektronicznych usług publicznych w sektorze administracji i upowszechnienie elektronicznej obsługi mieszkańców:
 - a. Wspieranie podnoszenia kompetencji kadr administracji w zakresie wykorzystywania ICT.
 - b. Upowszechnienie wykorzystania w codziennej komunikacji między samorządem a mieszkańcami interaktywnych narzędzi komunikacji np. w postaci komunikatorów internetowych.
4. Rozwój usług z zakresu zdrowia i pomocy społecznej, w tym działania z zakresu przeciwdziałania ubóstwu ekonomicznemu:
 - a. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, przyczyniającą się do rozwoju lokalnego, w tym rozwój e-usług z zakresu zdrowia.
 - b. Ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz dobrej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i opieki społecznej, świadczonych w interesie ogólnym.

- c. *Przeciwdziałanie ubóstwu ekonomicznemu poprzez kontynuację działań z zakresu wspierania dzieci i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej - wyrównywanie szans poprzez programy dożywiania, pomoce naukowe, inicjatywy umożliwiające udział w zajęciach pozalekcyjnych, programy stypendialne.*
 - d. *Zapobieganie i przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego poprzez wspieranie szkoleń i programów w zakresie problematyki uzależnień, zapewnienie dostępu do nowoczesnych metod terapeutycznych, reintegracja społeczna, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, programy skierowane do bezdomnych, rozwój świetlic środowiskowych, program resocjalizacji młodzieży wchodzącej w konflikty z prawem.*
5. *Zwiększenie dostępności do infrastruktury rekreacyjno – sportowej oraz stworzenie warunków do aktywnej integracji społecznej:*
- a. *Budowa /przebudowa bazy sportowo – rekreacyjnej.*
 - b. *Doposażenie obiektów kultury, sportu i rekreacji, w tym świetlic środowiskowych.*
 - c. *Rozwój usług sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji poprzez promocję istniejących produktów turystycznych, stymulowanie działań w zakresie rozszerzania oferty instytucji kultury, wspieranie podnoszenia kompetencji kadr sektora kultury, sportu, rekreacji i turystyki, wspieranie tworzenia sieci współpracy podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz rozwoju kultury.*

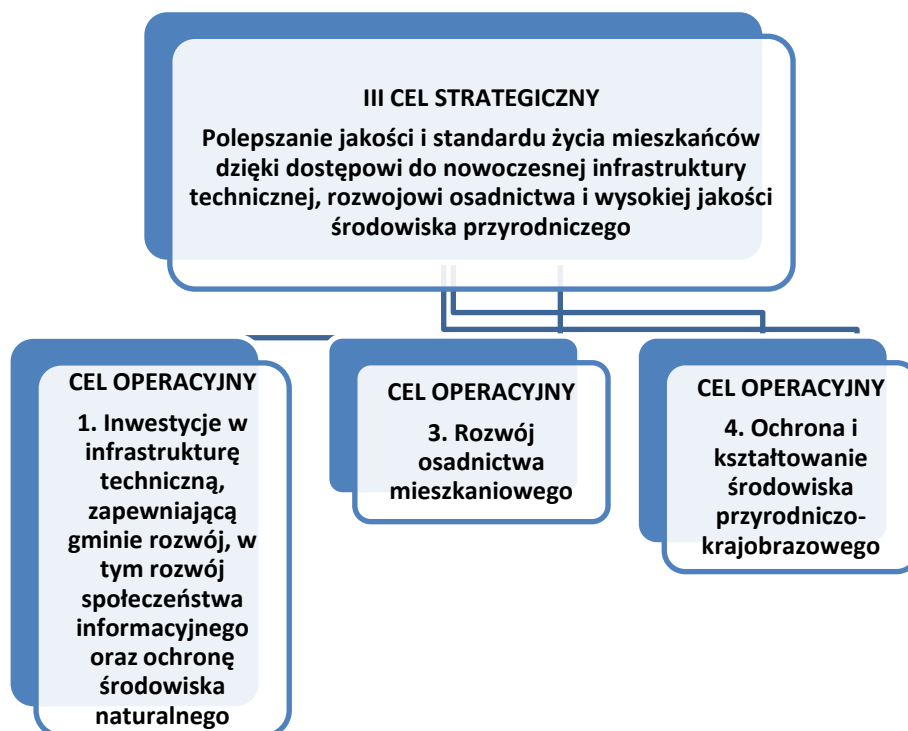
Cel operacyjny 2.

Rozwijanie wśród mieszkańców poczucia tożsamości terytorialnej

Gmina zintegrowana poczuciem społecznej tożsamości terytorialnej, wspomaganej silnymi więziami kulturowymi, społecznymi czy gospodarczymi, ma znacznie większe szanse na rozwój niż gmina, której mieszkańcy mają niewielką lub są pozbawieni świadomości wspólnych korzeni i interesów. Co więcej, identyfikacja społeczności z miejscem zamieszkania skłania do większej dbałości i działania na rzecz wspólnego dobra i interesów. Równie ważne są działania skoncentrowane na rozwoju organizacji pozarządowych, które zaspokajają potrzeby mieszkańców, a tym samym przyczyniają się do budowania silnego społeczeństwa, z mocnymi i trwałymi więziami społecznymi, kulturowymi.

Działania operacyjne:

1. *Rozwój społeczności lokalnej poprzez wspieranie inicjatyw społecznych m.in. poprzez:*
 - a. *Stymulowanie współpracy między organizacjami pozarządowymi a urzędem.*
 - b. *Budowa więzi społecznych między mieszkańcami poprzez organizację imprez o charakterze lokalnym, integracyjnym i promującym gminę.*
 - c. *Prowadzenie do większej identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania i pracy.*
2. *Wspieranie szkoleń, programów edukacyjnych i konkursów promujących postawy obywatelskie, w tym większe zaangażowanie instytucji publicznych we współpracę z mieszkańcami.*
3. *Budowa więzi społecznych między mieszkańcami poprzez organizację imprez o charakterze lokalnym, integracyjnym i promującym gminę.*
4. *Podtrzymywanie i wspieranie tradycji kulturowych gminy poprzez:*
 - a. *Wspieranie działań i inicjatyw kulturotwórczych.*
 - b. *Stymulowanie do podejmowania różnych działań: gospodarczych, organizacyjnych czy edukacyjnych, których efektem będzie budowanie i utrwalanie więzi lokalnych.*
5. *Zachowanie walorów historycznych.*
6. *Wspieranie działań renowacyjnych obiektów zabytkowych.*

Cel operacyjny 1.

Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego.

Realizacja celu odgrywa szczególną rolę w gminie, gdyż pozwoli wyrównać w poszczególnych obszarach niedobory związane z brakiem dostatecznej infrastruktury technicznej oraz podnieść standard życia mieszkańców. W nowej perspektywie finansowej, Gmina Stryków swoje działania będzie koncentrować na inwestycjach w sieć kanalizacyjną i gazową, a także modernizacji sieci energetycznej. Zastosowanie innowacyjnych technologii i nowoczesnych systemów do rozbudowy istniejących sieci, podniesie jakość życia mieszkańców.

Zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu, szczególnie dla osób o niskim wskaźniku wykorzystania Internetu upowszechni wykorzystanie technik informacyjno-komunikacyjnych, a tym samym przyczyni się do rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Planowane działania związane z większą dostępnością do nowoczesnej infrastruktury technicznej będą uwzględniały również wymogi ochrony środowiska w szczególności w aspekcie inwestycji w gospodarkę niskoemisyjną czy zagospodarowania odpadami.

Szczegółowe kierunki planowanych działań operacyjnych to:

1. Rozwój sieci kanalizacyjnej, zapewniającej wszystkim mieszkańcom gminy warunki do życia na zbliżonym poziomie.
2. Poprawa stanu oświetlenia ulicznego.
3. Racjonalizacja gospodarki odpadami poprzez wspieranie wdrażania efektywnego systemu przetwarzania odpadów, zgodnego ze standardami unijnymi.
4. Działania na rzecz poprawy jakości i dostępu do sieci i usług teleinformatycznych na obszarach wiejskich.
5. Działania w gospodarkę niskoemisyjną poprzez aktywne promowanie i wspieranie inwestycji w odnawialne źródła energii w instytucjach publicznych oraz sektorze mieszkaniowym.
6. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego poprzez działania na rzecz rozbudowy sieci elektroenergetycznej średniego napięcia i rozwój gazyfikacji (działania w gestii Polskiej Spółki Gazownictwa, Oddział w Warszawie, Zakład w Łodzi).

Cel operacyjny 2.

Rozwój osadnictwa mieszkaniowego.

Osiągnięcie celu zapewni poprawę jakości i ładu przestrzennego oraz stworzy dogodne warunki do zamieszkania osobom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej i społecznej. Co więcej, kontynuacja prac nad planem zagospodarowania przestrzennego dla kolejnych obszarów ułatwi zagospodarowanie terenu zgodnie z panującymi warunkami klimatycznymi i architektonicznymi i umożliwi zachowanie spójności przestrzennej. Pozwoli to między innymi na swobodniejsze i szybsze inwestowanie na terenie gminy przez potencjalnych przedsiębiorców.

Działania operacyjne:

1. Powstawanie nowych domów i osiedli mieszkaniowych.
2. Kontynuacja działań związanych z opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wpływających na utrzymanie i kształtowanie krajobrazu architektonicznego i kulturowego, a przede wszystkim ułatwienie podejmowania nowych przedsięwzięć na terenach inwestycyjnych.
3. Poprawa atrakcyjności przestrzeni i architektury miasta.

Cel operacyjny 3.

Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-krajobrazowego.

Istotnym czynnikiem rozwoju gminy jest dbałość o wysoką jakość środowiska naturalnego oraz racjonalne i prawidłowe wykorzystanie zgromadzonych w nim zasobów.

Konieczne są dalsze inwestycje związane z poprawą warunków sanitarno-higienicznych, dotyczących gospodarki wodno-ściekowej.

Obecnie, środowisko przyrodnicze i zasoby kulturowo-historyczne promowane są poprzez produkty turystyczno-rekreacyjne o charakterze ponadlokalnym, takie jak: Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, Łódzki Szlak Konny, malownicze jeziora Kowaliki oraz Szczypiorniak, rezerwat Struga Dobieszkowska, parki wiejskie, zabytki kościelne i wiele innych. Poza ww. kierunkami działań, ważnym działaniem dla poprawy i ochrony środowiska naturalnego będzie dobrze przemyślana i przeprowadzona promocja uświadamiająca konieczność dbania o stan przyrody, także związanych z przeprowadzeniem szeregu prac rewitalizacyjnych.

Działania operacyjne:

1. Poprawa warunków sanitarno-higienicznych poprzez rozbudowę oczyszczalni ścieków i budowę przydomowych oczyszczalni.
2. Działania na rzecz ochrony zasobów wodnych poprzez budowę nowych zbiorników retencyjnych na wypadek klęsk żywiołowych.
3. Rewitalizacja terenów zielonych.
4. Działania na rzecz utrzymania różnorodności biologicznej poprzez zachowanie zasobów przyrodniczych, ochronę siedlisk, a także gatunków roślin i zwierząt (Natura 2000).
5. Działania na rzecz zwiększania lesistości jako czynnika poprawy powietrza oraz ich ochrona przed nadmierną eksploatacją wynikającą z użytkowania działek letniskowych.
6. Działania na rzecz ochrony środowiska przed nadmiernym rozwojem tranzytu (np. inwestycje w ekrany tłumiące hałas, specjalne przejścia dla zwierząt etc.).

6. Plan działań strategicznych

ZADANIE 1	
TYTUŁ ZADANIA	Program Uczenie się przez całe życie „COMENIUS” Partnerski Projekt Szkół
CEL STRATEGICZNY	Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Wysoka jakość i dostępność usług publicznych
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Projekt "Communicating Through Cooking" dotyczy wszystkiego co jest związane z kulinariami. Uczestnicy będą przygotowywali potrawy charakterystyczne dla danego kraju, prezentowali sposób ich przyrządzenia oraz je degustowali. Dzieci będą przedstawiały prezentacje multimedialne i filmiki oraz opowiadały o regionalnych daniach. W ten sposób uczniowie będą mieli szansę poznać nowe obyczaje i tradycje, nieznane dotąd zakątki świata oraz przekonać się, że naprawdę warto uczyć się języka angielskiego. Miejscem realizacji projektu będzie Szkoła Podstawowa Nr 1 w Strykowie. Projekt skierowany jest do 20 uczniów szkoły klas IV - VI, biorących udział w zajęciach szkolnego koła "Comenius". Partnerami w ramach projektu są szkoły z Belgii, Turcji, Bułgarii, Hiszpanii.
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba inicjatyw edukacyjnych związanych ze stałym podnoszeniem wiedzy przez uczniów i/lub nauczycieli: 1 szt. * Liczba uczniów, którzy skorzystają z programu związanego z podnoszeniem wiedzy: 20 osób * Liczba osób z kadry nauczycielskiej, które skorzystają z programu związanego z podnoszeniem wiedzy przez uczniów: 2 osoby.
CAŁKOWITY KOSZT	62 700,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> * Komisja Europejska * Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji - Narodowa Agencja Programu "Uczenie się przez całe życie" w Warszawie, ul. Mokotowska 43
OKRES REALIZACJI	2012-2014
PODMIOTY	<ul style="list-style-type: none"> * Urząd Miasta – Gminy Stryków: Wydział Organizacyjno – Gospodarczy i Kadr - Inspektor ds. edukacji publicznej * Szkoła Podstawowa nr 1 w Strykowie

ZADANIE 2	
TYTUŁ ZADANIA	Program <i>Uczenie się przez całe życie „COMENIUS” Partnerski Projekt Szkół</i>
CEL STRATEGICZNY	<i>Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług</i>
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	<i>Wysoka jakość i dostępność usług publicznych</i>
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	<p><i>Projekt "Różnorodności muzyczne Europy" zostanie zrealizowany w międzynarodowym partnerstwie, ze szkołami z Grecji, Włoch, Hiszpanii, Rumunii, Francji i adresowany jest do uczniów Gimnazjum Nr 1 w Strykowie. W ramach projektu uczniowie poznają elementy kultury lokalnej, krajowej i międzynarodowej. Poznają muzykę, piosenkę, taniec, a także artystyczne i folklorystyczne tradycje krajów zaangażowanych w projekt. Projekt zakłada promocję dziedzictwa kulturowego. Uczniowie będą badać, analizować i prezentować różne gatunki muzyki, tańce narodowe, będą poznawać instrumenty muzyczne. Dzieci będą kręciły filmy i przygotowywały prezentacje multimedialne na temat swoich pasji.</i></p> <p><i>Udział w projekcie to między innymi doskonalenie znajomości języka angielskiego oraz umiejętności informatyczno-komunikacyjnych. Jednym z celów jest również zwiększenie znaczenia bogactwa i wielokulturowości we współczesnym świecie w celu uniknięcia ryzyka całkowitej globalizacji i standaryzacji wzorców kulturowych. Miejscem realizacji projektu jest Zespół Szkół Nr 1 w Strykowie.</i></p>
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> <i>* Liczba inicjatyw edukacyjnych związanych ze stałym podnoszeniem wiedzy przez uczniów i/lub nauczycieli: 1 szt.</i> <i>* Liczba uczniów, którzy skorzystają z programu związanego z podnoszeniem wiedzy: 215 osób</i> <i>* Liczba osób z kadry nauczycielskiej, które skorzystają z programu związanego z podnoszeniem wiedzy przez uczniów: 15 osób.</i>
CAŁKOWITY KOSZT	83 600,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> <i>* Komisja Europejska</i> <i>* Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji - Narodowa Agencja Programu "Uczenie się przez całe życie" w Warszawie, ul. Mokotowska 43</i>
OKRES REALIZACJI	2013-2015
PODMIOTY	<ul style="list-style-type: none"> <i>* Urząd Miasta – Gminy Stryków: Wydział Organizacyjno – Gospodarczy i Kadr - Inspektor ds. edukacji publicznej</i> <i>* Zespół Szkół nr 1 w Strykowie</i>

ZADANIE 3	
TYTUŁ ZADANIA	Projekt partnerski pn. „Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego”
CEL STRATEGICZNY	Zapewnienie wielowymiarowego rozwoju gminy przy wykorzystaniu jej potencjału związanego z dogodnym położeniem geograficznym
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Promocja zintegrowanego podejścia do problemów Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego oraz określenie kierunków dalszego rozwoju w ramach celu – Rozwój systemu transportowego i oferty przewozowej
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Opracowanie Strategii ŁOM oraz wykonanie dokumentacji projektowej (studia wykonalności, OOŚ, dokumentacja przetargowa, techniczna) dla inwestycji wynikających ze strategii. Liderem projektu jest Miasto Łódź, a partnerami: Województwo Łódzkie, Gmina Miasto Ozorków, Powiat Brzeziński, Gmina Miasto Brzeziny, Gmina Koluszki, Gmina Nowosolna, Gmina Tuszyń, Gmina Konstantynów Łódzki, Gmina Lutomiernik, Gmina Dobroń, Miasto Pabianice, Gmina Aleksandrów Łódzki, Gmina Ozorków, Gmina Parzęczew, Gmina Stryków, Gmina Miasto Zgierz, Gmina Zgierz, Gmina Andrespol, Gmina Brzeziny, Gmina Dłutów, Powiat Zgierski (w sumie 22 podmioty).
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Liczba dokumentów planistycznych: 1 szt. * Liczba dokumentacji projektowych: 8 szt.
CAŁKOWITY KOSZT	3 000 000,00 PLN, z czego 9 130,42 PLN stanowi wkład własny Gminy Stryków
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	* Środki własne * Środki z UE: EFRR i budżet państwa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc techniczna
OKRES REALIZACJI	2013-2015
PODMIOTY	* Urząd Miasta – Gminy Stryków * Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych

ZADANIE 4	
TYTUŁ ZADANIA	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych fragmentów gminy
CEL STRATEGICZNY	Polepszenie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Rozwój osadnictwa mieszkaniowego
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Kontynuacja prac związanych z objęciem jak największego obszaru gminy miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Nowy dokument ma między innymi pomóc w skróceniu

	<i>procesu inwestycyjnego</i>
<i>EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI</i>	* Liczba dokumentów planistycznych: 1 szt.
<i>CAŁKOWITY KOSZT</i>	100 000,00 PLN
<i>ŹRÓDŁA FINANSOWANIA</i>	Środki własne
<i>OKRES REALIZACJI</i>	2013-2014
<i>PODMIOTY</i>	Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Rolnictwa, Środowiska i Gospodarki Gruntami

ZADANIE 5	
<i>TYTUŁ ZADANIA</i>	Szczepienia ochronne dziewcząt w wieku 13-14 lat
<i>CEL STRATEGICZNY</i>	Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług
<i>CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE</i>	Wysoka jakość i dostępność usług publicznych
<i>OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA</i>	Realizacja zadania, którego założeniem jest zapobieganie czynnikom ryzyka raka szyjki macicy w Gminie Stryków jest odpowiedzią na działanie: Wysoki poziom kształcenia dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im zdrowia fizycznego, psychicznego i moralnego, w tym większa dbałość o rozwój różnych form treningu fizycznego i intelektualnego oraz rozbudowa miejsc dla realizacji tego celu, a także profilaktyczne działania na rzecz ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.
<i>EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI</i>	* Liczba uczniów korzystających z profilaktycznych programów na rzecz ochrony zdrowia: 330 osób
<i>CAŁKOWITY KOSZT</i>	158 400,00 PLN
<i>ŹRÓDŁA FINANSOWANIA</i>	Środki własne
<i>OKRES REALIZACJI</i>	2013-2015
<i>PODMIOTY</i>	Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Spraw Obywatelskich i Społecznych

ZADANIE 6	
<i>TYTUŁ ZADANIA</i>	Budowa oświetlenia ulicznego w Michałówek Młynek
<i>CEL STRATEGICZNY</i>	Zapewnienie wielowymiarowego rozwoju gminy przy wykorzystaniu jej potencjału związanego z dogodnym położeniem geograficznym
<i>CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE</i>	Rozwój systemu transportowego i oferty przewozowej
<i>OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA</i>	Zadanie zakłada montaż 19 opraw oświetleniowych. Instalacja zasilona będzie przewodem napowietrzonym o długości ok. 550 m podwieszonym na istniejących słupach. W ramach dalszych prac powstanie 28 słupów wzdłuż drogi asfaltowej na odcinku o długości

	1471,4 mb. Z powstałego oświetlenia skorzysta 208 osób ³³ .
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Długość wybudowanego oświetlenia: ok. 2 km
CAŁKOWITY KOSZT	350 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki własne
OKRES REALIZACJI	2013-2015
PODMIOTY	Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury

ZADANIE 7	
TYTUŁ ZADANIA	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Stryków
CEL STRATEGICZNY	Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	1. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-krajobrazowego 2. Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Zadanie umożliwi sfinansowanie zakupu i instalacji 50 przydomowych oczyszczalni ścieków dla indywidualnych gospodarstw domowych zlokalizowanych na terenie gminy.
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków: 50 szt.
CAŁKOWITY KOSZT	700 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	* Środki własne * Środki z UE / pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OKRES REALIZACJI	2012-2015
PODMIOTY	Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury

ZADANIE 8	
TYTUŁ ZADANIA	Budowa kanalizacji w Bratoszewicach ul. Ogrodnicza i w Rokitnicy
CEL STRATEGICZNY	Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
CEL OPERACYJNY	Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Zadanie polegać będzie na budowie sieci

³³ Dane GUS, Statystyczne Vademecum Samorządowe „Portret miejscowości statystycznych w gminie Stryków w 2010 r.

	kanalizacji sanitarnej w ul. Ogrodniczej oraz w miejscowości Rokitnicy w pasie drogowym. W ramach prac zostaną wykonane również przyłącza kanalizacyjne bezpośrednio do posesji zakończone studzienkami kanalizacyjnymi oraz powstaną przykanaliki w pasie drogowym
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> * Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej: 7,24 km * Liczba przyłączy kanalizacyjnych: 65 szt. * Liczba osób podłączonych do wybudowanej sieci kanalizacyjnej: 260 osób
CAŁKOWITY KOSZT	8 042 157,36 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> * Środki własne * Środki z UE / pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OKRES REALIZACJI	2009-2016
PODMIOTY	<ul style="list-style-type: none"> * Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury oraz Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych, * lub Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie

ZADANIE 9	
TYTUŁ ZADANIA	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Bratoszewicach
CEL STRATEGICZNY	Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-krajobrazowego 2. Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Inwestycja polegać będzie na budowie: budynku wielofunkcyjnego wraz z instalacjami, stacji zlewnej, zbiorników bloku biologicznego, bloku tlenowej stabilizacji, osadnika wtórnego, lokalnej sieci energetycznej, lokalnej sieci kanalizacji technologicznej i lokalnego układu drogowego.
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba zmodernizowanych / wybudowanych oczyszczalni ścieków: 1 szt. * Zwiększenie przepustowości oczyszczalni: do 500 m³/d
CAŁKOWITY KOSZT	5 739 316,20 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> * Środki własne * Środki z UE / pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

	Wodnej
OKRES REALIZACJI	2009-2016
PODMIOTY	* Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury oraz Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych; * lub Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie

ZADANIE 10	
TYTUŁ ZADANIA	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego – mieszkania socjalne i komunalne
CEL STRATEGICZNY	Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Rozwój osadnictwa mieszkaniowego
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	W ramach zadania zostanie wybudowany budynek wielorodzinny, czterokondygnacyjny na 25 mieszkań o pow. 30 - 36 m ² i 5 mieszkań o pow. 60 m ² . Zadanie pozwoli zaspokoić zbiorowe potrzeby w zakresie gminnego budownictwa mieszkalnego co najmniej 40 osobom.
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Liczba zbudowanych/przebudowanych/doposażonych obiektów infrastruktury mieszkalnictwa przez gminę: 1 szt.
CAŁKOWITY KOSZT	3 000 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki własne
OKRES REALIZACJI	2014-2015
PODMIOTY	* Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury * lub Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie

ZADANIE 11	
TYTUŁ ZADANIA	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Strykowie
CEL STRATEGICZNY	Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Wysoka jakość i dostępność usług publicznych
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Centrum sportowo-edukacyjne obejmować będzie dom kultury z biblioteką, kompleksowy obiekt sportowy skupiający różne dyscypliny sportu wraz z nowoczesnym zapleczem techniczno-socjalnym oraz nowoczesną szkołą gimnazjalną i średnią. Przewiduje się, że z centrum skorzysta 3500 osób.
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Liczba wybudowanych / przebudowanych / doposażonych obiektów/miejsc kultury, sportu, rekreacji i turystyki: 1 szt.

CAŁKOWITY KOSZT	15 000 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	* Środki własne * Środki z UE / Ministerstwo Sportu i Turystyki
OKRES REALIZACJI	2014-2018
PODMIOTY	Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury oraz Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych

ZADANIE 12	
TYTUŁ ZADANIA	Kompleksowy system gospodarki odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi dla obszaru Podregionu Północnego Województwa Łódzkiego wraz z budową zakładu zagospodarowania odpadów
CEL STRATEGICZNY	Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Przyszły Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych będzie zespołem obiektów budowlanych, składających się z hali sortowni odpadów komunalnych, kompostowni odpadów, budynku administracyjno – socjalnego oraz kwater składowania odpadów balastowych. Ponadto, projektuje się wykonanie infrastruktury towarzyszącej, w tym wjazdu z drogi gminnej, dróg wewnętrznych, placów manewrowych i parkingu, pompowni odcieków, zbiornika wód odciekowych z kwatery balastu i ścieków technologicznych z kompostowni, zbiornika na wodę do celów przeciwpożarowych, podziemnego bezodpływowego zbiornika na ścieki bytowe, osadnika z separatorem do podczyszczania ścieków deszczowych oraz instalacji technologicznych (m.in. sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektrycznej).
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Liczba projektów w zakresie racjonalizacji gospodarki odpadami: 1 szt.
CAŁKOWITY KOSZT	748 597,20 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	* Środki własne * Środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OKRES REALIZACJI	2011-2014
PODMIOTY	* Związek Międzygminny „BZURA” * Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Rolnictwa, Środowiska i Gospodarki Gruntami

ZADANIE 13	
TYTUŁ ZADANIA	Budowa kanalizacji sanitarnej Tymianka Lipa
CEL STRATEGICZNY	Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	W ramach zadania wykonane zostaną prace: <ul style="list-style-type: none"> * kanalizacja sanitarna grawitacyjna z rur PCV 200 o długości 972,6 m w wykopie otwartym, * kanał grawitacyjny z rur kamionkowych Ø 200 wykonany zostanie przewiertem sterowanym o długości 528,6 m, * zabudowa 31 studni rewizyjnych Ø 1200, * 20 szt. przyłączy do posesji, * 23 szt. zakorkowanych odejść bocznych z rur PCV 160, * budowa tłoczni ścieków wraz z zagospodarowaniem terenu i włączenie jej do istniejących sieci oraz odtworzenie nawierzchni dróg
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> * Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej: 1,5 km * Liczba przyłączy kanalizacyjnych 20 szt. * Liczba osób podłączonych do wybudowanej sieci kanalizacyjnej: 80 osób
CAŁKOWITY KOSZT	1 720 472,20 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> * Środki własne * Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OKRES REALIZACJI	2012-2014
PODMIOTY	Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury

ZADANIE 14	
TYTUŁ ZADANIA	Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego 3 odcinków wzdłuż drogi gminnej w Zelgoszczy
CEL STRATEGICZNY	Zapewnienie wielowymiarowego rozwoju gminy przy wykorzystaniu jej potencjału związanego z dogodnym położeniem geograficznym
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Rozwój systemu transportowego i oferty przewozowej.
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	-
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Liczba dokumentów planistycznych: 1 szt.
CAŁKOWITY KOSZT	31 889,20 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Środki własne
OKRES REALIZACJI	2013-2014
PODMIOTY	* UM–G Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury

ZADANIE 15	
TYTUŁ ZADANIA	Budowa kanalizacji sanitarnej w Swędowie
CEL STRATEGICZNY	<i>Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego</i>
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	<i>Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego</i>
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	<i>Zadanie obejmuje budowę sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej wraz z przyłączami i 7 tłoczniami ścieków oraz odtworzenie nawierzchni dróg asfaltowych powiatowych i gminnych o nawierzchni nieutwardzonej</i>
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> * Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej: 15,6 km (sieci grawitacyjnej: 11,3 km i sieci tłocznej: 4,3 km) * Liczba przyłączy kanalizacyjnych: 293 szt.
CAŁKOWITY KOSZT	17 000 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<i>Środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</i>
OKRES REALIZACJI	2009-2016
PODMIOTY	<i>Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie</i>

ZADANIE 16	
TYTUŁ ZADANIA	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Strykowie
CEL STRATEGICZNY	<i>Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego</i>
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-krajobrazowego 2. Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	<i>Zadanie obejmuje rozbudowę oczyszczalni o bioblok o przepustowości 850 m³/d</i>
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba zmodernizowanych / wybudowanych oczyszczalni ścieków: 1 szt. * Zwiększenie przepustowości oczyszczalni: do 2250 m³/d
CAŁKOWITY KOSZT	3 000 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> * Środki własne * Środki z UE / pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OKRES REALIZACJI	2014-2016
PODMIOTY	<i>Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w</i>

	Strykowie
ZADANIE 17	
TYTUŁ ZADANIA	Budowa stacji uzdatniania wody w Ługach
CEL STRATEGICZNY	<i>Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego</i>
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	<i>Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego</i>
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	<p>Zadanie ma na celu zapewnić mieszkańcom i firmom działającym w Ługach wody pitnej o odpowiednich parametrach.</p> <p>Planuje się wykonanie następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> * montaż filtrów odzładniających – odmanganiających z centralnym areatorem współpracującym z dwoma studniami głębinowymi * montaż 2 zbiorników wyrównawczych, stalowych, retencjonujących wodę uzdatnioną * montaż pompowni II0 z pompami pracującymi w oparciu o przetwornice częstotliwości * montaż pompy płucznej, sprężarek i dmuchawy oraz rurociągów i instalacji technologicznych z armaturą pomiarową i odcinającą * budowa linii kablowych zasilających układy pomiarowe poziomu wody w zbiornikach retencyjnych i wód popłucznych
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> * Liczba nowych stacji uzdatniania wody: 1 szt. * Wydajność powstałej stacji uzdatniania wody: 800 m³/d
CAŁKOWITY KOSZT	2 500 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<ul style="list-style-type: none"> * Środki własne * Środki z UE / pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OKRES REALIZACJI	2014-2015
PODMIOTY	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie

ZADANIE 18	
TYTUŁ ZADANIA	Budowa sali gimnastycznej w Koźlu wraz zagospodarowaniem terenu
CEL STRATEGICZNY	Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Wysoka jakość i dostępność usług publicznych
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Zadanie obejmuje budowę sali gimnastycznej wraz z zapleczem i pomieszczeń dydaktycznych o łącznej powierzchni 838,30 m ² .
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Liczba wybudowanych / przebudowanych / doposażonych obiektów / miejsc kultury, sportu, rekreacji i turystyki: 1 szt.
CAŁKOWITY KOSZT	3 170 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	* Środki własne * Środki prorozwojowe z Ministerstwa Sportu i Turystyki
OKRES REALIZACJI	2014-2015
PODMIOTY	Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury, Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych

ZADANIE 19	
TYTUŁ ZADANIA	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
CEL STRATEGICZNY	Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Wysoka jakość i dostępność usług publicznych
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	Planuje się ocieplenie ścian i dachów szkół na terenie Gminy Stryków oraz budynku Urzędu Miasta – Gminy Stryków
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	* Liczba obiektów objętych termomodernizacją: 6 szt.
CAŁKOWITY KOSZT	5 000 000,00 PLN
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	* Środki własne * Środki z UE / pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OKRES REALIZACJI	2014-2017
PODMIOTY	Urząd Miasta – Gminy Stryków

ZADANIE 20	
TYTUŁ ZADANIA	Przebudowa i remont dróg gminnych i powiatowych na terenie Gminy Stryków w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój
CEL STRATEGICZNY	Zapewnienie wielowymiarowego rozwoju gminy przy wykorzystaniu jej potencjału związanego z dogodnym położeniem geograficznym
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	Rozwój systemu transportowego i oferty przewozowej

<p>OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA</p>	<p>Przy planowanej inwestycji zostaną wykonane prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> * przebudowa nawierzchni dróg, * podniesienie parametrów technicznych dróg w szczególności dróg gruntowych, * wykonanie zjazdów na posesję z kostki brukowej, * poprawa sieci rowów przydrożnych, * przebudowa przepustów, w tym jednego uszkodzonego w wyniku podtopień spowodowanych ulewami z 2013 r., * dla podniesienia poziomu bezpieczeństwa zamontowane zostaną bariery energochłonne, uzupełnione zostanie oznakowanie pionowe i wykonane zostaną nowe oznakowania poziome oraz przejścia dla pieszych, * w obrębie Szkoły Podstawowej w Koźlu utworzone zostaną zatoczki dla autobusów szkolnych dowożących młodzież do szkół oraz wyremontowany zostanie chodnik jak również wybudowany zostanie dodatkowy zjazd przeciwpożarowy do szkoły. W newralgicznych miejscach zostaną zainstalowane lustra drogowe, * w obrębie kościoła parafialnego w Koźlu zmianie ulegnie organizacja ruchu, wyodrębniony zostanie chodnik i utworzony nowy parking, a także zainstalowane zostaną bariery U-11a separujące ruch pieszych od ruchu pojazdów mechanicznych. Na ostrych zakrętach dodatkowo zainstalowane zostaną znaki U-3a i U-3b.
<p>EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Długość wybudowanych/przebudowanych dróg: 22,9 km (w tym: 10,8 km dróg powiatowych i 12,1 km dróg gminnych)
<p>CAŁKOWITY KOSZT</p>	<p>7 538 684,62 PLN</p>
<p>ŹRÓDŁA FINANSOWANIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Środki własne * Porozumienie z dnia 25 września 2013 r. z Powiatem Zgierskim * NPRDL - etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój
<p>OKRES REALIZACJI</p>	<p>2014</p>
<p>PODMIOTY</p>	<p>Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych oraz Wydział Zamówień Publicznych i Infrastruktury</p>

ZADANIE 21	
TYTUŁ ZADANIA	Doposażenie świetlicy wraz z zagospodarowaniem terenu wokół świetlicy w miejscowości Smolice
CEL STRATEGICZNY	<i>Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług</i>
CEL OPERACYJNY/DZIAŁANIE OPERACYJNE	<i>Wysoka jakość i dostępność usług publicznych</i>
OPIS PROJEKTU/PLANOWANE DZIAŁANIA	<i>Projekt zakłada doposażenie istniejącej świetlicy w urządzenia i pomoce kuchenne, a także zagospodarowanie terenu wokół świetlicy poprzez budowę placu zabaw, placu typu fitness, placu do gry w koszykówkę, miejsca wypoczynkowego ze stolikiem do gry w szachy, ławeczkami i altaną oraz doposażenie w elementy małej infrastruktury typu: ławki, kosze, tablice informacyjne, gazony i nasadzenia.</i>
EFEKTY PROJEKTU/WSKAŹNIKI	<i>* Liczba wybudowanych / przebudowanych / doposażonych obiektów / miejsc kultury, sportu, rekreacji i turystyki: 1 szt.</i>
CAŁKOWITY KOSZT	<i>345 951,55 PLN, z czego 225 009,00 zł dofinansowanie z PROW</i>
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	<i>* Środki własne * PROW na lata 2007-2013 w ramach działania 413 "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju" dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi"</i>
OKRES REALIZACJI	<i>2014</i>
PODMIOTY	<i>Urząd Miasta – Gminy Stryków, Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych oraz Wydział Zamówień Publicznych i Infrastruktury</i>

7. Wskaźniki monitorowania strategii

Realizacja strategii wymaga bieżącego monitorowania, a w razie problemów czy zagrożeń w osiągnięciu założonych celów i rezultatów, przeprowadzania badań ewaluacyjnych. Badania umożliwiają w miarę szybkie zareagowanie na pojawiające się odchylenia od zakładanych kierunków w dokumencie. Sukcesywne monitorowanie pozwoli na poinformowanie społeczności gminnej i decydentów o postępach w osiąganiu celów określonych w strategii, a przede wszystkim na efektywne wydatkowanie dostępnych środków finansowych.

Skutecznym narzędziem do monitorowania strategii będą przyjęte wskaźniki dla każdego celu, co przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych
<i>Cel strategiczny 1: Zapewnienie wielowymiarowego rozwoju gminy przy wykorzystaniu jej potencjału związanego z dogodnym położeniem geograficznym</i>			
<i>Cel operacyjny 1. Wspieranie rozwoju sektora przedsiębiorczości i budowanie szerokiej oferty inwestycyjnej</i>			
1	Liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON	szt.	Dane GUS
2	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wpisanych do rejestru REGON	osoby	Dane GUS
<i>Cel operacyjny 2. Rozwijanie zawodowych kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy</i>			
3	Liczba uczniów korzystających z udostępnionych nowych kierunków zawodowych	osoby	Dane placówek edukacyjnych
<i>Cel operacyjny 3. Intensyfikacja działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich</i>			
4	Liczba utworzonych / przebudowanych gospodarstw zajmujących się rolnictwem ekologicznym / agroturystyką	szt.	Dane: ARMiR ³⁴ w Aleksandrowie Łódzkim; ŁODR ³⁵ w Bratoszewicach, LGD Polcentrum
5	Długość ścieżek pieszo-rowerowych utworzonych na obszarach wiejskich	km	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
6	Liczba wybudowanej / zmodernizowanej infrastruktury społecznej na terenach wiejskich	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
7	Liczba wybudowanych / zmodernizowanych placów zabaw i miejsc rekreacji na terenach wiejskich	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
<i>Cel operacyjny 4. Rozwój systemu transportowego i oferty przewozowej</i>			
8	Długość wybudowanych/przebudowanych dróg	km	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
9	Liczba nowych / rozbudowanych połączeń komunikacyjnych	szt.	Dane: MPK Łódź Sp. z o. o., ŁKA, MUK w Zgierzu, Urzędu Miasta - Gminy Stryków
10	Liczba wybudowanych obiektów Park&Ride / Park&Bike	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
11	Długość wybudowanego oświetlenia	km	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków

³⁴ Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

³⁵ Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego

12	Liczba dokumentów planistycznych ³⁶	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
13	Liczba dokumentacji projektowych ³⁷	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
Cel strategiczny 2: Silnie zintegrowana społeczność lokalna, mająca dostęp do wysokiej jakości infrastruktury i usług			
Cel operacyjny 1. Wysoka jakość i dostępność usług publicznych			
14	Liczba uczniów korzystających z profilaktycznych programów na rzecz ochrony zdrowia	osoby	Dane placówek edukacyjnych na temat przeprowadzonych szkoleń, programów profilaktyki, zajęć sportowych, udziału młodych ludzi w kampaniach społecznych i innych aktywnościach; dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
15	Liczba inicjatyw edukacyjnych związanych ze stałym podnoszeniem wiedzy przez uczniów i/lub nauczycieli	szt.	Dane placówek edukacyjnych na temat realizowanych projektów, w tym dofinansowanych z UE, szkoleń i innych inicjatyw; dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
16	Liczba uczniów, którzy skorzystają z programu związanego z podnoszeniem wiedzy	osoby	Dane placówek edukacyjnych
17	Liczba osób z kadry nauczycielskiej, które skorzystają z programu związanego z podnoszeniem wiedzy przez uczniów	osoby	Dane placówek edukacyjnych
18	Liczba szkół wyposażonych w sprzęt na potrzeby dydaktyki	szt.	Dane placówek edukacyjnych; dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
19	Liczba uczniów korzystających z infrastruktury dydaktycznej	osoby	Dane placówek edukacyjnych; dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
20	Udział dzieci w wieku do lat 3 i w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w tej grupie wiekowej	%	Dane GUS; dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
21	Liczba udostępnionych nowych usług publicznych, w tym usług on-line	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
22	Liczba osób korzystających z udostępnionych usług publicznych on-line	osoby	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
23	Liczba osób korzystających z infrastruktury i/lub usług pomocy społecznej	osoby	Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykowie
24	Liczba wybudowanych / przebudowanych / wyposażonych obiektów/ miejsc kultury, sportu, rekreacji i turystyki	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
25	Liczba obiektów objętych termomodernizacją	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
Cel operacyjny 2. Rozwijanie wśród mieszkańców poczucia tożsamości terytorialnej			
26	Frekwencja w wyborach do jst.	%	Dane PKW ³⁸
27	Liczba inicjatyw społecznych organizowanych	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków

³⁶ Wskaźnik może odwoływać się również do innych działań i różnych celów realizowanych w Gminie Stryków

³⁷ Jw.

³⁸ Państwowa Komisja Wyborcza

	przez organizacje pozarządowe na rzecz integracji lokalnej społeczności przy współpracy jednostek gminy		
Cel strategiczny 3: Polepszanie jakości i standardu życia mieszkańców dzięki dostępowi do nowoczesnej infrastruktury technicznej, rozwojowi osadnictwa i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego			
Cel operacyjny 1. Inwestycje w infrastrukturę techniczną, zapewniającą gminie rozwój, w tym rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz ochronę środowiska naturalnego			
28	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km	Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie i Urzędu Miasta - Gminy Stryków
29	Liczba osób podłączonych do wybudowanej sieci kanalizacyjnej	osoby	Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie i Urzędu Miasta - Gminy Stryków
30	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie i Urzędu Miasta - Gminy Stryków
31	Liczba nowych stacji uzdatniania wody	szt.	Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie
32	Wydajność powstałej stacji uzdatniania wody	m ³ /d	Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie
33	Liczba miejscowości, które uzyskały możliwość dostępu do Internetu	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
34	Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci energetycznej	km	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków i Polskiej Grupy Energetycznej Dystrybucja S.A. Oddział Łódź-Miasto
35	Długość wybudowanych/zmodernizowanych gazociągów przesyłowych i dystrybucyjnych	km	Dane Polskiej Spółki Gazownictwa, Oddział w Warszawie, Zakład w Łodzi
36	Liczba projektów w zakresie racjonalizacji gospodarki odpadami	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
37	Liczba budynków / miejsc użyteczności publicznej korzystających z energii cieplnej/elektrycznej przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
Cel operacyjny 2. Rozwój osadnictwa mieszkaniowego			
38	Powierzchnia terenów inwestycyjnych dla nowych przedsięwzięć	ha	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
39	Liczba zbudowanych / przebudowanych / doposażonych obiektów infrastruktury mieszkalnictwa przez gminę	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
40	Liczba oddanych do użytku budynków mieszkalnych	szt.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
Cel operacyjny 3. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-krajobrazowego			
41	Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w

			Strykowie
42	Liczba zmodernizowanych / wybudowanych oczyszczalni ścieków	szt.	Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie
43	Zwiększenie przepustowości oczyszczalni	m ³ /d	Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie
44	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	km	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
45	Liczba zrewitalizowanych obszarów	szt.	Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków
46	Powierzchnia terenów objętych ochroną przeciwpowodziową	ha	Dane Urzędu Miasta – Gminy Stryków

Tabela 19. Wskaźniki monitorowania Strategii.

Głównym założeniem przy konstruowaniu wskaźników monitorowania strategii było wykorzystanie odpowiedniej ich liczby dla każdego z celów strategicznych i operacyjnych. Taki sposób gromadzenia i prezentowania danych umożliwi monitorowanie efektów realizacji polityki rozwoju oraz zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej gminy. Dobrane wskaźniki mają za zadanie uchwycenie kwantyfikowalnych bezpośrednich i pośrednich efektów realizacji poszczególnych celów dokumentu.

Proces monitorowania i raportowania, za który odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta-Gminy Stryków i wyznaczony przez niego Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych, prowadzony będzie na podstawie m.in.:

- * bieżącego monitorowania wartości wskaźników,
- * badań ewaluacyjnych, wykonanych przez niezależnych ekspertów zewnętrznych.

Kluczowe znaczenie w procesie monitorowania strategii będzie miała współpraca pomiędzy wszystkimi pracownikami Urzędu Miasta - Gminy Stryków, jednostek gminnych, organizacji pozarządowych i innych osób czy podmiotów zaangażowanych w działalność i rozwój gminy, których wiedza i doświadczenie pomogą w stymulowaniu dyskusji na temat strategicznych kierunków rozwoju gminy. W dowolnym momencie okresu obowiązywania strategii będą oni mogli składać propozycje zmian lub informacje o możliwych zagrożeniach w realizacji poszczególnych celów i zadań.

Burmistrz Miasta - Gminy Stryków jako główny koordynator wykonania strategii w styczniu każdego roku przez okres obowiązywania strategii będzie przedkładał Radzie Miejskiej w Strykowie raport z wykonania strategii za dany rok. Zakres przedmiotowy raportu będzie zawierał co najmniej:

- * Listę zadań zaplanowanych i zrealizowanych w danych roku
- * Listę zadań zaplanowanych a niezrealizowanych ze wskazaniem przyczyn i napotkanych problemów
- * Osiągnięte wskaźniki
- * Wydatkowane środki
- * Zagrożenia w realizacji strategii.

Po zakończeniu wdrażania strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post, która obejmie wszystkie zmiany społeczno-gospodarcze, jakie zaszły w objętym okresie na obszarze gminy oraz cele i programy, które przyczyniły się do zmian.

8. System zarządzania, wdrażania i ewaluacji strategii

Podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie i wdrażanie strategii, w tym osiągnięcie celów i realizację określonych w niej działań jest Burmistrz Miasta-Gminy Stryków przy pomocy struktur Urzędu Miasta-Gminy Stryków oraz podległych jednostek. Burmistrz kieruje bieżącą pracą Urzędu i reprezentuje gminę na zewnątrz, a obowiązki w zakresie projektowania i organizacji strategii wynikają z zapisów Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta – Gminy Stryków (Załącznik do Zarządzenia Nr 64/2009 Burmistrza Miasta – Gminy Stryków z dnia 29.06.2009 r.).

Jako główny koordynator strategii, Burmistrz Miasta – Gminy Stryków będzie:

- * podejmować kluczowe decyzje dotyczące inicjowania, organizacji i sposobu zarządzania, a przede wszystkim wskazywania źródeł pokrycia finansowego inwestycji,
- * określać strukturę podmiotową projektu (wskazanie wszystkich podmiotów i osób, odpowiedzialnych za wykonanie zadania),
- * odpowiadać za przyjęcie określonych postaw i sposobu zachowania ze strony wszystkich osób i podmiotów, zaangażowanych w realizację celów zapisanych w dokumencie,
- * nadzorować przebieg każdego planowanego działania operacyjnego poprzez zbieranie wszelkich informacji na temat zadania, w szczególności terminu realizacji, zakresu, przewidzianych i ewentualnych nieprzewidywanych kosztów, ryzyka, osiągania celów pod kątem zgodności z celami założonymi w strategii, etc.,
- * czuwać nad zgodnością z obowiązującymi przepisami prawa oraz dokumentami strategicznymi, tak na poziomie lokalnym, jak i krajowym oraz Unii Europejskiej,
- * odpowiadać za przygotowanie i realizację działań w zakresie promocji i informacji,
- * kontrolować i monitorować zadania przewidziane na dany rok poprzez coroczne raporty z wykonania strategii uwzględniające:
 - o ocenę przebiegu, efektywności i skuteczności wdrażania i monitorowania strategii,
 - o ocenę realizacji konkretnych celów,
 - o ocenę postępów i rezultatów konkretnych działań,
 - o inwestycje planowane, a nie podjęte w danym roku
 - o wszelkie utrudnienia i nieprawidłowości w realizacji celów i założeń strategii,
- * odpowiadać za przygotowanie oceny ex-post z wykonania strategii.

System zarządzania strategią

Czynnikiem sukcesu decydującym o powodzeniu wdrożenia planu działań strategicznych jest **sprawnie i skutecznie zarządzana gmina**. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że Gmina Stryków pomyślnie zrealizowała wiele kluczowych, rozwojowych inwestycji i jednocześnie sukcesywnie zachęca nowych przedsiębiorców z kraju i zagranicy do lokowania działalności na jej obszarze. Przekłada się to na wyższy poziom i jakość życia mieszkańców i samych inwestorów. Zdecydowana polityka władz gminy i ogromna determinacja, z jaką wykonują powierzone cele i działania, wpływają korzystnie na utrwalanie przewag konkurencyjnych gminy w odniesieniu do gmin sąsiednich i gmin z całego regionu łódzkiego. Wpływa to również na umocnienie pozycji Gminy Stryków jako jednej z prężnie rozwijających się gospodarczo gmin w województwie w ostatnich latach.

Dochody			
	2011	2012	2013
Dochody gminy ogółem	41 394 593,16	51 903 489,95	53 032 122,05
Dochody na 1 mieszkańca	3 366,78	4 202,71	4266,19
Wydatki			
Wydatki z budżetu gminy ogółem	41 354 328,49	52 468 082,20	57 337 853,75
Wydatki bieżące ogółem	34 803 308,7	37 096 101,43	41 258 770,95
Wydatki na 1 mieszkańca	3 363,51	4 248,43	4 612,49

Tabela 20. Budżet Gminy Stryków na lata 2011-2013³⁹

W 2013 r. dochody Gminy Stryków były wyższe niż w roku 2011 o 28,1%. Dochody na 1 mieszkańca Gminy Stryków przekroczyły kwotę 4 266,1 zł i były wyższe o 26,7% w porównaniu do roku 2011. Wartość ogólnych wydatków Gminy Stryków w roku 2013 była wyższa w porównaniu z rokiem ubiegłym o 9,2% i przekroczyła o 8,1% wartość ogólnych dochodów gminy. Wydatki bieżące stanowiły natomiast 71,9% ogólnych wydatków, a na 1 mieszkańca przypadła kwota 4 612,4 zł i była wyższa o 37,1% od kwoty wydatków w roku 2011.

	Lokata Gminy Stryków na tle:			
	Powiatu Zgierskiego		Województwa łódzkiego	
	2011	2012	2011	2012
Dochody budżetu gminy ogółem	6	4	60	43
Wydatki z budżetu gminy ogółem	5	3	32	22
Wydatki z budżetu gminy na 1 mieszkańca	3	1	33	12
Udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach ogółem	4	1	88	6

Tabela 21. Tabela. Lokata Gminy Stryków na tle Powiatu Zgierskiego oraz województwa łódzkiego w latach 2011-2012⁴⁰

Analizując powyższe dane, w Gminie Stryków w rankingu gmin na tle Powiatu Zgierskiego oraz województwa łódzkiego obserwuje się korzystne zmiany. Pod względem wysokości udziałów własnych w budżecie gminy, w 2012 r. Stryków na tle Powiatu Zgierskiego uplasował się na 4 miejscu (przesunięcie w górę o 2 miejsca z roku 2011), natomiast na tle województwa łódzkiego aż o 17 miejsc (z 60 na 43). Podobnie jest w przypadku wydatków z budżetu gminy w 2012 r., gdzie Gmina Stryków na tle Powiatu Zgierskiego przesunęła się z 5 na 3 miejsce, a na tle województwa łódzkiego nastąpił skok aż o 10 miejsc w górę (z 32 na 22).

W rankingu gmin pod względem wydatków na 1 mieszkańca, Gmina Stryków na tle Powiatu Zgierskiego w 2012 r. zajęła 1 pozycję (przesunięcie w górę o 2 pozycje), na tle województwa łódzkiego przesunęła się do góry o 21 pozycji i uplasowała się na 12 miejscu. Najbardziej znaczącą zmianę w rankingu obserwujemy w przypadku udziału Gminy Stryków w wydatkach na drogi publiczne - skok lokaty z 4 na 1 miejsce na tle Powiatu Zgierskiego oraz skok z 88 na 6 pozycję (aż o 82 miejsca) na tle województwa łódzkiego.

Zakłada się, że przy obecnej formie zarządzania i motywacji władz gminy do zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności, system zarządzania gminą będzie ulegał wyłącznie korzystnym przemianom, a towarzyszyć temu będzie doświadczenie i fachowa wiedza osób decyzyjnych. Plan działań strategicznych w perspektywie nadchodzących lat będzie na bieżąco aktualizowany, a jego wdrożenie i osiągnięcie założonych celów oraz rezultatów wymagać będzie nieustannego podnoszenia wiedzy i umiejętności menedżerskich. Należy zatem dołożyć wszelkich starań, aby kluczowi doradcy i wykonawcy inwestycji dysponowali odpowiednimi kwalifikacjami i praktycznym doświadczeniem w

³⁹ GUS – Portret terytorium, Dane za lata 2011-2012, Dane Urzędu Miasta – Gminy Stryków za 2013 r.

⁴⁰ GUS – Ranking dla gmin

zarządzaniu, co pozwoli zrealizować cele w założonym zakresie i terminie. Pomocnym narzędziem w kształtowaniu zdolności zarządczych i planowaniu strategicznym może być program szkoleniowy dla pracowników urzędu i jednostek gminnych, który mógłby przyczynić się do upowszechnienia wiedzy z zakresu metod zarządzania publicznego i zdobycia odpowiednich certyfikacji.

Rozwój społeczno-gospodarczy gminy w nadchodzących latach, a co za tym idzie i zrealizowanie planu strategii, będzie zależę także od stopnia **integracji i porozumienia z gminami sąsiednimi**, realizującymi podobne lub nawet te same zadania. Zakłada się, że np. wspólne przygotowywanie międzygminnych programów rozwoju i realizacja projektów w obszarach funkcjonalnych np. w zakresie Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego pozwoli szybciej i skuteczniej wykonać plan, w szczególności przy wykorzystaniu środków z UE, gdzie w latach 2014-2020 premiowane będą zwłaszcza inwestycje realizowane w partnerstwie.

Istotnym elementem wpływającym na sukces w wykonaniu strategii jest także odpowiednio i szczegółowo przemyślany plan działań **marketingowych i promocyjnych gminy**. Prowadzone obecnie działania na arenie krajowej i międzynarodowej nie tylko promują pozytywny wizerunek Gminy Stryków jako mającej ogromny potencjał rozwojowy, ale i zachęcają inwestorów do lokowania przedsięwzięć na jej terenach. Ze względu na dotychczasowe doświadczenia i skuteczność wielu z zastosowanych form, przewiduje się kontynuację prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych w perspektywie nadchodzących lat (między innymi promocja gminy w liniach lotniczych, TV, radio, prasa specjalistyczna/branżowa – szerzej podejmowane działania opisano w rozdziale 2.2.6 Edukacja, kultura i promocja gminy). Każdemu działaniu towarzyszyć będą dobrane adekwatnie do wielkości i wagi inwestycji formy promocji.

Działaniami informacyjnymi i promocyjnymi w zakresie realizacji niniejszego dokumentu będą także:

- * zamieszczenie i opublikowanie strategii na stronie internetowej www.strykow.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej,
- * prezentacje celów i zadań przy okazji publicznych spotkań i imprez,
- * zapewnienie wszystkim zainteresowanym pełnego dostępu do informacji o wszelkich możliwych źródłach finansowania inwestycji, zawartych w strategii,
- * podtrzymanie dotychczasowych kontaktów z inwestorami jak i stworzenie systemu „zachęt” do współpracy dla nowych inwestorów.

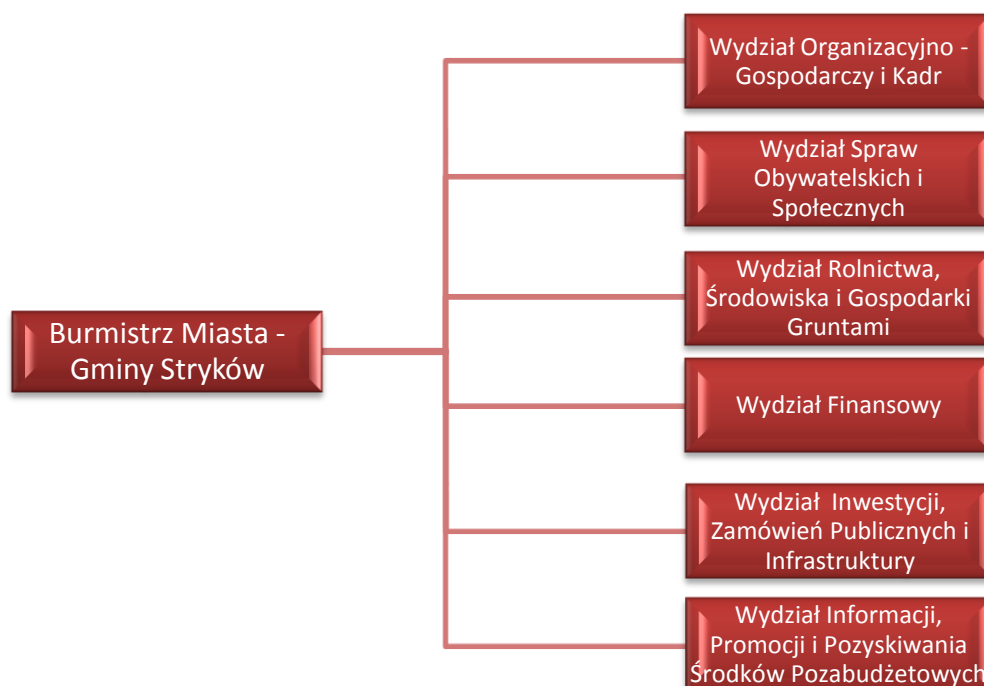
Promocja gminy podnosi walory tego obszaru jako miejsca atrakcyjnego do życia, pracy czy wypoczynku, co może wpłynąć na zwiększenie zainteresowania ludności do zamieszkania na jej obszarze i turystów zainteresowanych różnymi atrakcjami i środowiskiem przyrodniczym, co w konsekwencji może mieć wpływ na podniesienie dochodów i zwiększenie zatrudnienia, w tym również w sektorze turystycznym.

System wdrażania strategii

System wdrażania strategii ukierunkowany jest na realizację 2 rodzajów projektów:

1. Inwestycje i działania zapewniające efekt prorozwojowy.
2. Projekty partnerskie realizowane w porozumieniu z gminami sąsiadującymi lub innymi jednostkami samorządu terytorialnego, realizującymi wspólne cele i w tych samych obszarach funkcjonalnych.

Osiągnięcie założonych celów i wdrożenie strategii będzie wymagało nie tylko sprawnego zarządzania i dobrej koordynacji przez Burmistrza, ale i ścisłej współpracy następujących wydziałów urzędu:

Rysunek 16. Wydziały Urzędu Miasta – Gminy Stryków uczestniczące we wdrażaniu strategii.

W proces wdrażania strategii włączone będą również gminne jednostki organizacyjne, w tym:

1. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej,
2. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Ośrodek Kultury i Rekreacji,
4. Gminna Biblioteka Publiczna,
5. Jednostka Robót Publicznych,
6. Placówki Oświatowo – Wychowawcze,

a także sektor prywatny, partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym kluby, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy Gminy Stryków.

Relacje i współpraca pomiędzy tymi podmiotami opierać się będą na zasadzie wzajemnego zrozumienia, sprawnej komunikacji i chęci zapewnienia długofalowego rozwoju w Gminie Stryków.

Ewaluacja

W celu poznania skuteczności, efektywności i użyteczności przyjętych w strategii założeń, przewidziano na zakończenie okresu strategicznego po roku 2020, tj. najdalej do marca 2021 roku, przeprowadzenie badań ewaluacyjnych ex post. Ewaluacja obejmie ocenę wykorzystania środków, skuteczność i wydajność pomocy oraz jej oddziaływanie i wpływ na rozwój gminy. Wyniki oceny zostaną przedłożone Burmistrzowi Miasta – Gminy Stryków, a następnie Radzie Miejskiej w Strykowie do zatwierdzenia.

Ze względu na elastyczny i otwarty charakter strategii, który umożliwia jej aktualizowanie poprzez uzupełnianie nowych inwestycji, fakultatywnie, w zależności od potrzeb i dokonujących się w gminie przemian, mogą zostać przeprowadzone następujące rodzaje ewaluacji:

- * Ewaluacja bieżąca (on-going) połączona z monitorowaniem strategii, może stanowić przesłankę do zmian strategii i przyjętych w niej założeń,
- * Ewaluacja ad hoc, którą można przeprowadzić w przypadku, gdy bieżące monitorowanie strategii wykaże znaczące odejście od celów początkowo ustalonych i przyjęcie nowych propozycji.

Za szczegółowe określenie zakresu ewaluacji, w szczególności celów badania oraz kryteriów ewaluacyjnych odpowiedzialny będzie Wydział Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych Urzędu Miasta – Gminy Stryków.

Wszystkie badania zostaną przeprowadzone przez wyspecjalizowaną firmę zewnętrzną, zatrudniającą niezależnych ekspertów, wyłonioną w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych⁴¹.

⁴¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

9. Plan finansowy

Zadania inwestycyjne ujęte w niniejszym dokumencie będą sukcesywnie zmieniać wizerunek gminy. O powodzeniu każdej z planowanych inwestycji, poza wysiłkiem organizacyjnym i zarządczym władz gminy, decydować będą możliwości finansowania czy to przez Gminę Stryków, prywatnych inwestorów, działających na obszarze gminy czy innych źródeł. Skala finansowania tych zadań sterować będzie jednak tempem przemian w gospodarce gminnej.

W toku prowadzonych prac nad Strategią wyłoniono listę inwestycji, kluczowych dla dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego. Pozwoliło to na wstępne określenie ram finansowych dla strategii w okresie jej wdrażania.

Środki finansowe, które mogą zostać wykorzystane przez Gminę Stryków na realizację zadań ze Strategii Rozwoju Gminy Stryków na lata 2014-2020 oszacowano łącznie na 77 291 768,33 zł, co daje średnioroczną kwotę na poziomie 11 041 681,19 zł.

Większość z zaplanowanych przedsięwzięć zostanie zrealizowanych ze środków majątkowych gminy. Za realizację zadań odpowiedzialni będą pracownicy poszczególnych wydziałów, wytypowani przez Burmistrza Urzędu Miasta – Gminy Stryków.

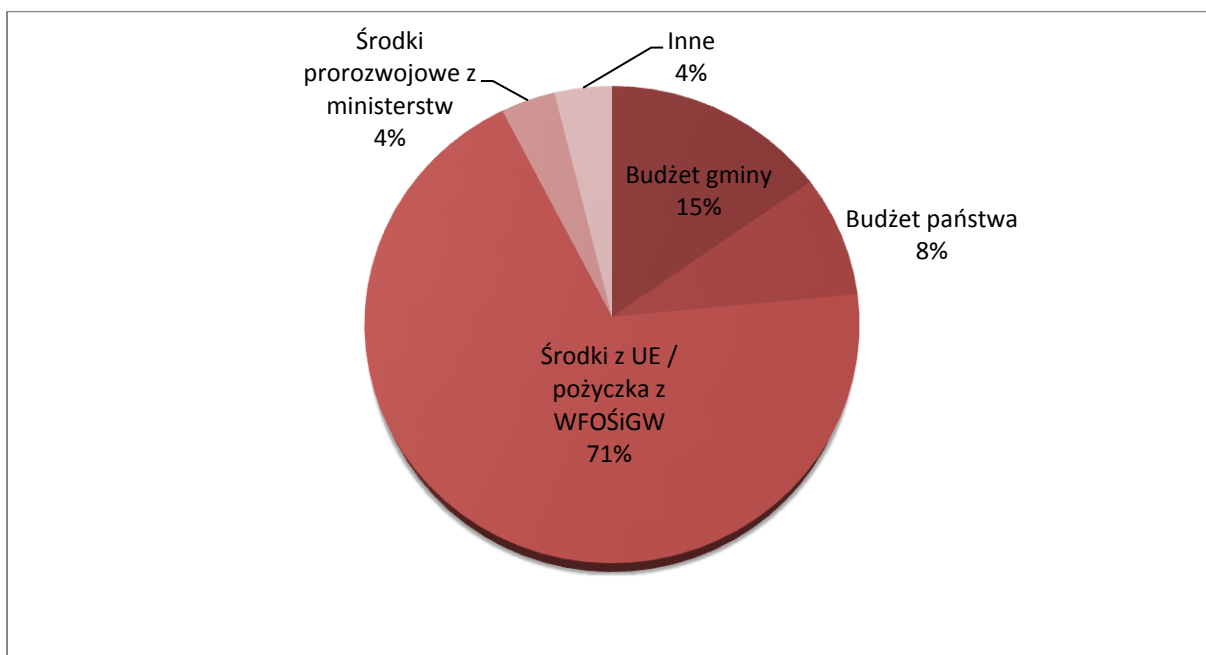
Źródłem finansowania tych zadań będą następujące środki:

- * środki własne Gminy Stryków
- * środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach programów centralnych i regionalnych przewidywanych w okresie programowania 2014-2020,
- * środki budżetu państwa realizowane poprzez Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi i Urząd Marszałkowski w Łodzi,
- * środki prorozwojowe będące w gestii poszczególnych ministerstw,
- * środki z funduszy celowych, w tym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

a także:

- * wsparcie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- * środki podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie,
- * środki inwestorów resortowych, przeznaczone głównie na rozwój magistralnej infrastruktury technicznej np. gazociągowej czy energii elektrycznej,
- * środki inwestorów zagranicznych przeznaczone na rozwój biznesu,
- * kredyt bankowy, fundusz pożyczkowy, gwarancje, etc.
- * inne środki np. przeznaczone na walkę z bezrobociem.

Poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie wydatków gminy w latach 2014-2020:

Rysunek 17. Zestawienie sumaryczne wydatków na inwestycje przy uwzględnieniu dostępnych źródeł finansowania.

Gmina Stryków będzie aktywnie pozyskiwać zewnętrzne źródła finansowania, w szczególności na realizację zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, edukacji czy ochrony środowiska naturalnego. Warunkiem, aby móc ubiegać się o środki pochodzące z Unii Europejskiej jest posiadanie zabezpieczenia w postaci wkładu własnego samorządu na inwestycje, który w perspektywie finansowej 2014-2020 wynosić musi minimum 15% wartości kosztorysowej projektu. Pozostałe koszty w zależności od programu, pokrywają środki funduszu (EFRR, EFS, EFRROW). W trakcie zabiegania o pozyskiwanie ww. środków, określone zadania powinny być jednak dobrze przygotowane zarówno od strony organizacyjnej, prawnej jak i lokalizacyjno-projektowej, co zwiększy szanse na jego zrealizowanie w zaplanowanym czasie i kosztach. Duże znaczenie będą odgrywać tzw. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) łączące działania finansowane z EFRR i EFS. Zintegrowany charakter inwestycji będzie się opierać o realizację małych projektów kilku podmiotów w oparciu o szereg niewielkich przedsięwzięć, często angażując organizacje pozarządowe lub jednego kompleksowego projektu na danym obszarze. To nowe narzędzie ma z założenia przyczynić się do zwiększenia efektywności realizacji polityki spójności.

Rosnący rokrocznie budżet i poziom uzyskiwanych dochodów pozwala przypuszczać, że Gmina Stryków w nadchodzącym okresie będzie w stanie podołać realizacji zaplanowanych zadań i celów, co zapewni gminie stabilny, długookresowy rozwój.

W celu lepszego przygotowania zadań do realizacji niezbędne jest wzmocnienie pracy Wydziału Informacji, Promocji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych w zakresie współpracy z organizatorami konkursów – jednostkami samorządu terytorialnego, podmiotami gospodarczymi, bankami i innymi instytucjami, dysponującymi środkami finansowymi. Pracownicy tego Wydziału powinni gromadzić niezbędne materiały, przepisy prawne, winni uczestniczyć w różnego rodzaju konferencjach i szkoleniach, propagować atuty i możliwości rozwojowe gminy. Wydział powinien utrzymywać również odpowiednie kontakty z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi i Łódzkim Urzędem Wojewódzkim w Łodzi i poszczególnymi ministerstwami. Wskazane jest także sukcesywne promowanie gminy w dostępnych środkach przekazu: TV, radio czy prasa. Ponadto konieczne jest również wzmocnienie pracy Wydziału Inwestycji, Zamówień Publicznych i Infrastruktury w szczególności w procesie tworzenia dokumentacji technicznej, wyłonienia wykonawców oraz bieżącego czuwania nad harmonogramem i jakością realizowanych zadań inwestycyjnych, w celu uniknięcia błędów skutkujących utratą pozyskanego wsparcia finansowego. W tym aspekcie, pracownicy tego Wydziału powinni gromadzić niezbędne materiały, przepisy prawne oraz uczestniczyć w różnego rodzaju szkoleniach.

10. Dokumenty źródłowe

- 1) Europa 2020. Strategia na rzecz wzrostu i zatrudnienia: http://ec.europa.eu/europe2020/index_pl.htm
- 2) Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 (COM(2011)615); 2011/0276 (COD) http://www.mrr.gov.pl/fundusze/fundusze_europejskie_2014_2020/negocjacje_2014_2020/negocjacje/strony/glowna.aspx
- 3) Strategia Rozwoju Kraju 2020, Uchwała nr 157 Rady Ministrów z dn. 25 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020 (Monitor Polski poz. 882 z dn. 22.11.2012 r.).
- 4) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/polityka_regionalna/ksrr_2010_2020/Strony/default.aspx
- 5) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020, <http://www.minrol.gov.pl/pol/Informacje-branzowe/Strategia-zrownowazonego-rozwoju-wsi-rolnictwa-i-rybactwa-na-lata-2012-2020>
- 6) Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki "Dynamiczna Polska 2020"
- 7) Strategia Rozwoju Transportu do 2020
- 8) Strategia Sprawne Państwo
- 9) Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego
- 10) Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa RP
- 11) Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego
- 12) Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko
- 13) Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020
- 14) Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030
- 15) Plan Przeciwdziałania Depopulacji w ramach RPO WŁ 2014-2020
- 16) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami).
- 17) Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl
- 18) Główny Urząd Statystyczny, Powszechny Spis Rolny z 2010 r.
- 19) Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu, www.pupzgierz.pl
- 20) Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, Wykaz miejscowości zawierający poziom nasycenia usługami szerokopasmowego Internetu, 2011 r.
- 21) Monografia Miasta i Gminy Stryków, Łódź 2009
- 22) Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stryków – załącznik nr 1 do uchwały Nr XLI/312/2013 z dn. 23.09.2013 r.
- 23) Uchwała Nr XXXVI/290/2009 Rady Miejskiej w Strykowie z dnia 28 lipca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stryków, z późniejszymi zmianami.

11. Spis tabel i rysunków

Wykaz tabel

Tabela 1. Dane na temat Gminy Stryków. Dane GUS i Urzędu Miasta – Gminy Stryków.	12
Tabela 2. Dane GUS, 2012 r.	19
Tabela 3. Dane Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strykowie.	22
Tabela 4. Ujęcia wody w Gminie Stryków, Dane ZGKiM w Strykowie.	22
Tabela 5. Oczyszczalnie ścieków, Dane ZGKiM i UM-G Stryków.	23
Tabela 6. Zużycie energii elektrycznej na terenie miasta Strykowa.	24
Tabela 7. Dane GUS, www.stat.gov.pl, 2011 r.	25
Tabela 8. Dane Urzędu Miasta - Gminy Stryków.	27
Tabela 9. Obszary inwestycyjne w Gminie. Dane Urzędu Miasta – Gminy Stryków.	33
Tabela 10. PUP Zgierz, WUP w Łodzi.	34
Tabela 11. Bezrobotni zarejestrowani w PUP w Zgierzu z podziałem na poszczególne grupy bezrobotnych.	35
Tabela 12. Liczba placówek oświatowych na terenie gminy.	36
Tabela 13. Dane Urzędu – Miasta Gminy Stryków.	37
Tabela 14. Opieka zdrowotna w Gminie Stryków. Stan na koniec 2012 r.	44
Tabela 15. Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Strykowie.	45
Tabela 16. Dane Komisariatu Policji w Strykowie.	45
Tabela 17. Dane Komisariatu Policji w Strykowie.	46
Tabela 18. Hierarchiczny model podejścia do strategii. Opracowanie własne.	54
Tabela 19. Wskaźniki monitorowania Strategii.	80
Tabela 20. Budżet Gminy Stryków na lata 2011-2013.	82
Tabela 21. Tabela. Lokata Gminy Stryków na tle Powiatu Zgierskiego oraz województwa łódzkiego w latach 2011-2012.	82

Wykaz rysunków

Rysunek 1. Gmina Stryków na tle Województwa Łódzkiego i Powiatu Zgierskiego. Opracowanie własne.	12
Rysunek 2. Liczba mieszkańców gminy w latach 2009-2012, z podziałem na mężczyzn i kobiety.	14
Rysunek 3. Liczba ludności w 2012 r. w podziale na grupy wiekowe.	14
Rysunek 4. Dane Urzędu Miasta – Gminy Stryków za lata 2011-2013.	15
Rysunek 5. Napływ i odpływ z obszaru Gminy Stryków w latach 2011-2013.	15
Rysunek 6. Wojewódzki Program Ochrony i Rozwoju Zasobów Wodnych dla województwa łódzkiego.	18
Rysunek 7. Dane GUS w Łodzi.	23
Rysunek 8. Obszar Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej. Źródło: http://lodzkie.naszemiasto.pl/arttykul/349264,kolej-aglomeracyjna-skroci-podroz-do-lodzi,id,t.html	30
Rysunek 9. Obszary inwestycyjne w Gminie Stryków.	31
Rysunek 10. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON, 2012 r.	34
Rysunek 11. Stopa bezrobocia, WUP w Łodzi, www.wup.lodz.pl.	34
Rysunek 12. Bezrobotni w Gminie Stryków z prawem do zasiłku wg gmin Powiatu Zgierskiego w latach 2011-2013.	35
Rysunek 13. Ruch bezrobotnych według danych PUP w Zgierzu.	36
Rysunek 14. Osoby objęte pomocą MGOPS w Strykowie. Dane MGOPS w Strykowie za lata 2011-2013.	48
Rysunek 15. Powody przyznania pomocy. Dane MGOPS w Strykowie za 06.2013 r.	48
Rysunek 16. Wydziały Urzędu Miasta – Gminy Stryków uczestniczące we wdrażaniu strategii.	84
Rysunek 17. Zestawienie sumaryczne wydatków na inwestycje przy uwzględnieniu dostępnych źródeł finansowania.	87